

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۳

جمعه ۹۸/۰۹/۲۹

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دوسم را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «پالیز - سرسام - سامان - دمساز - آونگ» اشاره شده است؟

- (۱) مرغزار - سرگیجه - میسر - تونس - تخت پادشاهی
(۲) باغ - ورم مغز - امکان - همدلی - آویزان
(۳) گلزار - هدیابان - درخور - همراز - آویخته
(۴) کشتزار - پریشانی - نظم - درآشنا - سریر

۲- معنی چند واژه روبه‌روی آن درست نوشته شده است؟

«شاب: باطراوت / لاف: پیچیدن / ضباح: سحرخیزی / آماس: ته‌نشین شدن / وزر: بار سنگین / مخنقه: گردن‌بند / گسیل کردن: روانه کردن / ضعیب: سخت / زعت: امضای نامه و فرمان / زخندان: گونه»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) پنج (۴) شش

۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟

- (۱) نَمَط: بساط شطرنج / نَوَند: اندوهگین / طیلسان: نوعی ردا / سرپر زدن: توجه کردن
(۲) بازبسته: پیوسته و مرتبط / استبعاد: دور دانستن / دستور: وزیر / معجز: سرپوش
(۳) گزّه: خشمگین / ضام: مرهم / سفله: بدسرشت / متفق: هم‌سو
(۴) مرشد: پیشوا / غاشیه: یکی از نام‌های قیامت / مبشر: مژده‌رسان / مناسک: جای عبادت حاجیان

۴- ابیات کدام گزینه فاقد غلط املایی اند؟

- (الف) دوستان را جای شکر و تهتیت مانده است از آنک
(ب) درون خویش بپرداز تا برون آیند
(ج) مه بر زمین ترفت و پری دیده برندااشت
(د) روستایی بچه‌ای هسست درون بازار
(ه) آن جا جهان نور است هم حور و هم قصور است
(و) بزم فراق آراست دل کو بی محابا غمزه‌ای
- (۱) الف - ج (۲) ب - و (۳) د - الف (۴) ج - ه

۵- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«چون قوتی در این بیغوله هست، پی غولان ضلال رفتن و فریب هلاوت وعده نفس خوردن و آرزوی محال پختن، نشان خامی و دشمن‌کامی باشد، و بدان که مزاج علیل از آلام عنت، آن‌گه نیک شود و روی به بهی نهد که نظر از اشتهای طبع بگیرد و در صیانت نفس، همیت مردانه پیش آرد تا تأثیر آفات ذایل گردد.»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۶- در چند عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- (الف) آن که آداب قرب شاهان نداند و گاه و بی‌گاه در خواست و نشست و چاشت و شام با ایشان برابر باشد، از رفعت منزلت بی‌بهره ماند.
(ب) هرگز پند نپذیری، و عظمت ناصحان در گوش نگذاری. و هرآینه در سر این استبداد و اسرار شوی.
(ج) و از حقوق پادشاه بر رعیت، گذارد حق نعمت و تقریر ابواب مناصحت است، و زیردستان باید در رسانیدن نصیحت مبالغت واجب بینند.
(د) فایده مکر و حیلت تو مخدوم را این بود که می‌بینی و آخر وبال و تبعث آن به تو رسد.
(ه) خشم حلم مرد را در لباس هتک عرضه دهد و علم او را در لباس جهل فراماید؛ غم عقل را ببوشاند و تن را نزار کند.

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

- ۷- در کدام گزینه «وابسته و وابسته» وجود ندارد؟
- (۱) صبح محشر عاجز از ترتیب اوراق من است
(۲) شد دلم از خانه بی‌روزن گردون سیاه
(۳) می‌خورم بر یک‌دگر از جنبش مژگان او
(۴) این جواب آن غزل باشد که شیخ شهر گفت
- ۸- در چند بیت «فعل مجهول» وجود دارد؟
- (الف) خورشید نفس سوخته آمد به تماشا
(ب) زنها رده راه به دل عیش جهان را
(ج) راستان از سخن خویش نگردند به تیغ
(د) چون سایه نفس گسسته آید
(ه) با نامه پیچیده شود حشر، قیامت
(و) به حرف و صوت گشایم چرا دهن «صائب»؟
(ز) آن کس که گشت کشته ز سودای چشم تو
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۹- در چند بیت «معیز» وجود ندارد؟
- (الف) من کی‌ام تا در طلب چون موج بر بندم کمر
(ب) همان حقیقت هیچ است نقش کون و مکان
(ج) یک جهان فضل و هنر خاک ره آگاهی است
(د) چون لب ساحل نصیب ما همان خمیازه است
(ه) چون نگاه از بس به ذوق جلوه هم‌دوشیم ما
(و) پرتو خورشید جز در خاک نتوان یافتن
(ز) یک دو ساغر اشک جاری گشت از پیمان‌ها
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۱۰- تعداد وابسته‌های وابسته در کدام گزینه متفاوت است؟
- (۱) شب‌نم خود را به همت می‌برم بر آسمان
(۲) کرده‌ام با خاکساری جمع اوج اعتبار
(۳) تلاش مسند عزت ندارم چون گران‌جانان
(۴) نه همین سرگشته دارد گردش چشمت مرا
- ۱۱- در همه گزینه‌ها یک بار «نقش مسندی» به کار رفته است، به جز .....
- (۱) فسانه می‌شمرم مست، شور محشر را
(۲) درگذر از شادی بی‌عاقبت کز سادگی
(۳) سفیه انگار منعم را که سائل بر در جودش
(۴) حلقه در از درون خانه باشد بی‌خبر
- بس که خود را در سراغ او به یک‌دیگر زدم
هم‌چو آه از رخنه دل عاقبت بر در زدم
من که چندین بار تنها بر صف محشر زدم
تا کواکب سبزه گردانید، من ساغر زدم
- تا آن رخ گلگون خط شب‌رنگ برآورد
کز خنده شود غنچه سیراب پریشان
شمع تا کشته شدن با همه کس همراه است
آه‌وی رمییده از قف‌آیش
از حیرت روی تو زبانی که به بند است
مرا که جنت در بسته شد خموشی‌ها
خیزد صباح روز قیامت ز خاک سست
- یک نفس جانی که دارم چون حبایم بر لب است
به هر چه می‌نگری یک سراب جلوه‌نماست
جوهر آینه‌ها فرش گلستان صفاست
گر همه در کام ما ریزند یک دریا شراب
یک مژه تا واشود صد دشت آغوشیم ما
یک زبین و آسمان از اصل خود دوریم ما
چند عالم بی‌قراری در دلم افتاده است
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- در کمین جذبۀ خورشید تلبان نیستم
خار دیوارم، وبال هیچ دامان نیستم
عزیزم، هر کجا چون سایه بال هما افتم
چون صف مژگان دو عالم بی‌قرار چشم توست
- کجا به چشم تو از ناله خواب می‌گردد؟
عمر خود کوتاه کرد از خنده بسیار گل
ندارد بار تا گرد مذلت برنمی‌دارد
دیده‌های باز را مسدود می‌دانیم ما

۱۲- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس تام - استعاره - حس آمیزی - تلمیح - ایهام تناسب» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) نظر پست تو شایسته جولان کف است
ب) عالم از حسن گلو سوز تو شد باغ خلیل
ج) این چه شور است که حسن تو به عالم افکند؟
د) زهر دشنام بود قسمت عاشق، ورنه
ه) میوه سرو که گفته است همین آزادی است؟
- ورنه در سینه دریا گهری نیست که نیست
در دل سنگ تو تخم شرری نیست که نیست
که نمکدان ملاحظت جگری نیست که نیست
در نهان خانه آن لب، شکری نیست که نیست
قامت، سرکش او را ثمری نیست که نیست

۱) ج - الف - ب - ه - د   ۲) ه - الف - د - ب - ج   ۳) ه - الف - د - ج - ب   ۴) ج - د - ب - الف - ه

۱۳- آرایه‌های ذکرشده در مقابل کدام بیت درست نیست؟

- ۱) ز اشک، دیده تاریک شمع نورانی است
۲) به آب تیغ توان شست تا ز هستی دست
۳) همان به دیدن روی تو می‌پرد چشمم
۴) لباس عافیتی هست اگر در این عالم
- دهان پسته پر از خون دل ز خندانی است: استعاره - حسن تعلیل
به آب خضر تسلی شدن گران جانی است: جناس ناقص - کنایه
ز حسن، بهره آینه گرچه حیرانی است: تشخیص - مراعات نظیر
که دست خار از آن کوتاه است، عریانی است: ایهام - پارادوکس

۱۴- در کدام گزینه آرایه‌های «استعاره - تناسب - تشبیه - تشخیص - تضاد» وجود دارد؟

- ۱) ای صبا، برگی از آن نوگل بی‌خار بیار
۲) به کف خاکی از آن راه‌گذر خرسندم
۳) خبری داری اگر از دهن یار بگو
۴) بی‌گل روی تو ذرات جهان در خواباند
- آتش عشق از آن لعل گهر یار بیار
توتیایی پی این دیده خون‌یار بیار
حرف سربسته‌ای از عالم اسرار بیار
رخ برافروز و جهان را به سرکار بیار

۱۵- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تلمیح - استعاره - ایهام تناسب - تشبیه - کنایه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) غوطه در خون زد سپهر از ناخن اندیشه‌ام
ب) شوربختی بین که با صد شکرستان حسن او
ج) مطرب و ساقی نمی‌خواهد دل پرشور من
د) از گلابم در فلک‌ها شیشه‌ای خالی نماند
ه) آن سبک‌دستم که چون در بیستون رو آورم
و) چون کشم در گوش «صائب» حلقه فرمان عقل؟
- بیستون یک دانه یاقوت شد از تیشه‌ام
هم به خون من کند شیرین دهان تیشه‌ام
باده منصور برمی‌آرد از خود شیشه‌ام
می‌گدازد دل همان در بوتۀ اندیشه‌ام
چون سپند از جای خیزد پیش پای تیشه‌ام
من که از زناریان عشق کافر پیشه‌ام

۱) ه - الف - ب - د - و   ۲) ج - ب - و - ه - د   ۳) ب - ه - الف - و - ج   ۴) ج - و - الف - ب - د

۱۶- نام پدیدآورنده چند اثر در کمانک روبه‌روی آن درست ذکر شده است؟

- «روزها (لطفعلی صورتگر) / اسرارالتوحید (محمد بن منور) / فرهاد و شیرین (نظامی گنجوی) / از پاریز تا پاریس (محمدعلی اسلامی ندوشن) /
مثل درخت، در شب باران (م. سرشک) / فی حقیقة العشق (عین‌القضات همدانی) / فیه ما فیه (مولوی) / بهارستان (سعدی) /
الهی‌نامه (سنایی) / قصه شیرین فرهاد (وحشی بافقی) / تحفة الاحرار (عطار) / تمهیدات (شهاب‌الدین سهروردی)»

۱) شش   ۲) پنج   ۳) چهار   ۴) سه

۱۷- کدام گزینه با مضمون بیت «عشقی بر یک فرش بنشیند گدا و شاه را / بیبل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- ۱) برنمی‌دارد زمین خاکساری امتیاز
۲) یکی است نسبت داغ جنون به شاه و گدا
۳) شاه و گدا به دیده دریا دلان یکی است
۴) چون طهارت نبود کعبه و بت‌خانه یکی است
- در فتادن سایه شاه و گدا یکسان بود
ز آفتاب قیامت کسی مسلم نیست
یوشیده است پست و بلند زمین در آب
نبود خیر در آن خانه که عصمت نبود

۱۸- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) عشق هر ناقص بصیرت را نمی‌گردد نصیب
(۲) زاهد از طاعت به راز عشق محرم کی شود؟
(۳) مهر خاموشی نگردد پرده اسرار عشق
(۴) عقل را در بازگاه عشق راه حرف نیست

۱۹- کدام گزینه با ابیات زیر تقابل دارد؟

- «عاقبت از خامی خود سوخته
کرد فرامش ره و رفتار خویش
(۱) عقل از آب و گل تقلید نیامد بیرون
(۲) چه قدر راه به تقلید توان پیمودن؟
(۳) نشنیده است بابل بی‌درد بوی عشق
(۴) شعله عشق ز تقلید بلندی گیرد

۲۰- کدام گزینه با عبارت زیر متناسب است؟

«بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت در بایست نیست.»

- (۱) آسوده از حساب به روز شمار شد
(۲) زان کم‌تر است عمر که گیرند از او حساب
(۳) منعمان را به حساب غم اتمام چه کار؟
(۴) جماعتی که در این جا نفس شمرده زدند

۲۱- کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر متناسب‌تر است؟

- «چون من در آن حضرت رسم و تاپ آفتاب آن جمال بر من زنده، مرا از خود یاد نیاید؛ از تو چون یاد کنم؟»
(۱) میان اهل خرابات چون سفید شوم
(۲) ز من توقع پیغام و نامه بی‌خبری است
(۳) جلوه حسن تو از عالم غیب از بدمد
(۴) نیست زان گوهر نایاب کسی را خبری

۲۲- کدام گزینه با مضمون بیت «من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت خوش حالان و بدحالان شدم» متناسب‌تر است؟

- (۱) کردی سفر دور بسی سود نبخشید
(۲) با مردم دیوانه قلم را نبود کار
(۳) در دایره بی‌خبران است خبرها
(۴) کم‌تر نتوان بود به همت ز نگرینی

۲۳- پیام کدام گزینه با مفهوم عبارت «حیات از عشق می‌شناس و عملت بی‌عشق می‌یاب» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- (۱) آب حیات ما ز شراب شبانه است
(۲) سخن عشق کند در دل افسرده اثر
(۳) حیات جاودان بی‌دوستان مرگی است پا بر جا
(۴) زنده کن دل را به نور عشق، بر افلاک رو

عیش مدام، زندگی جاودانه است
مرده در گور اگر زنده به تلقین گردد
به تنهایی مخور چون خضر آب زندگانی را
ورنه خرج کرکسان خواهی شدن مرداروار

۲۴- کدام گزینه با آیه شریفه ﴿ادْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۖ قَوْلًا لَهُ قَوْلًا لِّئِنَّا﴾ تقابلی معنایی دارد؟

- (۱) گر از تحمل من خصم شد زبون چه عجب
(۲) ما سبکروحان مدارا با رفیقان می‌کنیم
(۳) شد نفس بدگهر ز مدارا گزنده‌تر
(۴) در اقلیم مدارا ضعف بر قوت بود غالب
- ۲۵- ابیات کدام گزینه با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟
(۱) زبان نقصان ندارد مایه‌داران مرورت را
در ناک است که در دام شغال افتد شیر
(۲) سر بر آرد از گریبان حیات جاودان
بگذر از سر تا حیات جاودان یابی که هست
(۳) از قناعت می‌رود بیرون ز سر سودای حرص
به حرص ار شرتی خوردم مگیر از من که بد کردم
(۴) کدام دانه فرورفت در زمین که نژست؟
شاخ طویی سر فرونارد به هر بی بال و پر
- فلک حریف زبردستی مدارا نیست
ورنه بوی پیرهن را کاروان در کار نیست
ز احسان نمی‌شود سگ دیوانه آشنا
به مویی می‌توان کوه گرانی را کشید آن‌جا
- فروماه است هر کس دیده‌اش بر سود می‌باشد
یا که محتاج فروماه شود، مرد کریم
هرکه زیر تیغ جانان از سر جان بگذرد
تیغ زهرآلود خضر چشمه حیوان عشق
ره ندارد در دل خرسند استسقای حرص
بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا
چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟
هر سر شوریده‌ای بالانشین دار نیست

زبان عربی (عمومی)

■ عَيْنِ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجِمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۵ - ۲۶):

۲۶- ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾:

- (۱) بی‌گمان مؤمنان رستگارتین‌اند؛ آنان که در نمازشان فروتن هستند!
(۲) به راستی مؤمنان رستگار شدند؛ آنان که در نماز خویش فروتن‌اند!
(۳) به راستی مؤمنانی رستگار شدند که در نماز خویش خشوع می‌کنند!
(۴) بی‌گمان مؤمنان رستگاران هستند، چه آنان در نمازهای خود فروتن‌اند!
- ۲۷- «لَا فَخْرَ لِلنَّسَبِ وَ إِنَّمَا بِالْعِلْمِ وَ الْأَدَبِ اللَّذِينَ يَكْتَسِبُهُمَا الْإِنْسَانُ طَوْلَ حَيَاتِهِ»:
- (۱) هیچ افتخاری به دودمان نیست، بلکه به علم و ادب است که انسان در طول زندگانی به دست می‌آورد!
(۲) اصل و نسب افتخاری ندارند و افتخار تنها به علم و ادبی است که انسان در طول زندگی آن‌ها را به دست آورده است!
(۳) برای اصل و نسب افتخاری نیست، بلکه به علم و ادبی است که انسان در طول زندگی خویش آن‌ها را به دست آورده است!
(۴) هیچ افتخاری برای دودمان نیست و فقط به دانش و ادب است که انسان در طول زندگی‌اش آن‌ها را به دست می‌آورد!
- ۲۸- «قَدْ تَفَتَّشَ عَيْنَ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ فَلَا تَمَرَّ عِيشِي وَ أَنْتَ حَامِلٌ شَهِدٍ»:
- (۱) شاید چشمه زندگی در تاریکی‌ها جست‌وجو گردد، پس زندگی من را تلخ نکن و تو حمل‌کننده عسل باش.
(۲) به درستی که چشمه حیات را در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌کنی، پس نباید زندگی‌ام را خراب کنی در حالی که تو حمل‌کننده عسل بوده‌ای.
(۳) بعضی وقت‌ها چشمه‌های زندگی در تاریکی دیده می‌شود، پس زندگی را بر من تلخ نکن و تو آورنده عسل هستی.
(۴) گاهی چشمه زندگی در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌شود، پس زندگی‌ام را تلخ نکن در حالی که تو حمل‌کننده عسل هستی.

۲۹- «وَأَصْلُ نُبُوْلِ عَمَلُهُ دُوْبًا حَتَّى اسْتَطَاعَ أَنْ يَخْتَرَعَ مَادَّةَ تُسَهِّلُ أَعْمَالَ الْإِنْسَانِ الصَّعِبَةَ»:

- (۱) نوبل در ادامه دادن کارش با پشتکار بود، لذا توانست ماده‌ای را اختراع کند که کارهای دشوار را برای انسان آسان می‌کند!
(۲) نوبل کارش را با پشتکار ادامه داد تا بتواند ماده‌ای بسازد که کارهای دشوار انسانی را آسان می‌سازد!
(۳) نوبل با پشتکار کار خود را ادامه داد تا این‌که توانست ماده‌ای را اختراع کند که کارهای سخت انسان را آسان می‌کند!
(۴) نوبل با پشتکار کار خود را ادامه داد تا ماده‌ای را اختراع کند که باعث آسان شدن کارهای دشوار انسانی می‌شود!

۳۰- «كُلُّ التَّقْنِيَّاتِ لَهَا وَجْهٌ نَافِعٌ وَ وَجْهٌ مُضَرٌّ فَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَبْتَعِدَ عَنِ الْوَجْهِ الَّذِي يَأْتِي بِالشَّرِّ»:

- (۱) هر تکنولوژی دو وجه دارد: سودرسان و زیان دهنده؛ پس انسان باید از وجهی استفاده کند که بدی به همراه ندارد!
- (۲) همه تکنولوژی‌ها یک روی سودمند و یک روی ضرررسان دارند، پس انسان باید از رویی که بدی را به همراه می‌آورد دوری کند!
- (۳) همه تکنولوژی‌ها دو رو دارند؛ رویی دارای نفع و رویی دارای زیان؛ پس انسان بایستی از رویی که شر دارد دوری بجوید!
- (۴) هر تکنولوژی دارای دو وجه است؛ وجهی نافع و وجهی مضر؛ لذا آدمی باید از وجهی که بدی را می‌آورد به شدت پرهیز کند!

۳۱- «كان هذا العالم يخشى أن تُستخدم المواد التي اخترعها في القتال بين الشعوب»:

- (۱) ترس این دانشمند از این بود که موادی را که اختراع کرده‌است در جنگ‌ها میان ملل مورد استفاده قرار گیرد!
- (۲) این دانشمند از این می‌ترسید که موادی را که اختراع کرده‌است در قتل‌ها میان ملت‌ها به کار برده شود!
- (۳) این دانشمند ترسیده بود که موادی را که اختراع کرده‌است در قتل‌ها میان ملت‌های جهان استفاده شود!
- (۴) این دانشمند می‌ترسید که موادی را که اختراع کرده بود در جنگ میان ملت‌ها مورد استفاده قرار گیرد!

۳۲- عین الصحیح:

- (۱) حصل اللاعب على الجائزة الذهبية و هو مسرور! بازیکن به جایزه طلا دست یافت در حالی که شادمان بود!
- (۲) شاهدتُ التلميذ فرحاً في مراسم التخرج! در مراسم فارغ‌التحصیلی دانش‌آموز خوشحال را دیدم!
- (۳) دخل اللاعب الملعب و هو واثق بنجاحه في المباراة! بازیکن با اطمینان به پیروزی در مسابقه وارد ورزشگاه شد!
- (۴) كانت والدتي تُساعد أبي في أعماله مُتعباً! مادرم در حالی که خسته بود به پدرم کمک می‌کند!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) لا يَسبُ المسلم معبودات المشركين! مسلمان نباید به معبودهای مشرکان دشنام دهد!
- (۲) أذكر اسم الله عندما تبدأ بالأكل! زمانی که شروع به خوردن می‌کنی، نام خداوند را یاد کن!
- (۳) لا تحملوا الآخرين ما لا طاقة لهم به! بر دیگران آن چیز را که توانی بر آن ندارند تحمیل مکن!
- (۴) لا تجتمع خصلتان في مؤمن: البخل و الكذب! در یک مؤمن دو خصلت جمع نمی‌شود: بخل و دروغ!

۳۴- «مهندسان با جدیت در کارخانه‌ها کار می‌کنند»:

- (۱) يعمل في المصانع مهندسون مُجدّون!
- (۲) يعمل المهندسون في مصانع مجدّين!
- (۳) يعمل المهندسون في المصانع مجدّين!
- (۴) يعمل مهندسون في المصانع و هم مجدّين!

۳۵- «لا لباس أجمل من العافية» عین ما یناسب مفهوم العبارة:

- (۱) تن آدمی شریف است به جان آدمیت / نه همین لباس زیباست نشان آدمیت!
- (۲) دو چیز است اندر جهان نیک‌تر / جوانی یکی، تندرستی دگر!
- (۳) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار!
- (۴) یک خلقت زیبا به از هزار خلعت دبیبا!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

يُعاني (رنج می‌برند) كثير من الناس في عصرنا الحاضر من السمنة (الزيادة في الوزن). هناك عدّة أسباب لهذا المرض؛ منها الوراثة و تناول كميات كبيرة من الطعام و قلة الحركة و النشاط و المشاكل النفسية. يلجأ الناس إلى طرق عديدة للتخلص من الوزن الزائد لديهم من دون أن يدركوا صحتها و تأثيرها على أجسامهم. يجب أن نعلم أن الوزن لا يجوز أن ينزل مرّة واحدة، لأنّ الوزن إذا نزل بسرعة فسوف يرتفع بسرعة! هناك خطوات صحّية لتنزيل الوزن؛ منها ممارسة التمارين الرياضية يومياً و تناول ثلاث وجبات أساسية في أوقاتها المحددة و عدم التأخر في تناول وجبة الطعام و أيضاً عدم مشاهدة التلفاز أثناء تناول الطعام، بالإضافة إلى أكل الخضروات و الفواكه!

۳۶- الحقيقة التي يُوَكِّدها الأطباء هي أنّ .....

- (۱) مشاهدة التلفاز تسبّب الزيادة في الوزن!
- (۲) من يحبّ الرياضة فلن يُصاب بالسمنة!
- (۳) تنزيل الوزن يجب أن يكون تدريجياً!
- (۴) أكل الأطعمة التي فيها الدهون سيضرّ بالصحة!

۳۷- عین الصحیح:

- (۱) زیاده الوزن من الأمراض الخطيرة التي يُصاب بها الإنسان منذ الولادة!
- (۲) إنَّ الزيادة في الوزن شائعة بين الأشخاص الذين يتعدون على الحركة و النشاط!
- (۳) للتخلص من الوزن الزائد علينا الاعتماد على نظام غذائي صحيح فقط!
- (۴) يجب أن يكون التخلص من الوزن الزائد بطيئاً و صحياً!

۳۸- عین الخطأ:

- (۱) تناول الخضروات قد يساعد الشخص السمين على التخلص من وزنه الزائد!
- (۲) ظاهرة السمنة قد ازدادت في العصر الحديث بسبب التقدم الصناعي!
- (۳) لا شكَّ أنَّ الشخص السمين ورث السمنة من أبويه السمينين!
- (۴) قد يُصاب الشخص المحزون و الكئيب بزيادة في وزنه!

۳۹- عین الخطأ:

- (۱) قد لا يكون للمرء أي دور في إصابته بالسمنة!
- (۲) السبب الأساسي للوزن الزائد هو قلة الحركة!
- (۳) على الإنسان ألاَّ يُؤجل مواعيد الأكل!
- (۴) إنَّ علاج السمنة عملية تحتاج إلى الخبرة و العلم!

■ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «يُدرِكُوا»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي - مجهول / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب «إفعال» - متعدّ / فعل و الجملة فعلية
- (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (مصدره: إدراك) - مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
- (۴) للغائبين - مزيد ثلاثي - متعدّ - معلوم / فعل و «صحة» مفعول

۴۱- «يُنزل»:

- (۱) فعل مضارع - للغائب - مجرّد ثلاثي - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - مجهول / فعل و فاعله محذوف
- (۳) للغائب - مجرّد ثلاثي (مصدره: نزول) - معلوم / فعل و فاعله محذوف
- (۴) للغائب - مزيد ثلاثي - مجهول / فعل و الجملة فعلية

۴۲- «المُحدّدة»:

- (۱) مفرد مذکر - اسم فاعل من فعل مزيد ثلاثي - معرّف بأل / صفة و الموصوف «أوقات»
- (۲) اسم - مفرد مذکر - معرفة - مبني / صفة
- (۳) اسم مفعول من مصدر تحديد - معرّف بأل - معرب / صفة و الموصوف «أوقات»
- (۴) اسم - مفرد مذکر - نكرة - معرب / صفة

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) التُّحاشُ عَنصرٌ فلزِّيٌّ مُوصَّلٌ للحِرازةِ و الكَهزبِاءِ!
- (۲) إنَّ النَّاسَ لَيَسُوا مُخْتَلِفِينَ في خَلْقِهِم بَل في خَلْفِهِم!
- (۳) أَحسنُ النَّاسِ مَنْ إذا قامَ بِعَمَلٍ أَحسنَه!
- (۴) تُشترى هذه الموادّ القَوّاتُ المُسَلَّحةُ و شَرِكاتُ البِناءِ!

۴۴- عین الخطأ:

- (۱) النفق: مَمَرٌ يُبَنى في الجبال!
- (۲) الشعيرة: ما يَمُكن أن يُصنع منه الخبز!
- (۳) المصنع: الشيء الذي قد صُنِع!
- (۴) طنن: وزن يُعادل ألف كيلوغرام!

۴۵- عین ما یوجد فيه التضاد:

- (۱) هذه المادة الخطيرة يمكن أن تُستخدم في الإعمار و التخريب!
- (۲) لم يشعر هذا العالم بالأس بل واصل عمله دؤوباً حتى نجح!
- (۳) هذه الحقول صالحة للزراعة لأن لها ظروف مناسبة!
- (۴) أحبّ عباد الله إلى الله من يفيد البشرية بأعمال صالحة!

۴۶- في أيّ عبارة ما جاء اسم المفعول من باب «إفعال»؟

- (۱) «و ما تُرسل المرسلين إلا مبشرين و منذرين»
- (۲) هذا الرجل العالم مُكْرَم عند الفقراء.
- (۳) القرآن مُنزل من الله تعالى لهداية الجميع.
- (۴) أطلب منكم الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر.

۴۷- عین حرفاً جاء لرفع إبهام الجملة:

- (۱) إن الله يقبل التوبة عن عباده رحيماً!
- (۲) فهمت أنّ النّجاح لا يناسب الكسل و الخمول!
- (۳) ليت المظلومين في العالم ينالون حقوقهم!
- (۴) دعوت جميع أصدقائي ولكن سعيداً لم يحضرا!

۴۸- عین فعلاً یفید الإستمرار في الماضي:

- (۱) شاهدت زميلي حامداً و هو يرسم صورة جميلة!
- (۲) كاد أخوه الصغير يموت في حادثة انفجار المختبر!
- (۳) هذه جائزة تُعطى لمن يفيد البشرية في المجالات العلميّة!
- (۴) كانت أمي قد أعدت الطعام قبل أن يصل المدعوون إلى بيتنا!

۴۹- عین ما ليس فيه الحال:

- (۱) هؤلاء المواطنون يعيشون في بلادهم راضين!
- (۲) لا أعلم لماذا أصبحت أختي حزينة هذه الأيام!
- (۳) يقتل كثير من الأطفال مظلومين في الحروب!
- (۴) يا بنتي! إبقى هادئة عندما أترك البيت!

۵۰- عین ما ليس فيه اسم المبالغة:

- (۱) يا غفار الذنوب إغفر لنا الذنوب جميعاً.
- (۲) «إنّ النفس لأثارة بالسوء»
- (۳) «قل أعوذُ بربّ الناس ... من شرّ الوسواس الخناس»
- (۴) هذه العلامة الملونة تُشير إلى موضوع مهمّ.

DriQ.com

دین و زندگی

۵۱- آیه شریفه «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ» و حدیث شریف امام سجاد (ع) که می فرماید: «خدایا، ایام زندگانی مرا به آن چیزی

اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای»، به ترتیب مؤید کدام نیازهای برتر است؟

- (۱) شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش
- (۲) شناخت هدف زندگی - شناخت هدف زندگی
- (۳) درک آینده خویش - درک آینده خویش
- (۴) درک آینده خویش - شناخت هدف زندگی

۵۲- از آیه شریفه «قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إسماعيلَ ...»، کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

- (۱) این آیه دستوری است به مسلمانان که پذیرش آخرین پیامبر الهی در واقع ایمان آوردن به تمام پیامبران سابق است.
- (۲) هر کس دینی جز اسلام را اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و از زبان‌کاران اخروی است.

(۳) آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

(۴) وجود دو یا چند دین در یک زمان نشان‌دهنده آن است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند.

۵۳- آن‌جا که حضرت زینب (س) شجاعانه خطاب به یزید فرمود: «آیا گمان برده‌ای حال که جای جای زمین و آفاق آسمان را بر ما گرفتگی و بستی و ما

چونان کنیزان رانده شدیم، مایه خواری ما و موجب کرامت توست؟ ...» کدام آیه شریفه را به او گوشزد می‌کند و مؤید کدام سنت بر حق الهی است؟

- (۱) «و لا یحسبنّ الذّین کفروا أنّهم آمنوا أنّهم آمنوا إنّهم آمنوا إنّهم آمنوا» - املاء و استدراج
- (۲) «و لا یحسبنّ الذّین کفروا أنّهم آمنوا أنّهم آمنوا إنّهم آمنوا إنّهم آمنوا» - تأثیر اعمال انسان بر زندگی او
- (۳) «و الذّین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون و املی لهم» - تأثیر اعمال انسان بر زندگی او
- (۴) «و الذّین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون و املی لهم» - املاء و استدراج

- ۵۴- قرآن کریم خاستگاه اصلی و مهم اختلاف و چنددینی را چه چیزی معرفی می‌کند و علت آن چه بوده است؟
- (۱) انکار پیامبر جدید توسط رهبران دینی ادیان گذشته - تعصب بیش از حد به دین خود و رشک و حسد بی‌نهایت
  - (۲) انکار پیامبر جدید توسط رهبران دینی ادیان گذشته - حفظ منافع دنیوی یعنی همان ثروت و قدرت
  - (۳) ساخته شدن ادیانی به دست انسان - حفظ منافع دنیوی یعنی همان ثروت و قدرت
  - (۴) ساخته شدن ادیانی به دست انسان - تعصب بیش از حد به دین خود و رشک و حسد بی‌نهایت
- ۵۵- آیه شریفه ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾ با کدام عبارت شریفه قرآنی ارتباط مفهومی دارد؟
- (۱) «فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ»
  - (۲) «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ»
  - (۳) «وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»
  - (۴) «أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ»
- ۵۶- فرموده رهبر کبیر انقلاب اسلامی که روشنگرانه درباره دور کردن آثار شرک از جامعه مسلمانان سخن می‌گوید، مؤید کدام دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی است و کدام آیه شریفه با آن هم‌آوایی دارد؟
- (۱) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام - ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ ...﴾
  - (۲) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام - ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ ...﴾
  - (۳) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ ...﴾
  - (۴) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ ...﴾
- ۵۷- نوع رفتار شهید ابراهیم هادی در جلب توجه نکردن و باعث انحراف دیگران نشدن، مؤید چه موضوعی درباره آزمایش الهی است؟
- (۱) از آن جا که لحظه به لحظه گفتار و رفتار آدمی در معرض امتحان الهی است، باید مراقب گناه نکردن باشد.
  - (۲) انسان باید سعی کند نوع و سبک زندگی خود را به گونه‌ای قرار دهد که در آزمایش الهی سربلند بیرون آید.
  - (۳) انسان‌ها در لحظات سرنوشت‌ساز و استثنایی زندگی مورد آزمایش الهی قرار می‌گیرند.
  - (۴) مؤمن همانند کفه ترازو است، هر اندازه ایمانش افزوده گردد، امتحانش نیز سنگین‌تر می‌شود.
- ۵۸- پیامبر (ص) از چه طریقی به مقام ولایت معنوی نائل آمدند و این قدرت و ولایت چه ویژگی دارد؟
- (۱) انجام وظایف عبودیت و بندگی - از طریق آموزش معمولی و عمومی و از طریق امداد غیبی
  - (۲) انجام وظایف عبودیت و بندگی - از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن
  - (۳) انتخاب و انتصاب از طرف خداوند - از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن
  - (۴) انتخاب و انتصاب از طرف خداوند - از طریق آموزش معمولی و عمومی و از طریق امداد غیبی
- ۵۹- قانونمندی حاکم بر جهان خلقت تجلی چیست و زمینه‌ساز کدام است؟
- (۱) قضای الهی - سنت‌های الهی و هماهنگ‌شده با اراده و خواست الهی است.
  - (۲) قضای الهی - حرکت و پویایی و به کارگیری اراده و اختیار انسان است.
  - (۳) تقدیر الهی - حرکت و پویایی و به کارگیری اراده و اختیار انسان است.
  - (۴) تقدیر الهی - سنت‌های الهی و هماهنگ‌شده با اراده و خواست الهی است.
- ۶۰- در آیه شریفه ﴿وَ عَنِ يَتَبَغِ عَيْرِ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْأَخْزَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟
- (۱) علل چند دینی تجاوز آگاهانه مردم به اصالت دعوت پیامبر (ص) به اسلام است.
  - (۲) دین قطعی مورد قبول خداوند دین اسلام است که آیین ابراهیم بوده و او شما را از پیش مسلمان نامید.
  - (۳) زیان‌کاری در حیات اخروی تابع پذیرش دینی غیر از اسلام است.
  - (۴) پیامبران همانند معلمان یک مدرسه‌اند که آخرین آن پیامبر اسلام (ص) است.
- ۶۱- علیت عبارت‌های قرآنی ﴿إِنَّمَا نُعَلِّمُ لَهُمْ﴾ و ﴿لَقَدْ جَاءَنَا عَلَيْهِمْ﴾ در کدام یک تجلی دارد؟
- (۱) «بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» - «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سَبِيلَنَا»
  - (۲) «بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» - «آمَنُوا وَ اتَّقُوا»
  - (۳) «لِيَزِدَادُوا إِثْمًا» - «آمَنُوا وَ اتَّقُوا»
  - (۴) «لِيَزِدَادُوا إِثْمًا» - «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سَبِيلَنَا»

۶۲- طبق فرمایش امام صادق (ع) در رابطه با بندهای که بعد از انجام گناه، خداوند نعمتی به او می‌بخشد، چه هدفی مورد نظر است و مؤید آن کدام سنت الهی است؟

(۱) فراموشی استغفار - ﴿تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَ اَلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾

(۲) فراموشی استغفار - ﴿وَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾

(۳) ابتلا و آزمایش عام - ﴿وَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾

(۴) ابتلا و آزمایش عام - ﴿تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَ اَلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾

۶۳- در بیان قرآن کریم برای فهم عدم تعارض و ناسازگاری در قرآن چه تلاشی لازم است و اگر پیامبر (ص) استمرار نوشتن و خواندن داشت، چه پیامدی به دنبال داشت؟

(۱) تفکر در قرآن - ﴿لَوْ جَدُوا فِيهِ اخْتِلافاً كَثِيْراً﴾

(۲) مقایسه قرآن - ﴿لَوْ جَدُوا فِيهِ اخْتِلافاً كَثِيْراً﴾

(۳) مقایسه قرآن - ﴿لَا رَتَابَ الْمُبْتَطِلُوْنَ﴾

(۴) تفکر در قرآن - ﴿لَا رَتَابَ الْمُبْتَطِلُوْنَ﴾

۶۴- مأموریت پیامبر (ص) در ابلاغ به کسانی که می‌گویند پیامبر (ص) قرآن را به دروغ به خدا نسبت داده است، چه بیانی است و این بیان خطاب به چه کسانی است؟

(۱) ﴿لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ﴾ - تحدی قرآن به کجروان به شک افتاده

(۲) ﴿لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ﴾ - تحدی قرآن به مخالفان سرسخت اسلام

(۳) ﴿قُلْ فَأَنوُ بِسُوْرَةِ مِثْلِهِ﴾ - تحدی قرآن به مخالفان سرسخت اسلام

(۴) ﴿قُلْ فَأَنوُ بِسُوْرَةِ مِثْلِهِ﴾ - تحدی قرآن به کجروان به شک افتاده

۶۵- «گشوده بودن رحمت گسترده الهی به همه افراد جامعه» و «رضایت سریع خداوند کریم از کسی که طلب بخشش کرده است»، به ترتیب سنت آمده در کدام عبارات قرآنی است؟

(۱) ﴿لَقَدْ جَاءنا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٌ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ﴾ - ﴿لَتَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ اِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِيْنَ﴾

(۲) ﴿مَا كَانَ عِطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُوراً﴾ - ﴿لَتَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ اِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِيْنَ﴾

(۳) ﴿مَا كَانَ عِطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُوراً﴾ - ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا﴾

(۴) ﴿لَقَدْ جَاءنا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٌ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ﴾ - ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا﴾

۶۶- از آیه شریفه ﴿مَا كُنْتَ تَتْلُوْ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُوْهُ بِيَمِيْنِكَ اِذَا لَارْتَابَ الْمُبْتَطِلُوْنَ﴾ کدام موضوع مستفاد می‌شود؟

(۱) استمرار خواندن و نوشتن پیامبر (ص) تابع شک کجروان می‌شد.

(۲) اهل باطل دلیل شک خود را نوشتن و خواندن پیامبر (ص) در طول زندگی بیان می‌داشتند.

(۳) استمرار خواندن و نوشتن پیامبر (ص) متبوع شک کجروان می‌شد.

(۴) امی بودن پیامبر (ص) علت نوشتن و نخواندن پیامبر (ص) بود، چرا که در این صورت اهل باطل به شک می‌افتادند.

۶۷- آن‌جا که در مثال نوشتن، چند عامل در طول هم در انجام آن دخالت دارند، اراده نوشتن وابسته به کدام عامل بالاتر از خود است و دارای کدام ویژگی می‌باشند؟

(۱) اراده الهی - در یک ردیف و مستقل نیستند.

(۲) اراده الهی - در یک ردیف و مستقل هستند.

(۳) نفس یا روح - در یک ردیف و مستقل هستند.

(۴) نفس یا روح - در یک ردیف و مستقل نیستند.

۶۸- در بیان امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم، چه کسانی با تعقل پیام الهی را بهتر می‌پذیرند و آن‌کس که از عقل کامل‌تری برخوردار است، دارای چه ویژگی می‌باشد؟

(۱) کسانی که دارای معرفت افضل‌اند - نسبت به فرمان‌های الهی اعلم است.

(۲) کسانی که دارای معرفت افضل‌اند - رتبه بالاتری در دنیا و آخرت دارد.

(۳) کسانی که دارای قدرت اختیار و تفکرند - رتبه بالاتری در دنیا و آخرت دارد.

(۴) کسانی که دارای قدرت اختیار و تفکرند - نسبت به فرمان‌های الهی اعلم است.

۶۹- قساوت قلب معلول کدام رفتار است و امام رضا (ع) راه‌های گناهان بزرگ را چه چیزی معرفی می‌کند؟

- (۱) کتمان گناه - گناهان صغیره
(۲) تکرار گناه - گناهان صغیره
(۳) تکرار گناه - توجیه گناه
(۴) کتمان گناه - توجیه گناه

۷۰- جدی جلوه‌گر شدن دغدغه چگونه زیستن در چه صورتی نمود پیدا می‌کند و کدام آیه شریفه به آن پاسخ می‌دهد؟

- (۱) انسان فقط یک بار زندگی را تجربه می‌کند - ﴿وَ الْعَصْرُ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكْفُورٌ﴾
(۲) انسان فقط یک بار زندگی را تجربه می‌کند - ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
(۳) انسان می‌خواهد بداند برای چه زندگی می‌کند - ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
(۴) انسان می‌خواهد بداند برای چه زندگی می‌کند - ﴿وَ الْعَصْرُ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكْفُورٌ﴾

۷۱- در بیت مولانا «بار دیگر از فلک پزان شوم / آن چه اندر وهم ناید آن شوم»، چه تعداد از موضوعات زیر برداشت می‌شود؟
(الف) این خود انسان است که سرنوشت شقاوت‌بار خود را رقم می‌زند و آینده خود را تباه می‌سازد.
(ب) خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش‌های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا زندگی مادی و معنوی انسان سامان یابد.
(ج) انسان به وسیله قدرت اختیار، مراحل کمال را یکی پس از دیگری می‌پیماید.
(د) انسان باید میان امیال و غرایز تعادل برقرار کند تا عرصه به گرایش‌های خیر و نیکی تنگ ننماید.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۷۲- در بیان قرآن کریم رستگاری و محرومیت قطعی به ترتیب معلول چیست و کدام یک از آثار گناه است؟

- (۱) «قَدْ أَفْلَحَ» - «مَنْ دَسَّاهَا» - سلب توفیق
(۲) «قَدْ أَفْلَحَ» - «قَدْ خَابَ» - قساوت قلب
(۳) «مَنْ زَكَّاهَا» - «قَدْ خَابَ» - قساوت قلب
(۴) «مَنْ زَكَّاهَا» - «مَنْ دَسَّاهَا» - سلب توفیق

۷۳- اگر بگویم خارج شدن از تقدیر الهی ناممکن است به کدام آیه استناد می‌کنیم و مؤید چیست؟

- (۱) ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ...﴾ - مقضی به قضای الهی بودن
(۲) ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ...﴾ - مقدر به تقدیر الهی بودن
(۳) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ...﴾ - مقدر به تقدیر الهی بودن
(۴) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ...﴾ - مقضی به قضای الهی بودن

۷۴- آیه شریفه ﴿وَ السَّمَاءُ بَتِينَاهَا بِأَيْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ﴾ کدام اعجاز را بیان می‌کند و مؤید کدام صفت باری تعالی است؟

- (۱) نیروی جاذبه - قدرت خداوند
(۲) نیروی جاذبه - علم خداوند
(۳) انبساط جهان - علم خداوند
(۴) انبساط جهان - قدرت خداوند

۷۵- پیامد بردن داوری به نزد طاغوت و غایت ارسال رسولان به ترتیب در کدام عبارات قرآنی متجلی است؟

- (۱) «أَنْ يَكْفُرُوا» - «لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»
(۲) «أَنْ يَكْفُرُوا» - «لَيَقُومَنَّ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»
(۳) «ضَلَالًا بَعِيدًا» - «لَيَقُومَنَّ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»
(۴) «ضَلَالًا بَعِيدًا» - «لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

76- It is commonly claimed that you cannot fold ..... in half more than seven .....

- 1) a piece of paper / time
2) a piece of papers / times
3) a piece of paper / times
4) piece of paper / times

- 77- He didn't speak much English, ... he was able to understand what I was trying to say, ... he helped me find the museum I was looking for.
1) but / so   2) and / so   3) and / but   4) but / but
- 78- The ..... orbiting around Saturn are made up of ..... ice and rock particles.
1) hundred of rings / billion   2) hundred of rings / a billion of
3) hundreds of rings / billion of   4) hundreds of rings / billions of
- 79- ..... apartments become available in June when university classes finish, and ..... students leave town.
1) A lot of / as much   2) Lot of / many
3) Lot of / as much   4) A lot of / many
- 80- In the course of his work he was known to many people in the local towns and was very ..... with everybody.
1) mental   2) popular   3) willing   4) grateful
- 81- No public bus serves that village, so you'll have to hire a taxi to take you there, and ..... for the same taxi to pick you up when you are ready to return.
1) confirm   2) involve   3) regard   4) arrange
- 82- A space vehicle must move at a rate of at least 17 miles per second to ..... Earth's gravitational pull.
1) escape   2) decrease   3) burst   4) revolve
- 83- A number of automated cars are at a/a/au ..... stages of development and are expected to be available to the public over the coming years.
1) advanced   2) repeated   3) magnified   4) suggested
- 84- Ancient Egyptians ..... the heart as the center of intelligence and emotion, and believed the brain to have no significance whatsoever.
1) achieved   2) inspired   3) regarded   4) produced
- 85- He had an old coin that he thought was ..... , but actually it was worthless because it was in such bad condition.
1) collective   2) common   3) valuable   4) domestic
- 86- This cake is delicious! What are the ingredients? There's something in here that I recognize, but I can't ..... what it is.
1) look out   2) insist on   3) figure out   4) give out
- 87- She is now working with pharmaceutical companies to develop a new ..... of drugs that may be more effective than existing ones.
1) comparison   2) information   3) generation   4) population

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Large structures like oil tankers and bridges and tiny objects like nuts and bolts are all made from steel. The world produces ...88...; it is the most widely used of all metals. Steel is made from iron, one of the most common ...89... in Earth's crust, and carbon, which comes from coal. Iron has many uses, including making car engine parts and magnets. Our bodies also need iron to work ...90... . A healthy diet must include foods such as green vegetables, which ...91... iron. Pieces of iron fall to Earth in meteorites from space. Most iron, however, comes from iron ore in rock. Heating the ore with coke (from coal) ...92... iron. The Hittites of Turkey perfected iron smelting about 1500 BCE. This was the beginning of the Iron Age, during which iron gained wide spread use for making weapons and tools.

- 88- 1) almost two billion ton of steel every year   2) more than two billions tons of steel every year
3) almost two billion tons of steel every year   4) more than two billions ton of steel every years
- 89- 1) places   2) metals   3) liquids   4) wonders
- 90- 1) collectively   2) interestingly   3) reportedly   4) properly
- 91- 1) involve   2) select   3) lower   4) contain
- 92- 1) is produced   2) produce   3) are produced   4) produces

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

A visitor is returning. We haven't seen this one in ages. In 2061, Halley's Comet will streak past Earth. It is named for Edmund Halley. He **deduced** that comets seen in 1531, 1607, and 1682 were all one and the same. He predicted its appearance in 1758. But he did not live to see it. The most ancient record of Halley's Comet comes from 1057 BCE. A Chinese book mentions it. Astronomers have noted each appearance since 239 BCE.

A comet begins as a small, icy mass far beyond Pluto in a region called the Oort Cloud. There, billions of chunks of ice water, ice ammonia, ice methane, and dust circle the solar system. Pluto's or Neptune's gravity causes the comet to start falling toward the sun. A trail of solar particles creates a visible tail of glowing gases. The tail can stretch for thirty-five million miles! The comet goes around the sun. Then it slingshots away and races once more toward the outer solar system. Most comets never return to the solar system. However, a few are short-period comets. They return at regular intervals. Halley's Comet appears every seventy-six years. Comet Encke goes by every 3.3 years.

93- According to the passage, where do comets form?

1) near the sun	2) in the Oort Cloud region
3) near Jupiter	4) near Earth

94- The word "deduce" as used in the first paragraph means .....

- 1) persuade other scientists
- 2) arrive at a conclusion by reasoning
- 3) attempt to understand the universe
- 4) discover a fact by accident

95- Which event occurred after Halley's death and was seen as proof that the comet returned every seventy-six years?

1) The appearance in 1984.	2) The appearance in 2061.
3) The appearance in 1057 BCE.	4) The return of the comet in 1758.

96- From the context of the passage, what is the meaning of a short-period comet?

1) It returns at regular intervals.	2) It is made of solar particles.
3) It is seen on Earth only once.	4) It lasts less than a year.

Passage 2:

Suppose your teacher gave you an assignment to add all of the numbers from 1 to 100 without using a calculator. How long do you think it would take? You could do it in about 30 seconds.

Here's how: Add 1 plus 100, which equals 101. Add 2 plus 99, which equals 101. Add 3 plus 98, which also equals 101. You are adding 50 pairs of numbers, which all equal 101. Therefore, you can multiply 50 times 101. This equals 5,050. Multiplication, of course, is simply a fast method of addition when you use the same numbers.

The mathematician who worked out this particular problem was named Carl Gauss. He lived from 1777 to 1855. As a college student, he discovered that a seventeen-sided figure could be drawn with just a compass and a ruler. This was thought to be impossible.

During his lifetime, Gauss made many discoveries in the study of numbers and shapes. He studied the use of statistics. This is the science of collecting, using, and studying information from real events in life. Gauss also studied stars and planets. He became famous for discovering the orbit around the sun of the dwarf planet Ceres.

- 97- Which number would be added to 91 in the pattern described in the second paragraph?
1) 0   2) 10   3) 11   4) 20
- 98- All of the following can be considered as examples of statistics EXCEPT .....
1) discovering new mathematical formulae
2) gathering FIFA World Cup results since 1930
3) estimating barrels of oil sold by a company in a year
4) figuring out a student's grade average over the course of a year
- 99- From the context of the passage, what can you infer about Ceres?
1) No one had known about its orbit until Gauss.
2) Its discovery was thought to be impossible before Carl.
3) Ceres travels through a solar system and never returns.
4) The dwarf planet was first seen by Carl Gauss.
- 100- Which of the following is defined in the passage?
1) assignment (paragraph 1)   2) calculator (paragraph 1)
3) work out (paragraph 3)   4) statistics (paragraph 4)

سایت کنکور

Konkur.in

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۳

جمعه ۹۸/۰۹/۲۹

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۸

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره دولتی:
تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۹۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		وضعیت پاسخگویی	مدت پاسخگویی
			از	تا		
۱	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	اجباری	۳۵ دقیقه
			۱۱۶	۱۲۵		
			۱۲۶	۱۳۵		
۲	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	اجباری	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	اجباری	۲۵ دقیقه
			۱۶۱	۱۷۰		
			۱۷۱	۱۸۰		
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	اجباری	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	اجباری	۲۰ دقیقه
			۲۰۱	۲۱۰		
			۲۱۱	۲۲۰		
۶	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	اجباری	۲۰ دقیقه
			۲۳۱	۲۴۰		
			۲۴۱	۲۵۰		
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	اجباری	۳۰ دقیقه
			۲۶۱	۲۷۰		
			۲۷۱	۲۸۰		
۸	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	اجباری	۳۰ دقیقه
			۲۹۱	۳۰۰		
			۳۰۱	۳۱۰		
۹	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	اجباری	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

ریاضی و آمار

۱۰۱- از ۲۰۰ اتومبیل موجود در پارکینگ یک شرکت، ۲۰ اتومبیل انتخاب کرده و میزان مصرف بنزین آن‌ها را بررسی می‌کنیم. در این گردآوری، داده آماری و واحد آماری به ترتیب کدام‌اند؟

- (۱) هر یک از اتومبیل‌هایی که میزان مصرف بنزین آن‌ها اندازه‌گیری شده است - میزان مصرف بنزین اتومبیل‌هایی که بررسی شده‌اند.
 (۲) میزان مصرف بنزین اتومبیل‌هایی که بررسی شده‌اند - هر یک از اتومبیل‌هایی که میزان مصرف بنزین آن‌ها بررسی شده است.
 (۳) میزان مصرف بنزین اتومبیل‌هایی که بررسی شده‌اند - هر یک از اتومبیل‌های موجود در پارکینگ شرکت
 (۴) میزان مصرف بنزین اتومبیل‌های موجود در پارکینگ شرکت - هر یک از اتومبیل‌های موجود در پارکینگ شرکت

۱۰۲- «روش نمونه‌گیری» از کارهای مربوط به کدام گام از گام‌های چرخه آمار در حل مسائل است؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۰۳- در مورد عبارات مطرح‌شده، کدام گزینه درست است؟

(الف) درک درست مسئله یعنی با توجه به اهداف، بودجه، زمان، جامعه آماری را محدود و هدف مطالعه را مشخص کنیم.

(ب) برای توصیف داده‌های کتی باید هم معیار گرایش به مرکز و هم معیار پراکندگی گزارش شود.

(۱) هر دو درست (۲) هر دو نادرست

(۳) الف: درست - ب: نادرست (۴) الف: نادرست - ب: درست

۱۰۴- برای توصیف داده‌های آماری ۱۲۴، ۱۲۰، ۱۱۰، ۱۰۸، ۱۴۰۷، ۱۲۳، ۱۱۹، ۱۱۶، ۱۱۳، ۱۱۴ کدام معیار گرایش به مرکز و کدام معیار پراکندگی مناسب است؟

- (۱) میانگین - انحراف معیار (۲) میانه - انحراف معیار
 (۳) میانگین - دامنه میان چارکی (۴) میانه - دامنه میان چارکی

۱۰۵- هرگاه در یک مجموعه مرتب‌شده از ۳۴ داده آماری، داده‌های پانزدهم تا نوزدهم به ترتیب ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۵ و ۲۶ باشند و مجموع ۲۹ داده دیگر، برابر ۵۹۸ باشد، اختلاف میانه و میانگین داده‌ها کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۰۶- در ۴۰ داده آماری می‌دانیم ۲۵ درصد داده‌ها کم‌تر از عدد ۱۴ و نیمی از داده‌ها بیش‌تر از عدد ۱۹ هستند. اگر دامنه میان چارکی داده‌ها ۱۳ و مد آن‌ها ۱۸ باشد، ۲۵ درصد داده‌ها بزرگ‌تر از کدام مقدار است؟

- (۱) ۲۳ (۲) ۲۵ (۳) ۲۷ (۴) ۲۹

۱۰۷- کدام نمودار وضعیت پراکندگی داده‌ها را بهتر نمایش می‌دهد؟

- (۱) دایره‌ای (۲) میله‌ای (۳) جعبه‌ای (۴) میانگین و انحراف معیار

۱۰۸- در یک شهر با ۵۶۰۰ داوطلب کنکور، زاویه مربوط به تعداد داوطلبان رشته علوم انسانی در نمودار دایره‌ای مربوط به تعداد شرکت‌کنندگان آزمون، برابر ۵۴ درجه می‌باشد. تعداد داوطلبان رشته علوم انسانی در این شهر چند نفر است؟

- (۱) ۸۲۰ (۲) ۸۴۰ (۳) ۸۶۰ (۴) ۸۸۰

۱۰۹- در یک جامعه آماری با اندازه ۱۰۰، به چند طریق می‌توان نمونه‌های ۳ تایی انتخاب کرد؟

- (۱) ۱۵۴۹۰۰ (۲) ۱۶۱۷۰۰ (۳) ۱۷۴۹۰۰ (۴) ۱۸۱۷۰۰

محل انجام محاسبات

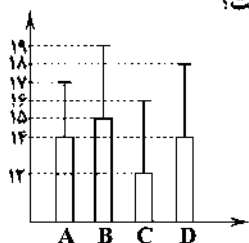
۱۱۰- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) اگر داده‌ها را با روش مناسبی تحلیل کرده باشیم، می‌توانیم نتایج را به جوامع آماری دیگر نیز تعمیم دهیم.
 (۲) گزارش معیارها و ارائه نمودارها در گام چهارم از گام‌های چرخه آماری انجام می‌پذیرد.
 (۳) در اندازه‌گیری، اطلاعات کیفی را تا حد ممکن به اطلاعات کمی تبدیل می‌کنیم.
 (۴) تعداد اعضای جامعه را اندازه جامعه می‌نامیم.

۱۱۱- اولین قدم برای یافتن داده‌ها و بررسی متغیر مورد نظر کدام است؟

- (۱) طرح یک پرسش دقیق
 (۲) گردآوری
 (۳) اندازه‌گیری یا سنجش
 (۴) فهم مسئله

۱۱۲- براساس نمودار زیر که مربوط به چهار فرد است، نسبت انحراف معیار به میانگین در کدام فرد کم‌تر از سایرین است؟

A (۱)

B (۲)

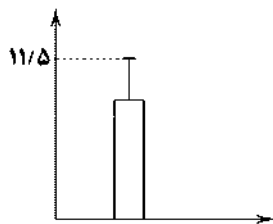
C (۳)

D (۴)

۱۱۳- این‌که مشخص کنیم کدام معیار گرایش به مرکز و کدام معیار پراکندگی برای توصیف داده‌ها مناسب‌تر است، در کدام گام از گام‌های چرخه آماری در حل مسائل انجام می‌پذیرد؟

- (۱) بیان مسئله
 (۲) طرح و برنامه‌ریزی
 (۳) گردآوری و پاکسازی داده‌ها
 (۴) تحلیل داده‌ها

۱۱۴- نمودار زیر مربوط به تعدادی داده آماری است. اگر مجموع داده‌ها ۵۴۰ و واریانس آن‌ها ۶/۲۵ باشد، مجموع مجذورات اختلاف داده‌ها با میانگین آن‌ها کدام است؟

۳۴۵ (۱)

۳۵۵ (۲)

۳۶۵ (۳)

۳۷۵ (۴)

۱۱۵- متغیرهای «قیمت» و «سرعت» یک اتومبیل به ترتیب از چه مقیاسی هستند؟

- (۱) نسبتی - فاصله‌ای
 (۲) فاصله‌ای - نسبتی
 (۳) نسبتی - نسبتی
 (۴) فاصله‌ای - فاصله‌ای

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- اگر $x + y = \frac{4}{3}$ و $xy = \frac{3}{4}$ ، آن‌گاه حاصل $(x - y)^2$ کدام است؟ $\frac{25}{4}$ (۴) $\frac{9}{16}$ (۳) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{9}{4}$ (۱)

محل انجام محاسبات

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
وبسایت driq.com مشاهده کنید.

سوال دوازدهم انسانی

۱۱۷- در تجزیه عبارت $x^2 - 64 - (x^2 - 8x + 8)^2$ کدام عامل وجود دارد؟

- (۱) $x - 4$ (۲) $x + 8$ (۳) $x - 2$ (۴) $x + 2$

۱۱۸- عبارت $20x - 10x^2 - (x^2 + 25)(x + 2)$ بر کدام عبارت زیر بخش پذیر است؟

- (۱) $x - 1$ (۲) $x + 1$ (۳) $x - 5$ (۴) $x + 5$

۱۱۹- بزرگترین مقسوم علیه مشترک عبارت $27x^3 - 1$ و $3x(9x^2 - 1)$ کدام است؟

- (۱) $(3x - 1)(3x + 1)$ (۲) $3x - 1$ (۳) $x + 3$ (۴) $x - 3$

۱۲۰- به ازای کدام مقدار A ، سه جمله‌ای $A - 3x + 4x^2$ به صورت مربع یک دو جمله‌ای درمی آید؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{9}{4}$ (۳) $\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{9}{16}$

۱۲۱- ساده شده عبارت $\frac{(a-2)(a^2-4)}{6+a-a^2}$ کدام است؟

- (۱) $2 - a$ (۲) $a + 2$ (۳) $a - 2$ (۴) $2 - a$

۱۲۲- حاصل عبارت $\frac{x^2 - y^2}{xy - y^2} - \frac{xy - y^2}{y^2}$ کدام است؟

- (۱) $2y$ (۲) -2 (۳) 2 (۴) $2x - 2y$

۱۲۳- ساده شده عبارت $1 + x + x^2 + \frac{x^3}{1-x}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{1+x}$ (۲) $\frac{1}{1-x}$ (۳) $\frac{x^2 + x^3 + 1}{1-x}$ (۴) صفر

۱۲۴- ساده شده عبارت $\frac{x}{x-3} - \frac{x}{x+3} + \frac{x^2+9}{x^2-9}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{x+3}{x-3}$ (۲) $\frac{x-3}{x+3}$ (۳) $\frac{1}{x-3}$ (۴) $\frac{1}{x+3}$

۱۲۵- اعداد دوم و $(n-1)$ ام، در سطر n ام مثلث خیام برابر کدام است؟

- (۱) n (۲) $n-1$ (۳) $n+1$ (۴) $n+2$

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- در کدام گزینه نقیض گزاره داده شده به طور صحیح بیان نشده است؟

(۱) عدد ۳۷ مضرب ۳ نیست. ← نقیض عدد ۳۷ مضرب ۳ است.

(۲) عدد a بزرگتر از b است. ← نقیض عدد a کوچکتر از عدد b است.

(۳) $\sqrt{2}$ عددی گنگ است. ← نقیض $\sqrt{2}$ عددی گویا است.

(۴) حافظ ریاضی دان است. ← نقیض چنین نیست که حافظ ریاضی دان است.

محل انجام محاسبات

زوج درس ۲

۱۲۷- با توجه به جدول زیر، ارزش a و b به ترتیب کدام است؟

$p \Rightarrow q$	$p \vee q$	گزاره q	گزاره p
	a	عدد ۲۷ مضرب ۴ نیست.	.....
b		.....	احتمال آمدن عدد اول در پرتاب یک تاس، $\frac{1}{3}$ است.

(۱) درست - درست

(۲) درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست

(۴) نادرست - درست

۱۲۸- اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، هم‌ارز گزاره $(p \wedge q) \vee (p \wedge \sim q)$ کدام است؟

(۱) p (۲) q (۳) $\sim q$ (۴) $\sim p$

۱۲۹- اگر گزاره $p \Rightarrow q$ نادرست و گزاره‌ای دلخواه باشد، کدام گزاره زیر همواره درست است؟

(۱) $(p \wedge \sim q) \vee r$ (۲) $r \Rightarrow (\sim q \Rightarrow \sim p)$

(۳) $(p \vee \sim q) \wedge r$ (۴) $p \Rightarrow (q \wedge r)$

۱۳۰- هم‌ارز گزاره $\sim(q \Rightarrow p)$ کدام است؟

(۱) $p \wedge q$ (۲) $p \vee q$

(۳) $\sim p \wedge q$ (۴) $\sim q \wedge p$

۱۳۱- ستون نتیجه جدول زیر کدام است؟ (T به معنای درست و F به معنای نادرست است.)

p	q	$\sim p \Leftrightarrow [\sim q \Rightarrow (\sim p \wedge q)]$
T	T	?
T	F	?
F	T	?
F	F	?

(۲)

T
F
T
F

(۱)

F
F
T
T

(۴)

F
T
T
F

(۳)

F
T
F
T

۱۳۲- اگر ارزش گزاره $p \Rightarrow (r \Leftrightarrow q)$ نادرست باشد، هم‌ارز گزاره $q \Rightarrow (p \vee r)$ کدام است؟

(۱) F   (۲) T

(۳) $\sim p$ (۴) q

۱۳۳- ارزش گزاره $(p \Leftrightarrow q) \vee (p \wedge q)$ در چه حالتی نادرست است؟

(۱) اگر p و q هر دو درست باشند.   (۲) اگر p و q هر دو نادرست باشند.

(۳) اگر p نادرست و q درست باشد.   (۴) ارزش این گزاره همواره نادرست است.

۱۳۴- هم‌ارز گزاره $p \Leftrightarrow [\sim p \vee (\sim q \Rightarrow p)]$ کدام است؟

(۱) T   (۲) F

(۳) $\sim p$ (۴) p

۱۳۵- گزاره $(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)$ در چند حالت نادرست است؟

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

محل انجام محاسبات

۱۳۶- پاسخ درست سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) تفاوت خط فقر از کشوری به کشور دیگر، ناشی از چیست؟

ب) کدام گزینه درست می‌باشد؟

ج) در ادبیات اقتصادی، فردی که از نیازهای ابتدایی زندگی محروم است، ..... نامیده می‌شود.

۱) الف: تفاوت در نیازها ب: یکی از راهکارهای افزایش درآمد ملی، سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش می‌باشد. ج: فقیر مطلق

۲) الف: تفاوت در نیازها ب: یکی از موانع اصلی جلوگیری از پیشرفت اقتصادی کشور، فقر می‌باشد. ج: مسکین

۳) الف: توسعه‌نیافتگی ب: یکی از موانع اصلی جلوگیری از پیشرفت اقتصادی کشور، فقر می‌باشد. ج: مسکین

۴) الف: توسعه‌نیافتگی ب: یکی از راهکارهای افزایش درآمد ملی، سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش می‌باشد. ج: فقیر مطلق

۱۳۷- جدول‌های زیر، نشانگر وضعیت توزیع درآمد در دو کشور A و B در یک سال فرضی می‌باشند:

الف) سهام دهک‌های دوم و چهارم در کشور A به ترتیب [از راست به چپ] چند درصد می‌باشد؟

ب) وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور در مقایسه با کشور دیگر نامناسب‌تر است؟

توزیع درآمد B		توزیع درآمد A	
۵ درصد	سهام دهک اول	۴ درصد	سهام دهک اول
۵/۵ درصد	سهام دهک دوم	؟	سهام دهک دوم
۶ درصد	سهام دهک سوم	۶ درصد	سهام دهک سوم
؟	سهام دهک چهارم	؟	سهام دهک چهارم
۷/۵ درصد	سهام دهک پنجم	۷ درصد	سهام دهک پنجم
۹/۵ درصد	سهام دهک ششم	۸ درصد	سهام دهک ششم
۱۱ درصد	سهام دهک هفتم	۸/۵ درصد	سهام دهک هفتم
۱۴ درصد	سهام دهک هشتم	۱۱ درصد	سهام دهک هشتم
۱۵ درصد	سهام دهک نهم	۱۸ درصد	سهام دهک نهم
؟	سهام دهک دهم	۲۶ درصد	سهام دهک دهم

* در کشور A تفاوت سهام دهک‌های دوم و پنجم ۲ درصد و تفاوت سهام دهک‌های چهارم و هشتم ۴/۵ درصد می‌باشد.

* در کشور B تفاوت سهام دهک‌های دهم و دوم ۱۴/۵ درصد و تفاوت سهام دهک‌های هشتم و چهارم ۷/۵ درصد می‌باشد.

۱) الف: ۵ درصد - ۶/۵ درصد ب: کشور A

۲) الف: ۶/۵ درصد - ۱۱ درصد ب: کشور A

۳) الف: ۶/۵ درصد - ۱۱ درصد ب: کشور B

۴) الف: ۵ درصد - ۶/۵ درصد ب: کشور B

۱۳۸- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) کدام مورد از اهداف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در کشورها محسوب نمی‌شود؟

ب) کدام مورد در رابطه با «خط فقر» درست است؟

۱) الف: کاهش نابرابری در برخورداری از انواع امکانات ب: به سطح حداقل درآمد سرانه گفته می‌شود.

۲) الف: افزایش روابط سیاسی و فرهنگی با سایر کشورها ب: به سطح حداقل درآمد سرانه گفته می‌شود.

۳) الف: افزایش روابط سیاسی و فرهنگی با سایر کشورها ب: از یک زمان به زمان دیگر متفاوت است.

۴) الف: کاهش نابرابری در برخورداری از انواع امکانات ب: از یک زمان به زمان دیگر متفاوت است.

۱۳۹- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) محدوده اقتدار دولتها از چه زمانی وسیع تر شد؟

ب) چرا دولتها به دنبال تثبیت رشد قیمت‌ها در عرصه اقتصادی می‌باشند؟

(۱) الف: با گذشت زمان و تکامل بشر و دستیابی به فناوری‌های نوین اجتماعی و کشف قوانین حاکم بر اجتماعات انسانی ب: کاهش سطح رفاه

عمومی به دلیل عدم تناسب در افزایش درآمدها همزمان با افزایش قیمت‌ها

(۲) الف: با گذشت زمان و تکامل بشر و دستیابی به فناوری‌های نوین اجتماعی و کشف قوانین حاکم بر اجتماعات انسانی ب: به دلیل افزایش مخارج

دولتی و اختلال در سیستم بودجه‌بندی و انجام فعالیت‌های اقتصادی دولت

(۳) الف: از زمان شکل‌گیری نخستین تمدن‌های بشری و نیاز به نهاد مقتدر دولتی که اداره جوامع را برعهده گیرد. ب: کاهش سطح رفاه عمومی به

دلیل عدم تناسب در افزایش درآمدها همزمان با افزایش قیمت‌ها

(۴) الف: از زمان شکل‌گیری نخستین تمدن‌های بشری و نیاز به نهاد مقتدر دولتی که اداره جوامع را برعهده گیرد. ب: به دلیل افزایش مخارج دولتی

و اختلال در سیستم بودجه‌بندی و انجام فعالیت‌های اقتصادی دولت

۱۴۰- یکی از اقدامات دولتها به منظور تحقق اشتغال کامل چیست و در این شرایط چه اتفاقی می‌افتد؟ (به ترتیب)

(۱) زمینه رونق اقتصادی را فراهم می‌آورند - با کاهش قیمت کالاهای اساسی سطح تقاضا را در بازار افزایش می‌دهد.

(۲) وضعیت توزیع ثروت و درآمد را بهبود می‌بخشند - با کاهش قیمت کالاهای اساسی سطح تقاضا را در بازار افزایش می‌دهد.

(۳) وضعیت توزیع ثروت و درآمد را بهبود می‌بخشند - فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیش تر می‌شود.

(۴) زمینه رونق اقتصادی را فراهم می‌آورند - فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیش تر می‌شود.

۱۴۱- با توجه به نمودار زیر که وضعیت توزیع درآمد را در یک کشور فرضی نشان می‌دهد؛

الف) در کدام سال توزیع درآمد مناسب تر بوده است؟

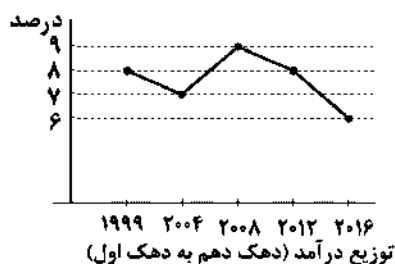
ب) در سال ۱۹۹۹، ۱۰ درصد ثروتمند چند برابر ۱۰ درصد فقیر، درآمد داشته‌اند؟

(۱) ۸ - ۲۰۰۸

(۲) ۸ - ۲۰۱۶

(۳) ۶ - ۲۰۰۸

(۴) ۶ - ۲۰۱۶

۱۴۲- چند مورد از عبارتهای زیر نادرست است؟

الف) معمولاً درآمد افراد کم درآمد جامعه متناسب با تورم افزایش نمی‌یابد.

ب) دولتها سعی می‌کنند با ثبات قیمت‌ها، رونق اقتصادی و رفاه مردم را نسبت به گذشته بیش تر کنند.

ج) اشتغال کامل نیروی کار به معنی صفر بودن نرخ بیکاری است.

د) تقسیم برابر فرصت‌ها و توزیع عادلانه ثروت و درآمد، از اهداف مهم و مورد توجه دولتها است.

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۴۳- دولت می‌تواند با سرمایه‌گذاری در بازار بعضی از کالاها و خدمات وارد شود و به تولید، عرضه و فروش آنها بپردازد، در کدام گزینه دلیل

درستی برای این موضوع بیان شده است؟

(۱) تمایل دولت به تولید و عرضه بعضی از کالاها مثل نفت و بهره‌برداری از برخی معادن و منابع

(۲) عدم تمایل بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در بعضی صنایع، به دلیل عدم اطمینان از سودآوری یا نیاز به سرمایه اولیه زیاد

(۳) به دلیل به وجود آمدن شرایط خاص مثل جنگ و ...

(۴) هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر دولت، با هدف ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی

۱۴۴- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) در یک جامعه فرضی ۱۰ میلیون نفری، ۴۰ درصد از افراد واجد شرایط اشتغال می‌باشند. در این جامعه ۱ میلیون آن‌ها مهندسی هستند که به تازگی فارغ‌التحصیل شده‌اند و سابقه کاری خاصی ندارند و با وجود پیشنهاد کاری از یک شرکت مهندسی برای تمامی آن‌ها، به دلیل پایین بودن حقوق پیشنهادی در وضعیت بیکاری به سر می‌برند. همچنین ۱ میلیون دیگر از این اجتماع نیز به دلیل ترفیع رتبه، تا آماده شدن شرایط شغل جدید خود فعلاً بیکار می‌باشند و ۲ میلیون افراد نیز با حقوق مکفی هر روز به محل کار خود می‌روند. با توجه به توضیحات بالا می‌توان گفت .....

ب) برگزاری دوره‌های آموزشی ضمن خدمت، مهارت‌افزایی و اعطای یارانه‌های تولید از فعالیت‌هایی در راستای ..... هستند.

۱) الف: این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد. ب: جلوگیری از بیکار شدن افراد شاغل

۲) الف: این جامعه دارای ۵۰٪ نرخ بیکاری افراد می‌باشد. ب: جلوگیری از بیکار شدن افراد شاغل

۳) الف: این جامعه دارای ۵۰٪ نرخ بیکاری افراد می‌باشد. ب: اشتغال‌زایی برای افراد بیکار

۴) الف: این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد. ب: اشتغال‌زایی برای افراد بیکار

۱۴۵- توانمندسازی افراد به ویژه مولد کردن آن‌ها در زمینه اقتصاد، منجر به کدام موارد زیر می‌شود؟

۱) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر (۲) از بین رفتن فقر نسبی در جامعه

۳) پایین آمدن سطح عمومی قیمت‌ها (۴) بالا رفتن درآمدهای مالیاتی دولت

علوم و فنون ادبی

۱۴۶- در چند بیت «لف و نشر» وجود ندارد؟

الف) خموش و گویا چون نور ماه در طلعت

ب) لبش خموش و زبان کرشمه‌اش گویا

ج) چو آینه‌ست و ترازو خموش و گویا یار

د) از برای سختن دعوی و معنی روز عدل

خ) بحر و دشت و کوه و که خاموش و کر

و) چو بادند پنهان و چالاک‌پوی

قبیح و زیبا چون دود عود در مجمر

ز نکته پروری گوشه‌های ابرویش

ز من رمیده که او خوی گفت‌وگو دارد

صد زبان خاموش و گویا هم‌جو میزان داشتن

آسمان و مهر و مه خاموش و کر

چو سنگ‌اند خاموش و تسبیح‌گوی

۶ (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴)

۱۴۷- در چند بیت آرایه «پارادوکس» و اختیار زبانی «تغییر کثیت مصوت» وجود دارد؟

الف) تا زلف مسلسل را در جمع پریشان کرد

ب) چون خرابی نیست معماری بنای جسم را

ج) چند می‌تازی فلک با ماه نو؟ چندین مناز

د) از دشمنان برند شکایت به دوستان

ه) ز کس پناه نجوید گدای دولت فقر

صد طایفه بر هم خورد، صد جمع پریشان شد

تا نفس داری ز تعمیر بدن غافل مشو

باش تا پیدا شود ماه هلال ابروی من

چون دوست دشمن است شکایت کجا بریم؟

پناه سلطنت است او، پناه را چه کند؟

۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۴۸- نوع «لف و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار

۲) همی مرغ و ماهی بر ایشان به زار

۳) آری به قوت و مدد و تربیت شود

۴) آن نه زلف است و بناگوش که روز است و شب است

هرچه بدانی مگوی، هرچه توانی مکن!

بگریسد به دریا و در مرغزار

باران و برگ و گل، گهر و اطلس و عسل

وان نه بالای صنوبر که درخت رطب است

۱۴۹- در کدام بیت «متناقض‌نما» به کار رفته است؟

- ۱) در چمن هر گه بشویی زلف عنبربوی خویش
- ۲) در جهان از همت پیران بجو راه نجات
- ۳) تا به چند ای غنچه‌لب در پرده خواهی حرف گفت
- ۴) از حواس باغبانان بس که رفته است امتیاز

۱۵۰- در کدام بیت آرایه «تضاد» و «تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه» به کار رفته است؟

- ۱) روز شادی همه کس یاد کند از یاران
- ۲) تشنه می‌میرم چو «خواجو» بر لب دریا ولیک
- ۳) هر چند که دردم نشود قابل درمان
- ۴) عشق از سر رفت بیرون و غرور او نرفت

۱۵۱- در کدام گزینه آرایه‌های «تضاد - لف و نشر» و «اختیار» «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» به کار رفته است؟

- ۱) شب گذازانم به محفل، صبحدم نالان به گلشن
- ۲) ز لب‌های شیرین او تلخ پاسخ
- ۳) چو در حضور تو ایمان و کفر راه ندارد
- ۴) آن روشن و تیره عارض و زلفش

۱۵۲- در کدام گزینه هر دو نوع «لف و نشر» به کار رفته است؟

- ۱) نور و ظلمت بود به عفو و به خشم
- ۲) جان و دل ولی و عدوی تو روز و شب
- ۳) خط و لب دلکشت طوطی و شکرستان
- ۴) خط نارسته و خال تو شده دانه و دام

۱۵۳- در همه گزینه‌ها، از اختیار زبانی «حذف همزه» استفاده شده است، به جز .....

- ۱) ای صبا، با دم من کن نفسی همراهی
- ۲) گر نیایی برود این رمقی نیز که هست
- ۳) گو در این مصر که فرعون در او صد بیش است
- ۴) امن از این خاک چنان رفته که گر یابد باز

۱۵۴- با توجه به ارکان عروضی، کدام گزینه برای کامل کردن بیت‌های زیر مناسب است؟

- « ..... یار ..... چون من نداند هیچ کس
وقتی در آبی تا میان ..... می‌زدم
- ۱) سوز دل - نکو - ارزش - فریاد
  - ۲) پروای - از پیش و پس - حاجت - دست و پا

۱۵۵- در کدام گزینه آرایه «تلفظ کردن مصوت بلند» به کار رفته است؟

- ۱) ای باد بی‌آرام ما، با گل بگو پیغام ما
- ۲) ای گل ز اصل شگری، تو با شکر لایق‌تری
- ۳) با خار بودی هم‌نشین، چون عقل با جانی قرین
- ۴) هان ای دل مشکین‌سخن، پایان ندارد این سخن

۱۵۶- در کدام گزینه از هر دو اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» و «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» استفاده شده است؟

۱) ای که از بهر نمازت گوش جان بر قامت است	قیامتی را جو که آید سرو پیشش در نماز
۲) سوختیم ای مطرب بربطنواز چنگ‌زن	ساز را بر ساز کن امشب دمی با ما بساز
۳) ای خوشا در مجلس روحانیان گاه صبح	دل‌نوازان عودسوز و پرده‌سازان عودساز
۴) گرز دست ساقی تحقیق جامی خورده‌ای	می‌پرستی را حقیقت دان و هستی را مجاز

۱۵۷- کدام گزینه با بیت «تا گریزان گشتی ای نیلوفری چشم از برم / در غمت از لاغری چون شاخه نیلوفر» هم‌وزن است؟

۱) من و دل همان که بودیم و تو آن نه‌ای که بودی	من از آن کشم ندامت که تو را نیازم‌ودم
۲) روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد	چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
۳) در بیابان جنون سرگشته‌ام چون گردباد	هم‌رهی باید مرا مجنون صحراگرد کو؟
۴) بگذار تا مقابل روی تو بگذریم	دزدیده در شمایل خوب تو بنگریم

۱۵۸- در کدام بیت اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» وجود ندارد؟

۱) دادگرا تو را فلک جرعه‌کش پیاله باد	دشمن دل‌سیاه تو غرقه به خون چو لاله باد
۲) ای مه برج منزلت چشم و چراغ عالمی	باده صاف دائمت در قدح و پیاله باد
۳) نه طبق سپهر و آن قرصه ماه و خور که هست	بر لب خون قسمت سهل‌ترین نواله باد
۴) چون به هوای مدحتت زهره شود ترانه‌ساز	حاسدت از سماع آن محرم آه و ناله باد

۱۵۹- وزن کدام بیت با بیت «به هر کجا که رسیدم ز خوبی تو شنیدم / چو روی خوب تو دیدم هنوز بهتر از آنی» یکسان است؟

۱) چنان بزی که اگر خاک ره شوی کس را	غبار خاطری از رهگذار ما نرسد
۲) من ریمده‌دل آن به که در سماع نیایم	که گر به پای درآیم به در برند به دوشم
۳) نه من خام‌طمع عشق تو می‌ورزم و بس	که چو من سوخته در خیل تو بسیاری هست
۴) دگر آفتاب رویت منم‌ای آسمان را	که قمر ز شرمساری بشکست چون هلالی

۱۶۰- در بیت‌های زیر چند بار اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به کار رفته است؟

«چو یار آشنا از ما چنان بیگانه می‌گردد	شود جانان خویش آن کس که جانی آشنا دارد
از آن دل‌بستگی دارد دل ما با سر زلفش	که هر تازی ز گیسویش رگی با جان ما دارد»

۴ (۱)	۳ (۲)	۲ (۳)	۱ (۴)

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- نوع «را» در عبارت «پارسازاده‌ای را نعمت بی‌کران به دست افتاد؛ فسق و فجور آغاز کرد. باری، به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل، آب روان

است و عیش، آسیاب گردان.» معادل با نوع «را» در کدام یک از گزینه‌هاست؟

۱) عشق را گفتم فروخوردی مرا	ایمن مگر از ازدهها آم‌وختی
۲) در قیامت همه را چشم به سویی و مرا	چشم سوی تو و گوشم به سلامت باشد
۳) هر که را با تو سر و کاری بود	جان نباشد در رهش خاری بود
۴) بدیدم زخمش را و دیوانه گشتم	من این روز را پیش از این دیده بودم

۱۶۲- با توجه به معنی و آهنگ خواندن بیت‌ها، در چند بیت سخن شاعر با پایان یافتن مصراع اول تمام نمی‌شود؟

الف) چون توانی زیستن در این قفس؟	ب) بهر مردی چون تو والا و حکیم	ج) جمله گفتند این بنای مختصر	د) گفت در پاسخ که ما را باک نیست	ه) بیش از این گر یار یکدل داشتم
۱ (۱)	۲ (۲)	۳ (۳)	۴ (۴)	

۱۶۳- کدام گزینه مفهوم بیت زیر را در خود دارد؟

«در حقیقت یار یکدل، کیمیاست ۱) زیر بار عرش در جان باختن ۲) کجاست یار موافق رفیق روحانی ۳) ریزش ابر صبحگاهی دید ۴) سبوی خود چو بشکستی به بحر ما بیوستی	چون صدف، کم‌یاب و چون دُر، پُربهاست» کیمیای عشق نتوان ساختن به لطف جمع کند خاطر پریشانم طبع من چون صدف دهان بگشاد بشو غواص این دریا که دژی پر بها داری
---	--

۱۶۴- ابیات زیر از حکایت سقراط حکیم انتخاب شده‌اند. در چند بیت «آرایه تشبیه» دیده می‌شود؟

الف) حُجره خود گر بدین سان ساختم ب) چون به پایان بُرد کار آن سرا ج) بهر مردی چون تو والا و حکیم د) در حقیقت یار یکدل، کیمیاست	خانه‌ای در خورد یاران ساختم آمدند از ره، رفیق و آشنا بازگاهی باید و کماخی عظیم چون صدف، کم‌یاب و چون دُر، پُربهاست		
۱ (۱)	۲ (۲)	۳ (۳)	۴ (۴)

۱۶۵- معنی واژه «چون» در کدام دو بیت، یکسان است؟

الف) چون توانی زیستن در این قفس؟ ب) بهر مردی چون تو والا و حکیم ج) در شیبستان تو چون آییم جمع د) ای فرزندی، دخل، آب روان است و عیش، آسیاب گردان. عقل و ادب، پیش گیر و لهو و لعب بگذار. چون نعمت سپری شود، سختی ببری و پشیمانی خوری. دیدم که نصیحت نمی‌پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی‌کند.	آمدند از ره، رفیق و آشنا این قفس نبود مقام چون تو کس بازگاهی باید و کماخی عظیم هم چو پروانه به گرد روی شمع؟		
۱) الف و ج	۲) ب و د	۳) الف و د	۴) ب و ج

۱۶۶- در کدام گزینه «آرایه تشبیه» به چشم می‌خورد؟

- ۱) ای فرزندی، دخل، آب روان است و عیش، آسیاب گردان.
- ۲) عقل و ادب، پیش گیر و لهو و لعب بگذار.
- ۳) چون نعمت سپری شود، سختی ببری و پشیمانی خوری.
- ۴) دیدم که نصیحت نمی‌پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی‌کند.

۱۶۷- آرایه درج‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) زمان سرخوشی آمد پیاله پر می‌دار
  - ۲) سبزه نوخیز و هوا خرم و بستان سرسبز
  - ۳) مستمع صاحب‌سخن را بر سر کار آورد
  - ۴) ز خون خوردن، ندارد چشم خواب‌آلود او سیری
- که لاله ساغر خالی همی‌زند بر سنگ: تضاد - مراعات نظیر
بلبل روی‌سویه، مانده ز گلزار جدا: کنایه - تشبیه
غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد: مثل - واج‌آرایی
چه سیرابی دهد آبی که نوشد تشنه در خوابش؟: مجاز - تشخیص

۱۶۸- کدام گزینه با عبات زیر تناسب مفهومی بیش‌تری دارد؟

- «عقل و ادب، پیش‌گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود، سختی تری و پشیمانی خوری.»
- (۱) سرشکم نسجه دیوانه‌های بود
- (۲) جنون می‌جوشد از طرز کلامم
- (۳) به پیروی هم نفهمیدیم افسوس
- (۴) خموشی ناله می‌گردد می‌رسید
- جگر آینه‌دار شانه‌های بود
- زبانم لغزش مسـتانه‌های بود
- که دنیا بازی طفلانه‌های بود
- که با من آشنا بیگانه‌های بود

۱۶۹- پیام مصراع «به دل می‌گفت با دل نیست بازی» در کدام بیت تکرار شده است؟

- (۱) همراه اگر شتاب کند هم‌ره تو نیست
- (۲) ای دل درویش، با خوبان نظر بازی مکن
- (۳) در این کز دل بنی با من شکی نیست
- (۴) چشم تو بیدار باشد یا به خواب
- دل در کسی مبند که دل بسته تو نیست
- کاندر این بازیچه نقد دین و دل پرداختی
- که خوبان را زبلن با دل یکی نیست
- دل ببیند بی شعاع آفتاب

۱۷۰- کدام گزینه با بیت «چون در رهت یقین و گمانی همی‌رود / ای برتر از یقین و گمان، از که جویمت؟» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- (۱) عارفان، دل را سفید از نقش هستی کرده‌اند
- (۲) ز بس خون ریزد او، ترسم که گویند
- (۳) نتوان خدای را به طلسم خرد شناخت
- (۴) کجا عقل یا شرع فتوا دهد
- رنگ، داغ عیب باشد جامه احرام را
- خدا ناکرده نشناسد خدا را
- احکام آن نجوم، نگنجد در این رصد
- که اهل خرد دین به دنیا دهد

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- از میان عبارتهای زیر چند مورد اطلاعات نادرستی درباره متن زیر به دست می‌دهد؟

- «پس، از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.»
- الف) عبارت، آراسته به آرایه تلمیح است.
- ب) «ابر کرم» و «خاک آدم»، هر دو، ترکیب اضافی‌اند.
- ج) حال و هوای عبارت، اندرزگونه و پندآموز است.
- د) در جمله پایانی، آرایه‌های «واژه‌آرایی» و «جناس ناهمسان» وجود دارد.
- ه) آرایه به کار رفته در ترکیب‌های «باران محبت» و «ید قدرت» یکسان است.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۷۲- کدام گزینه یادآور نام اثری از شخصیت معرفی شده در عبارت زیر است؟

- «از منشیان و نویسندگان توانا و از عارفان وارسته سده هفتم هجری است؛ کتابی دارد در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی.»
- (۱) به روایت نسبتی کردیم گل را
- (۲) ای خداوندی که بر مرصاد جان‌ها حاکمی
- (۳) خجسته سایه چتر جهان‌گشای تو را
- (۴) شاهان عجم رزم بدین گونه نکردند
- ز شادی در گلستان می‌نگنجد
- جان ما را زین رصدگاه حوادث وارهان
- ز هم‌نشینی خورشید عار می‌آید
- ها دفتر شهنامه و ها نامه معجم

۱۷۳- شخصیت معرفی شده در عبارت زیر با کدام شخصیت در یک قرن می‌زیسته است؟

- «خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بود. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و در سفرهای متعددی حضور داشت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان کسب کرد، که موجب تألیف کتاب ارزشمند او شد.»

- (۱) دولت‌شاه سمرقندی (۲) سلمان ساوجی (۳) شمس قیس رازی (۴) جامی

۱۷۴- اطلاعات ادبی درج شده در برابر چند اثر نادرست است؟

(الف) جامع التواریخ: کتابی که در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده.

(ب) نفعات الانس: اثری به شیوه تذکره‌الاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان از سراینده «بهارستان».

(ج) جمشید و خورشید: قصیده بلندی از سلمان ساوجی که به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

(د) عشاق‌نامه: اثری پیرامون سیر و سلوک عارفانه و در قالب نظم و نثر که در قرن هفتم تألیف شده.

(ه) اخلاق‌الاشراف: منظومه‌ای که در آن ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه طنز و تمثیل بیان شده است.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵ (۴)

۱۷۵- عبارت درج شده در برابر چند شخصیت ادبی درست است؟

(الف) خواجوی کرمانی: چند مثنوی به پیروی از «پنج‌گنج» نظامی سروده و غزل‌هایش بر حافظ تأثیرگذار بوده.

(ب) سلمان ساوجی: در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای قصایدی نیز در سبک عراقی است.

(ج) خواجه رشیدالدین فضل‌الله: اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربیع رشیدی در تبریز است.

(د) ابن‌یمین: مردی دهقان پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

(ه) عبید زاکانی: ناملایمات اوضاع آشفته روزگار خود را برنمی‌نافت و تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثارش به تصویر می‌کشید.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵ (۴)

۱۷۶- در کدام گزینه «ادات تشبیه» محذوف است؟

(۱) خاکساری که شد آب رخس از گریه به رود

(۲) هر آن‌کاو برگ گلبرگ تو دارد

(۳) من اگر به خنده گویم دهنش به پسته ماند

(۴) چون کشم بار فراق تو بدین طاقت و صبر

۱۷۷- در همه گزینه‌ها «اضافه تشبیهی» وجود دارد، به جز .....

(۱) ز بار عشق قد هرکه چون کمان گردید

(۲) مجلسیان سحر محرم اسرار عشق

(۳) شب تاریک اگرت وصل میسر گردد

(۴) مرا اگر نبود کام جان و عمر دراز

۱۷۸- در کدام گزینه همه «ارکان تشبیه» ذکر شده است؟

(۱) چو دجله گشت کنارم در آرزوی شبی

(۲) اگر روم بدود اشک و دامنم گیرد

(۳) ز آتش عشق تو آن سوز که در باطن ماست

(۴) لب تـا در شکفتن لاله سیراب را ماند

۱۷۹- کدام یک از ابیات با نمودار هجایی «UU--UU--UU--UU--UU» مطابقت ندارد؟

(۱) قصد جفاها نکنی ور بکنی با دل من

(۲) جمع تو دیدم پس از این هیچ پریشان نشوم

(۳) مهر تو جان‌نهان بود مهر تو بی‌نشان بود

(۴) پای در این جوی نهی تا به قیامت نهری

(۱) وا دل من وا دل من وا دل من وا دل من وا دل من

(۲) راه تو دیدم پس از این مهره ایشان نشوم

(۳) در دل من ز بهر تو نقش و نشان چرا چرا

(۴) هرکه در این موج فتد تا لب دریا کشدش

۱۸۰- با توجه به نظم هجاها ابیات زیر با واژه‌های کدام گزینه کامل می‌شوند؟

- « ..... این چنین گاهی تبسم کن
..... از شوق و زور آورده می‌ترسم
(۱) فدای چشم جادویت - چنین مستت شدم - بازم آورد
(۲) بخند ای ماهسیما - دلم شعله می‌کشد - پرتابم کند
(۳) بمیرم پیش آن لب - شرابی خورده‌ام - بی‌خود آورد
(۴) بخند ای ماهسیما - دلم شعله می‌کشد - پرتابم کند
(۴) خدارا لحظه‌ای هم - غمی در دل بیامد - ناگه آورد

DriQ.com

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱- ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا...﴾:

- (۱) دوست و ولی شما نیست جز الله و رسول و آنان که ایمان آورده بودند!
(۲) سرپرست شما فقط خدا است و فرستاده او و کسانی که ایمان آورده‌اند!
(۳) همانا ولی شما خداوند است و فرستاده وی و کسانی که به او ایمان آوردند!
(۴) خداوند و فرستاده‌اش و کسانی که ایمان آورده‌اند سرپرست و ولی شما هستند!
۱۸۲- «إِذَا قَدَرْتَ عَلَىٰ عَدُوِّكَ فَاعْفُ عَنْهُ فَلَا شَيْءَ أَجْمَلَ مِنْهُ»:

- (۱) چنانچه بر دشمنت چیره گشتی، گذشت کن، زیرا هیچ چیز زیباتر از آن نیست!
(۲) هرگاه دشمنت مغلوب تو گشت، از وی درگذر؛ چه، چیزی زیباتر از آن وجود ندارد!
(۳) زمانی که دشمن خود را شکست دادی، گذشت کن، زیرا زیباتر از آن چیزی نمی‌باشد!
(۴) هرگاه بر دشمن خود سیطره داشتی، از وی درگذر، چرا که هیچ چیزی زیباتر از آن نیست!
۱۸۳- «هَذِهِ الْجَائِزَةُ الَّتِي خُصِّصَتْ لِشَرِّ السَّلَامِ فِي الْعَالَمِ قَدْ لَا تُعْطَىٰ لِمَنْ هُوَ أَهْلٌ لَهَا»:

- (۱) این جایزه که برای نشر صلح در دنیا اختصاص پیدا کرده است، گاهی به کسی داده می‌شود که شایسته آن نیست!
(۲) این جایزه‌ای است که تنها برای گسترش صلح در دنیا اختصاص یافته اما شاید به کسی داده شود که شایسته‌اش نیست!
(۳) این جایزه که برای گسترش صلح در دنیا در نظر گرفته شده است، ممکن است به کسی که شایسته آن است، داده نشود!
(۴) این جایزه‌ای است که برای گسترش صلح در دنیا در نظر گرفته شده است، در حالی که شاید به کسی که اهل آن است، داده نشود!
۱۸۴- «گرددشگران در سالن فرودگاه حاضر شدند، اما راهنما نیامد!»:

- (۱) حضر السَّيَّاحِ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ وَلَكِنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ! (۲) السَّيَّاحُ حَضَرُوا فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ وَلَكِنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ!
(۳) حضر سَيَّاحٌ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ وَلَكِنَّ دَلِيلَهُمْ لَمْ يَحْضُرْ! (۴) حضر السَّيَّاحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ بَيْنَمَا كَانَ الدَّلِيلُ لَمْ يَحْضُرْ!
۱۸۵- «عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ.» عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) رازی که بر غیر نگفتیم و نگوییم / با دوست بگوئیم که او محرم راز است
(۲) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروّت با دشمنان مدارا
(۳) گر زهر دهد تو را خرده‌مند بنوش / و ز نوش رسد ز دست نااهل بریز
(۴) از بس که مهر دوست به دل جا گرفته است / جایی برای کینه دشمن نمانده است

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶- ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

- (۱) أَفْلَحَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب «إفعال» - متعديّ - مبنيّ / فعل و مع فاعله جملة اسميّة
(۲) الْمُؤْمِنُونَ: اسم - جمع سالم للمذكّر - معرّف بأل - معرب / فاعل و مرفوع بالواو
(۳) صَلَاتِهِمْ: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرب / مجرور بحرف الجرّ
(۴) خَاشِعُونَ: جمع سالم للمذكّر - معرفة - معرب / خبر و مرفوع بالواو

۱۸۷- «يُوجَدُ فِي الْعِبَارَةِ ..... ، .....» عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (۱) «إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنُ» - صفة و اسم علم
- (۲) «إِنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نَعَمِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ» - اسم فاعل و مضاف إليه
- (۳) «وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا» - حال و صفة
- (۴) «لَا زَرْعَ يَنْبِتُ فِي هَذِهِ الْمَنْطِقَةِ الْجَافَةِ» - فعل لازم و اسم لا النافية للجنس

۱۸۸- عَيِّنِ الْخَطَأَ:

- (۱) لیت المسلمون يتعايشون معاً تعايشاً سلمياً
  - (۲) كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطِّرُ أَسْمَاكَأَ فِي هَذِهِ الْمَمْلَكَةِ!
  - (۳) إِنَّ اللَّهَ لَا يَضِعُ أَجْرَ الَّذِينَ يُحْسِنُونَ عَمَلًا
  - (۴) لَمْ أَطَالِعْ دَرُوسِي لِأَنَّ رَأْسِي كَانَ يُؤَلْمَنِي كَثِيرًا!
- ۱۸۹- عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي مَا جَاءَ فِيهَا اسْمُ الْمَكَانِ وَ اسْمُ التَّنْفِيزِ مَعًا:
- (۱) كان في جامعة جندي سلابور أكبر المكاتب!
  - (۲) ذلك منجز زميلي و له سراويل أفضل!
  - (۳) شراء البضائع من المصنع سيكون أرخص!
  - (۴) ليس شيء أثقل في الميزان من الخلق الحسن!

۱۹۰- عَيِّنِ الْخَطَأَ لِإِجَادِ اسْلُوبِ الْحَالِ: «رَأَيْتُ فِي الْحَدِيقَةِ ..... ، .....» تحت ظل الشجرة:

- (۱) الفتيات - جالسات
- (۲) أعضاء الأسرة - جالسين
- (۳) الأولاد - و هم جالسين
- (۴) الطالبين - و هما جالسان

DriQ.com

تاریخ

۱۹۱- در آستانه انقلاب مشروطه، با پیروزی کدام کشور در جنگ با روسیه، حقارت و ضعف سلسله قاجار بیش از پیش آشکار شد؟

- (۱) چین
- (۲) آلمان
- (۳) ژاپن
- (۴) انگلستان

۱۹۲- در دوره قاجار، صادرات کدام محصول ایرانی به کشورهای جهان به ویژه اروپا و آمریکا، رشد چشمگیری پیدا کرد؟

- (۱) گندم
- (۲) ظروف سفالی
- (۳) فرش
- (۴) پارچه‌های ابریشمی

۱۹۳- در اوایل دوره قاجار، تولید صنایع دستی در ایران چه وضعیتی داشت؟

- (۱) صنایع دستی در ایران رشد و رونق یافت و کالاهای ایرانی با کیفیت خوب تولید می‌شدند.
  - (۲) به دلیل تقاضای بازار جهانی و سرمایه‌گذاری خارجی، تولید و صادرات صنایع دستی ایران رشد چشمگیری یافت.
  - (۳) کالاهای اروپایی، به ویژه محصولات صنعتی انگلستان، صدمه شدیدی به صنایع دستی ایران وارد آورد.
  - (۴) به دلیل بحران‌های شدید سیاسی و نظامی، تولید دچار رکود فراوانی شد.
- ۱۹۴- بلافاصله پس از صدور فرمان مشروطه، هیئتی شامل نمایندگان بازرگانان، اصناف، روحانیان و روشنفکران تشکیل شد و اقدام به ..... کرد.

- (۱) تدوین و تصویب قانون اساسی
- (۲) تشکیل هیئت وزیران به ریاست رئیس‌الوزرا
- (۳) اصلاح نظام مالیاتی و لغو تیول‌داری
- (۴) تدوین نظامنامه انتخابات مجلس شورای ملی

۱۹۵- کارکرد «مکتب‌خانه‌ها» در نظام تعلیم و تربیت سنتی ایران چه بود؟

- (۱) آموزش علوم عقلی
- (۲) آموزش علوم نقلی
- (۳) مهارت‌آموزی شغلی
- (۴) سوادآموزی مقدماتی

۱۹۶- کدام‌یک از گزینه‌های زیر از اقدامات مسیونرهای اروپایی در ایران به شمار می‌رود؟

- (۱) برای افزایش دانش و آگاهی سیاسی مردم ایران اقدام به انتشار روزنامه کردند.
- (۲) در تولید و صادرات صنایع دستی ایران سرمایه‌گذاری کردند.
- (۳) نخستین مدارس جدید را در ایران تأسیس کردند.
- (۴) معماری اروپایی را در ایران توسعه دادند.

۱۹۷- رهبری انقلاب مشروطه بیش تر در اختیار کدام گروه‌ها و قشرهای اجتماعی بود؟

- (۱) روحانیون - بازرگانان - کارگران
(۲) روحانیون - روشنفکران - اصناف و پیشه‌وران
(۳) روشنفکران - کارگران - اصناف و پیشه‌وران
(۴) روحانیون - بازرگانان - روشنفکران

۱۹۸- محتوای «قانون اساسی مشروطه» چه بود و این قانون به امضای کدام پادشاه قاجار رسید؟

- (۱) به طرز کار مجلس شورای ملی مربوط می‌شد - مظفردالدین شاه
(۲) مشتمل بر اصول اساسی درباره حقوق و تکالیف متقابل دولت و ملت بود - مظفردالدین شاه
(۳) مشتمل بر اصول اساسی درباره حقوق و تکالیف متقابل دولت و ملت بود - محمدعلی شاه
(۴) به طرز کار مجلس شورای ملی مربوط می‌شد - محمدعلی شاه
۱۹۹- عمده اصول قانون اساسی مشروطه و متمم آن از اصول قانون اساسی کدام کشورها اقتباس شده بود؟

- (۱) انگلستان - آلمان
(۲) فرانسه - بلژیک
(۳) فرانسه - آلمان
(۴) انگلستان - روسیه
۲۰۰- کدام گزینه از اقدامات فاتحان تهران پس از شکست محمدعلی شاه و پایان استبداد صغیر بود؟

- (۱) اعدام محمدعلی شاه قاجار به جرم کشتار مشروطه‌خواهان
(۲) سپردن اداره موقت کشور به مجلس شورای ملی
(۳) تشکیل دادگاهی ویژه برای محاکمه و مجازات مخالفان مشروطه
(۴) محاکمه و صدور حکم تبعید شیخ فضل الله نوری

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲) شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- در دوران کدام سلسله ایران باستان، هر دو گاه‌شماری اوستایی و بابلی رایج بود؟

- (۱) هخامنشیان
(۲) سلوکیان
(۳) اشکانیان
(۴) ساسانیان

۲۰۲- نقشه‌برداری و بازسازی دقیق محوطه‌ها و آثار باستانی از طریق ابزارهایی مانند پهپادها و سامانه اطلاعات جغرافیایی، در کدام یک از مراحل کار باستان‌شناسی صورت می‌پذیرد؟

- (۱) استخراج و تنظیم اطلاعات
(۲) کشف و شناسایی
(۳) کاوش و حفاری
(۴) تعیین سن آثار باستانی

۲۰۳- اوج قدرت فراعنه مربوط به کدام دوره از تاریخ مصر باستان است؟

- (۱) امپراتوری قدیم
(۲) دوره میانه
(۳) امپراتوری جدید
(۴) عصر پیامبران

۲۰۴- جمله «تاریخ باستان مملو از جنگ و کشورگشایی است»، به کدام معنا از معانی سه‌گانه تاریخ اشاره دارد؟

- (۱) علمی است که به مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته می‌پردازد.
(۲) مجموعه تحولاتی که در نتیجه کنش (عملکرد و اقدام) متقابل انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت پدید آمده‌اند.
(۳) مجموعه حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است.
(۴) تعیین روز و ماه و سال، یعنی همان تقویم سالانه

۲۰۵- عبارت «مطالعه تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده،

پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند»، بیانگر کدام یک از کارکردها و فواید علم تاریخ است؟

- (۱) منبع شناخت و تفکر
(۲) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
(۳) حفظ و نگهداری میراث فرهنگی
(۴) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۲۰۶- عبارات‌های بیان‌شده در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب مربوط به مرحله «شناختی منابع» و «تدوین پرسش‌های تحقیق» در یک پژوهش تاریخی هستند؟

- (۱) گرایش دینی یا اجتماعی نویسندگان - دقت و صداقت در نقل رویدادها
- (۲) آثار و نتایج رویدادها - نقش افراد و گروه‌های درگیر در رویدادها
- (۳) دقت و صداقت در نقل رویدادها - آثار و نتایج رویدادها
- (۴) نقش افراد و گروه‌های درگیر در رویدادها - گرایش دینی یا اجتماعی نویسندگان

۲۰۷- بخشی از مقدمه کتاب «العبر» به نویسنده ابن‌خلدون، اندیشمند مسلمان تونس قرن ۸ ه.ق.، به کدام‌یک از موضوعات زیر اختصاص دارد؟

- (۱) تأثیر پدیده‌های تاریخی بر جغرافیا و اقلیم در سرزمین‌های مختلف
- (۲) تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان
- (۳) ارائه فرمول‌های گوناگون برای تطبیق تقویم‌ها
- (۴) توصیف و تحلیل رویدادهای تاریخی براساس زمان وقوع آنها

۲۰۸- کدام‌گزینه از ویژگی‌های گاه‌شماری و تقویم اوستایی است؟

- (۱) مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.
- (۲) رویدادهای تاریخی ایران باستان همگی بر پایه گاه‌شماری اوستایی ثبت و نگارش یافته است.
- (۳) گاه‌شماری اوستایی در هر سال یک شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد.
- (۴) گاه‌شماری اوستایی در دوره اشکانیان به عنوان تقویم رسمی عمومیت یافت.

۲۰۹- کامل‌ترین تعریف برای «تپه‌های باستانی» کدام است؟

- (۱) وقتی آثار و اشیای باستانی تخریب‌شده با گذشت زمان به زیر خاک فرو می‌روند، تپه‌های باستانی شکل می‌گیرند.
- (۲) جایی که باستان‌شناس در آن آثار تاریخی را مطالعه و در مواردی کشف می‌کند.
- (۳) سکونت‌گاه‌های روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند و شامل چندین لایه باستانی‌اند که روی هم قرار گرفته‌اند.
- (۴) لایه‌های باستانی که از روی هم قرار گرفتن سکونت‌گاه‌های مردمان دوره‌های زمانی مختلف به وجود آمده‌اند.

۲۱۰- نتیجه تشکیل امپراتوری سارگن در حدود ۲۴۰۰ قبل از میلاد چه بود؟

- (۱) اقوام اموری به مدت دو قرن بر سرتاسر میان‌دورود مسلط بودند و پس از آن دورانی از بی‌ثباتی و ضعف فرا رسید.
- (۲) شهر بابل به یکی از آبادترین و ثروتمندترین شهرهای جهان باستان تبدیل شد.
- (۳) نظام سیاسی منسجم و متمرکزی را به وجود آورد که در آن شاه از قدرت و اختیارات فراوانی برخوردار بود.
- (۴) مردمان و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، متحد ساخت.

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سؤالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

۲۱۱- کدام‌گزینه را می‌توان از اشکالات تاریخ‌نگاری ترکیبی دانست؟

- (۱) در تحلیل حوادث، از علوم دیگر کمک گرفته نمی‌شود.
- (۲) در این روش، هیچ نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌شود.
- (۳) امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند.
- (۴) به زمان رخ دادن حوادث توجه نمی‌شود.

۲۱۲- «شاه‌اسماعیل‌نامه» از کیست و موضوع آن چیست؟

- (۱) قاسمی حسینی گنابادی - جنگ چالدران
- (۲) حمدالله مستوفی - چگونگی به قدرت رسیدن صفویان
- (۳) حمدالله مستوفی - زندگی شاه اسماعیل اول
- (۴) قاسمی حسینی گنابادی - فتوحات شاه اسماعیل اول

۲۱۲- گروهی از عرب‌ها که مقارن با ظهور اسلام در سرزمین عربستان به حنفاء معروف شدند، چه کسانی بودند؟

- ۱) معدودی از اعراب که از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند.
- ۲) گروهی که در سال‌های ابتدایی دعوت، به صورت پنهانی به پیامبر (ص) ایمان آوردند.
- ۳) کسانی که سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند، اما آن را با عقاید و مناسک شرک‌آلود آمیخته بودند.
- ۴) گروهی که از اجتماع کناره می‌گرفتند و به عبادت و راز و نیاز به درگله خداوند می‌پرداختند.

۲۱۴- کدام گزینه از اقدامات عبدالله بن ابی، سرکرده منافقان مدینه، علیه حکومت اسلامی پیامبر (ص) بود؟

- ۱) در جنگ احزاب، با سپاه مشرکان مکه بر ضد مسلمانان متحد شد.
- ۲) در غزوة حنین، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.
- ۳) هنگامی که رسول خدا (ص) تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.
- ۴) با بسیاری از قبیله‌های شبه‌جزیره عربستان روابط سیاسی و تجاری برقرار و آن‌ها را علیه مسلمانان تحریک کرد.

۲۱۵- کدام گزینه از دلایلی نبود که در سال‌های آغازین دعوت عمومی، مشرکان را از درگیری با پیامبر (ص) و برخی دیگر از مسلمانان بازمی‌داشت؟

- ۱) پیامبر (ص) متعلق به طایفه و قبیله نیرومندی بود.
- ۲) ممکن بود تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای را برانگیزد.
- ۳) ممکن بود از تجارت پرسود خود با سرزمین‌های دور و نزدیک محروم بمانند.
- ۴) احتمال بروز جنگ و خونریزی وجود داشت.

۲۱۶- کدام واقعه در مکانی موسوم به عقبه در منا، به پیمان عقبه اول مشهور شد؟

- ۱) مسلمان شدن شش نفر از مردم یثرب در سال ۱۱ بعثت به دعوت حضرت محمد (ص)
- ۲) پیمان بستن ۲۳ مرد و دو زن از اهالی یثرب با رسول خدا (ص) در مراسم حج سال ۱۳ بعثت
- ۳) بیعت ۱۲ مرد یثربی، هنگام مراسم حج با پیامبر (ص) در سال ۱۲ بعثت
- ۴) اسلام آوردن شمار قابل توجهی از اعضای قبایل مهم یثرب از جمله اوس و خزرج در سال ۱۴ بعثت

۲۱۷- همزمان با ظهور اسلام، «الله» در میان مردم مکه از چه جایگاهی برخوردار بود؟

- ۱) خالق بزرگ آسمان و آفریننده سایر بت‌های کعبه تلقی می‌شد.
- ۲) محبوب‌ترین بت در خانه کعبه بود.
- ۳) عامل پیوند انسان با جهان پس از مرگ دانسته می‌شد.
- ۴) او را آفریننده جهان می‌دانستند.

۲۱۸- در آغاز از تاریخ‌نگاری روایی برای ثبت چه اطلاعاتی استفاده می‌شد؟

- ۱) ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ص) و صحابه ایشان
- ۲) وقایع تاریخی قرون اولیه اسلام و ایران
- ۳) فتوحات مسلمین در نواحی شام و عراق
- ۴) ذکر احوال خلفا و سلسله‌های اسلامی ایران

۲۱۹- کدام یک از کتاب‌های زیر از نمونه‌های تاریخ‌نگاری تحلیلی نیست؟

- ۱) تجارب‌الامم
- ۲) تاریخ بیهقی
- ۳) فتوح‌البلدان
- ۴) مروج‌الذهب

۲۲۰- کدام یک از منابع تاریخی زیر مؤلفی ناشناخته دارد؟

- ۱) تاریخ رویان
- ۲) تاریخ سیستان
- ۳) الیمینی
- ۴) صورة‌الارض

۲۲۱- کدام گزینه به ترتیب مربوط به داده‌های مکانی و توصیفی است؟

- ۱) موقعیت زمانی داده‌ها - تحلیل اطلاعاتی داده‌ها
- ۲) موقعیت جغرافیایی داده‌ها - ویژگی‌های داده‌ها
- ۳) تجزیه و تحلیل مکانی داده‌ها - نمایش ارتباطات
- ۴) تجزیه و تحلیل مکان داده‌ها - پردازش اطلاعات

۲۲۲- خروجی سیستم اطلاعاتی جغرافیایی به چه صورت نمایش داده می‌شود؟

- (۱) گزارش میدانی - مدل سازی
(۲) تجزیه و تحلیل - نقشه
(۳) پدیده‌های طبیعی - پدیده‌های انسانی
(۴) متن - گزارش

۲۲۳- «راه‌ها و چاپارخانه‌ها» و «جاده‌های سنگ‌فرشی گسترده و طولانی» به ترتیب در زمان کدام سلسله‌های قدیم احداث شده بودند؟

- (۱) هخامنشیان - فراعنه مصر
(۲) هخامنشیان - امپراتوری روم
(۳) ساسانیان - فراعنه مصر
(۴) ساسانیان - امپراتوری یونانی

۲۲۴- حمل و نقل بر ..... و ..... تأثیر می‌گذارد.

- (۱) فضای جغرافیایی - محیط جغرافیایی
(۲) مبدأ - مقصد
(۳) مسافر - کالا
(۴) زمین - آب و هوا

۲۲۵- اختراع موتور بخار در چه نوع حمل و نقلی تحول بزرگی ایجاد کرد؟

- (۱) جاده‌ای و آبی
(۲) هوایی و جاده‌ای
(۳) ریلی و هوایی
(۴) آبی و ریلی

۲۲۶- کدام گزینه به ترتیب، میزان افزایش تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) دو برابر - سه برابر
(۲) چهار برابر - شش برابر
(۳) سه برابر - چهار برابر
(۴) چهار برابر - سه برابر

۲۲۷- کدام نوع حمل و نقل مربوط به مسافت‌های نسبتاً دور است؟

- (۱) آبی
(۲) هوایی
(۳) ریلی
(۴) جاده‌ای

۲۲۸- کدام موارد در ارتباط با جغرافیا و حمل و نقل درست است؟

- (الف) ماهیت حمل و نقل اساساً جابه‌جایی است.
(ب) جغرافیای حمل و نقل، شاخه‌ای از جغرافیای زمین‌شناسی است.
(ج) حمل و نقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد.
(د) شبکه‌های حمل و نقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر می‌پذیرند و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند.

- (۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) الف - ج
(۴) ج - د

۲۲۹- اولین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در چه قرن‌ی ساخته شدند و زادگاه آن‌ها در کدام کشور است؟

- (۱) هجدهم - انگلستان
(۲) هجدهم - ژاپن
(۳) نوزدهم - انگلستان
(۴) نوزدهم - ژاپن

۲۳۰- اولین هواپیمای جت در کدام کشور ساخته شد؟

- (۱) ایالات متحده آمریکا
(۲) آلمان
(۳) انگلستان
(۴) ژاپن

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱- واژه جغرافیا که برای اولین بار توسط اراتوستن ارائه شد، شامل چه کلماتی بود؟

- (۱) انسان - محیط
(۲) محیط - ترسیم
(۳) زمین - ترسیم
(۴) زمین - انسان

۲۳۲- به ترتیب «زیست‌شناسی»، «هواشناسی» و «جمعیت‌شناسی» علوم مرتبط با کدام شاخه‌های جغرافیا هستند؟

- (۱) جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی
(۲) جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی - جغرافیای طبیعی
(۳) جغرافیای انسانی - فنون جغرافیایی - جغرافیای طبیعی
(۴) جغرافیای طبیعی - جغرافیای انسانی - فنون جغرافیایی

۲۳۳- کدام گزینه مهم‌ترین مفاهیم اساسی دانش جغرافیا را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) طبیعت - انسان
(۲) منابع - دانش
(۳) زمین - انسان
(۴) مکان - روابط متقابل انسان و محیط

۲۳۴- جغرافی دانان موضوعات جغرافیایی را با ..... مطالعه و بررسی می‌کنند.

- (۱) تلاش برای حفظ تعادل محیط
(۲) ایجاد روابط بین انسان و محیط
(۳) دید ترکیبی و کل‌نگری
(۴) ایجاد یک محیط جغرافیایی

۲۳۵- به ترتیب مفهوم سؤالات کلیدی «چه چیز» و «چطور» در جغرافیا، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) ماهیت هر پدیده - روابط متقابل انسان و محیط
(۲) وقوع یک پدیده در یک مکان - بررسی سیر تکوین و تحول پدیده
(۳) ماهیت هر پدیده - بررسی سیر تکوین و تحول پدیده
(۴) وقوع یک پدیده در یک مکان - روابط متقابل انسان و محیط

۲۳۶- هنگام بررسی پدیده گرد و غبار، موارد زیر به ترتیب پاسخ کدام سؤالات کلیدی در جغرافیا هستند؟

(الف) بی‌توجهی به تثبیت خاک

(ب) از بین رفتن دریاچه‌ها

(ج) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر

- (۱) چه کسی - چطور - چرا
(۲) چطور - چه کسی - چرا
(۳) چه کسی - چرا - چه چیز
(۴) چطور - چه چیز - کجا

۲۳۷- پژوهشگر در کدام مرحله و با کدام هدف، از نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات استفاده می‌کند؟

- (۱) اول - گردآوری اطلاعات
(۲) پنجم - یافتن پاسخ مسئله پژوهش
(۳) دوم - دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله
(۴) سوم - پاسخ پیشنهادی به سؤالات تحقیق

۲۳۸- مثال‌های زیر به ترتیب به کدام مراحل پژوهش جغرافیایی اشاره دارند؟

(الف) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

(ب) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر چیست؟

- (۱) پردازش اطلاعات - تدوین فرضیه
(۲) تدوین فرضیه - طرح سؤال و بیان مسئله
(۳) جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات
(۴) جمع‌آوری داده‌ها - طرح سؤال و بیان مسئله

۲۳۹- کدام موارد مربوط به تدوین فرضیه است؟

(الف) پژوهشگر پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده، قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(ب) به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد.

(ج) یکی از مراحل حساس در یک پژوهش است.

(د) در این مرحله، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز است.

- (۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) الف - ج
(۴) ج - د

۲۴۰- کدام گزینه مثال‌هایی از ابزارهای گردآوری اطلاعات در «روش میدانی» را در یک پژوهش جغرافیایی به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) عکس هوایی - عکس ماهواره‌ای - آمار
(۲) عکس ماهواره‌ای - مشاهده مستقیم - مصاحبه
(۳) پرسش‌نامه - مصاحبه - مشاهده
(۴) آمار - عکس هوایی - مصاحبه

جغرافیا (۲) (سؤالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به کدام مورد بستگی دارد؟

- (۱) عوامل طبیعی و انسانی در یک ناحیه
(۲) طرز تفکر یک جغرافی‌دان
(۳) پیوستگی و هماهنگی در یک ناحیه
(۴) هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان

۲۴۲- کدام گزینه مربوط به چهار زبان رسمی در کشور سوئیس است؟

- (۱) آلمانی - فرانسوی - ایتالیایی - ژمانش
(۲) اسپانیایی - انگلیسی - سوئسی - فرانسوی
(۳) انگلیسی - آلمانی - فرانسوی - سوئسی
(۴) فرانسوی - آلمانی - انگلیسی - ژمانش

زوج درس ۲

۲۴۳- جغرافی دانان براساس چه ویژگی‌هایی، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند؟

- (۱) میانگین بارندگی روزانه، توزیع ماهانه بارش و پایین‌ترین میزان بارش سالانه
- (۲) میانگین بارندگی روزانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش سالانه
- (۳) میانگین بارندگی سالانه، توزیع ماهانه بارش و بالاترین میزان بارش روزانه
- (۴) میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه

۲۴۴- به ترتیب نواحی صنعتی «رور» و «بوهمیا» در کدام کشورهای اروپایی قرار دارند؟

- (۱) فرانسه - آلمان
- (۲) بلژیک - ازبکستان
- (۳) جمهوری چک - آلمان
- (۴) آلمان - جمهوری چک

۲۴۵- کدام گزینه نوع پوشش گیاهی ناحیه بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا را در قسمت‌های مشخص شده شکل زیر به

درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

جنگل‌های بارانی استوایی

- (۱) استپ بیابانی - خشک
- (۲) ساوان پراکنده - بیابان
- (۳) استپ بیابانی - ساوان پراکنده
- (۴) ساوان پراکنده - استپ پرباران

۲۴۶- به ترتیب کدام زبان‌ها در مجاورت مرز کشورهای ایالات متحده آمریکا و مکزیک رواج دارند؟

- (۱) فرانسوی - آلمانی
- (۲) فرانسوی - انگلیسی
- (۳) انگلیسی - اسپانیایی
- (۴) پرتغالی - فرانسوی

۲۴۷- مردم مسلمان میانمار در پی پاکسازی قومی به مرزهای کدام کشور مهاجرت کردند؟

- (۱) تایلند
- (۲) بنگلادش
- (۳) مالزی
- (۴) اندونزی

۲۴۸- با ساخته شدن جزایر مصنوعی در کشور امارات، کدام عامل به بوم‌سازگان دریایی و آب‌سنگ‌های مرجانی خلیج فارس آسیب رسانده است؟

- (۱) خاک‌برداری و گل‌آلوده شدن وسیع آب
- (۲) جزر و مد زیاد آب و ایجاد اسکله
- (۳) استخراج زیاد نفت و ساختن هتل‌های فراوان
- (۴) پیشروی ساختمان‌سازی در آب‌ها و جزر و مد زیاد آب

۲۴۹- کدام معیارها مربوط به عوامل انسانی در ناحیه‌بندی هستند؟

- (۱) آب و هوا - زبان - فرهنگ
- (۲) فعالیت‌های اقتصادی - خاک - پوشش گیاهی
- (۳) اقوام - ناهمواری‌ها - جمعیت
- (۴) زبان - فرهنگ - فعالیت‌های اقتصادی

۲۵۰- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در مورد «کانون ناحیه و مرزهای ناحیه» به درستی بیان می‌کند؟ (به ترتیب)

- (الف) هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیش‌ترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند.
- (ب) هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور شویم و به طرف مرزها حرکت کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود.
- (ج) در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی است.
- (د) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.

- (۱) ص - ص - ص - ص
- (۲) غ - ص - غ - ص
- (۳) ص - ص - غ - ص
- (۴) ص - غ - غ - ص

۲۵۱- هر عبارت به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- تقلیل دادن انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

- برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر

- به رسمیت شناختن صرفاً تبیین‌های تجربی

(۱) قفس آهنین - تغییر نظام اجتماعی در خود - یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه

(۲) یکسان دانستن طبیعت و جامعه - تغییر نظام اجتماعی در محیط - محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی

(۳) انسان به مثابه شیء - تغییر نظام اجتماعی در محیط - وحدت موضوع علوم

(۴) یکسان دانستن طبیعت و جامعه - تغییر نظام اجتماعی در خود - وحدت موضوع علوم

۲۵۲- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

(ب) تفاوت‌های بنیادین میان جامعه و موجودات طبیعی، رویکردهای دیگری را برای توضیح نظم اجتماعی ضروری می‌سازد.

(ج) جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات درونی توضیح می‌دهد و در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل می‌کند.

(د) تبیین به معنای بیان جرابی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال است.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - غ - ص - ص

(۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - ص - ص - ص

۲۵۳- هر عبارت به ترتیب علت، معنا و پیامد کدام گزینه است؟

- تصور جامعه به عنوان واقعیتی بیرونی

- وحدت روش علوم

- تفاوت میان جوامع مختلف، تنها تفاوتی کمی است.

(۱) صرفاً استفاده از دانش‌های ابزاری برای شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی - رویکرد پوزیتیویستی - جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است.

(۲) نظم اجتماعی مستقل از انسان‌هاست - جامعه‌شناسی تبیینی - انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگون پدید آورند.

(۳) صرفاً استفاده از دانش ابزاری برای شناسایی پدیده‌های طبیعی - جامعه‌شناسی تبیینی - جامعه صرفاً دستاوردی انسانی است.

(۴) جامعه با قوانینی به استحکام قوانین اجتماعی اداره می‌شود - رویکرد پوزیتیویستی - همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند.

۲۵۴- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

- تغییر نظام اجتماعی در خود

- موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

- پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

- روش حس و تجربه

هدف جامعه‌شناسان تبیینی	(ج)	(د)	(الف)
(ب)	رشد جمعیت	نگاه از بیرون	برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی هم‌چون ماشین و بدن انسان

(۲) ج - ب - الف - د

(۴) ج - الف - ب - د

(۱) الف - ب - ج - د

(۳) ب - ج - د - الف

۲۵۵- به ترتیب هر عبارت به کدام موضوع اشاره دارد؟

- پویش دانشجویان ترکیه علیه قانون منع حجاب در مدارس، دانشگاه‌ها و ادارات دولتی
- خالی از سکنه ماندن شهر اوردوس با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین
- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد برتر

- (۱) انسان‌ها می‌توانند از مشکلات احتمالی ساختارها بکاهند - پیامدهای نادیده گرفتن کنش در زندگی اجتماعی انسان‌ها - خلاقیت‌زدایی
- (۲) انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند - تمرکز بر آن‌چه مشاهده می‌شود از سوی رویکرد تبیینی و نادیده گرفتن معنای کنش - ارزش‌زدایی
- (۳) همراهی همدلانه - تأکید بیش از اندازه بر آگاهی و معنا - اخلاق‌گریزی
- (۴) انسان‌ها می‌توانند از نظم موجود فراتر روند - معنای‌دایی - تمرکز رویکرد تبیینی بر آن‌چه درون انسان می‌گذرد و نادیده گرفتن خلاقیت

۲۵۶- کدام گزینه به ترتیب پاسخ سؤالات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- همراهی همدلانه به چه معناست؟

- ماکس وبر از سلطه چه نوع نظمی به قفس آهنین تعبیر می‌کند؟

- مشکل روش تجربی چیست؟

(۱) نگاه کردن به مسائل دیگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آنان - نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد - توان مشاهده برخی اهداف کنشگران مانند کسب درآمد را ندارد.

(۲) نگاه کردن به مسائل دیگران از منظر یک فرد غریبه و تلاش برای فهم آنان - نظمی که موجب می‌گردد انسان از شرایط موجود گامی فراتر گذارد - توان فهم معنای کنش را ندارد.

(۳) نگاه کردن به مسائل دیگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آنان - نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد - توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد.

(۴) نگاه کردن به مسائل دیگران از منظر یک فرد غریبه و تلاش برای کشف نظم‌های پنهان - نظمی که گویا موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها می‌شود - توان مشاهده برخی اهداف کنشگران مانند ارزش بودن مهربانی را ندارد.

۲۵۷- به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم و موضوع اشاره دارد؟

- تأکید بر آگاهی و معنا از سوی نظریه پردازان کنش اجتماعی

- انسان با وجود آزادی و قدرت در فضای مجازی، تحت کنترل قرار می‌گیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی می‌گردد.

- انکار ارزش‌های عاطفی و مذهبی

- گالیله روش تجربی را در دورانی به کار گرفت که شهود تنها روش علمی قابل قبول بود.

(۱) هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری - پیامدهای معنای به‌روز بودن - اخلاق‌گریزی - فراتر رفتن از نظم موجود

(۲) هموار شدن تغییر رویکرد از تفسیر به تبیین - پیامدهای معنای به‌روز بودن - اخلاق‌گریزی - انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند.

(۳) هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسان تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری - پیامدهای نادیده گرفتن معنای کنش اجتماعی - اخلاق‌گرایی - خلاقیت‌زدایی

(۴) هموار شدن تغییر رویکرد از تبیین به تفسیر - پیامدهای معنای به‌روز بودن - همراهی همدلانه - معنای‌دایی

۲۵۸- هر عبارت به کدام قسمت جدول اشاره دارد؟

- دو بال موفقیت انسان‌ها

- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب و فراگیرتر شدن

فجایع انسانی و زیست‌محیطی

- ساختار اجتماعی

- ارزش‌زدایی

اخلاق‌گریزی	(الف)	نظم اجتماعی و خلاقیت	(ب)
(د)	ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی	(ج)	برگزاری جشنواره‌های زیبایی

(۴) ب - ج - د - الف

(۳) ج - د - الف - ب

(۲) الف - ب - ج - د

(۱) ج - ب - الف - د

۲۵۹- کدام گزینه به ترتیب به پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره نمی‌کند؟

- (۱) ارزش‌زدایی - معنازدایی - خلاقیت‌زدایی - اخلاق‌گریزی
(۲) خلاقیت‌زدایی - اخلاق‌گریزی - آشنایی‌زدایی - معنازدایی
(۳) معنازدایی - ارزش‌زدایی - خلاقیت‌زدایی - اخلاق‌گریزی
(۴) اخلاق‌گریزی - ارزش‌زدایی - معنازدایی - خلاقیت‌زدایی

۲۶۰- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) در رویکرد جامعه‌شناسان کنش اجتماعی، انسان‌ها مانند فلزات نقطه ذوب و جوش مخصوص خود را دارند.

(ب) جوامعی که نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی برقرار می‌سازند، با تطمیع، تهدید و اجبار شاید بتوانند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند.

(ج) مشکلات و مسائل اجتماعی، همان‌طور که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و فقط افراد خاصی می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

(د) انتخاب نام «فیزیک اجتماعی» برای جامعه‌شناسی از سوی کنت، پیامد نزدیک شدن رویکرد جامعه‌شناسی به علوم طبیعی بود.

- (۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های هویتی «دانش‌آموز راستگوی ایرانی» درست است؟

(۱) انتسابی، متغیر، فردی - انتسابی، فردی، متغیر - اکتسابی، فردی، متغیر

(۲) اکتسابی، اجتماعی، متغیر - اکتسابی، فردی، متغیر - انتسابی، اجتماعی، ثابت

(۳) انتسابی، ثابت، فردی - اکتسابی، اجتماعی، ثابت - اکتسابی، ثابت، اجتماعی

(۴) اجتماعی، ثابت، اکتسابی - اجتماعی، انتسابی، ثابت - انتسابی، اجتماعی، متغیر

۲۶۲- هر عبارت به ترتیب علت کدام گزینه است؟

- فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیش‌تری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند.

- جهان اجتماعی روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد.

- عدم پایبندی به حقوق و تکالیف نقش

(۱) افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. - انطباق افراد با انتظارات جامعه به سختی انجام می‌شود - تبلیغ و تنبیه

(۲) قدرت اقناعی بیش‌تر - با مشکل در بازتولید خود مواجه می‌شود - کزروی اجتماعی

(۳) درونی شدن فرهنگ - بر دوام و بقای آن تأکید می‌شود - از خودبیگانگی

(۴) قدرت اقناعی بیش‌تر - انسجام بیش‌تری می‌یابد - خودباختگی

۲۶۳- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط است و کدام نوع ارتباط ابعاد هویتی را نشان می‌دهد؟

(۱) جهان اجتماعی باعث شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود - تناسب و ارتباط ابعاد هویتی

(۲) در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی اجتماعی مردم متفاوت است - تمایز و ارتباط ابعاد هویتی

(۳) یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد - تعامل و ارتباط ابعاد هویتی

(۴) زندگی اجتماعی انسان‌ها، طبیعت را تهدید می‌کند - تمایز و تناسب ابعاد هویتی

۲۶۴- کدام گزینه با عبارتهای زیر مرتبط است؟

- جهان متجدد هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیش‌تر از طبیعت انجام می‌دهد.

- در جهان اسلام، طبیعت به عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند محسوب می‌شود.

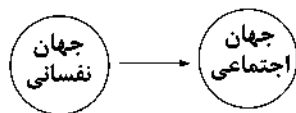
(۱) هویت هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن شکل می‌گیرد و بنا بر هویت خود با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.

(۲) جهان متجدد به تناسب رویکرد این جهانی خود با ویژگی‌های اخلاقی‌ای سازگار است که در ارتباط با آرمان‌های دنیوی و دینی شکل می‌گیرند.

(۳) هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود با هر نوع هویت اخلاقی افراد سازگار است.

(۴) همان‌گونه که هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت اخلاقی و روانی معنوی سازگار است، هویت اخلاقی و الهی انسان نیز می‌تواند کم و بیش با

هویت دنیوی جهان متجدد سازگاری داشته باشد.

۲۶۵- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) پیامبران و اولیای الهی از دیرباز درباره ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان و غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن سخن گفته‌اند.
(ب) جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند.
(ج) «بُعد نفسانی» و «بُعد اجتماعی» هویت فردی به ترتیب به معنای «ویژگی‌های روانی و اخلاقی» و «نقش و عضویت فرد در جهان اجتماعی» است.
(د) فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد؛ مانند زودرنجی، صبوری، زرنگی و ...

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - غ - ص - غ

(۳) ص - ص - ص - غ (۴) غ - ص - غ - ص

۲۶۶- به ترتیب هر عبارت علت، تعریف و پیامد کدام گزینه است؟

- عدم وجود روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی در جهان اجتماعی

- مجموعه فعالیت‌هایی برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه

- کژروی اجتماعی

- (۱) جهان اجتماعی در بازتولید خود دچار مشکل می‌شود - کنترل اجتماعی - پایبندی افراد به حقوق و تکالیف خود و عدم انجام رفتارهای مخالف
(۲) تحکیم دوام و بقای جهان اجتماعی - جامعه‌پذیری - فرایند جامعه‌پذیری همیشه به طور کامل انجام نمی‌شود.
(۳) جهان اجتماعی در معرض آسیب‌های بیش‌تر قرار می‌گیرد - کنترل اجتماعی - عدم جذب افراد به عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی
(۴) تهدید دوام و بقای جهان اجتماعی - جامعه‌پذیری - افراد نمی‌توانند از پذیرش عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی سر باز زنند.

۲۶۷- در ارتباط با «امر به معروف و نهی از منکر در جهان اسلام» و «اقناع»، کدام گزینه به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) در برخی موارد وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است - روشی است که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

(۲) فقط دارای آثار اجتماعی و نتایج معنوی و دینی است - به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود.

(۳) در مواردی همگانی و به عهده همه افراد جامعه است - هر جهان اجتماعی افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعدش عمل کنند، اقناع می‌کند و به آن‌ها پاداش می‌دهد.

(۴) روش‌های مختلفی دارد؛ برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی تشویقی یا تنبیهی است - هر جهان اجتماعی می‌کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آن‌ها قانع شوند.

۲۶۸- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟ (به ترتیب)

خانواده	(ج)	(ب)	(د)
(الف)	چگونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی	مترادف جامعه‌پذیری	به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

(۱) جهان اجتماعی - فرهنگ‌پذیری - کنترل اجتماعی - تشویق

(۲) نهاد فرهنگی - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - تبلیغ

(۳) جهان اجتماعی - انتقال صفات - فرهنگ‌پذیری - تنبیه

(۴) نهاد اجتماعی - فرهنگ‌پذیری - بازتولید هویت اجتماعی - اقناع

۲۶۹- در ارتباط با منزلت اجتماعی کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی و دارایی اوست.

(۲) بعضی ویژگی‌های هویتی هستند که در شکل‌گیری آن‌ها و به دست آوردن آن‌ها نقشی نداریم، ولی می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم.

(۳) ما در شکل‌گیری بعضی ویژگی‌های هویتی مانند مکان و زمان تولد یا دختر و پسر بودن یا منزلت اجتماعی نقشی نداریم و نمی‌توانیم آن‌ها را تغییر دهیم.

(۴) منزلت اجتماعی را از طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم و با کنش‌هایمان آن را تغییر می‌دهیم.

۲۷۰- کدام یک از گزینه‌های زیر فرایند جامعه‌پذیری را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم خود ← فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد ← ویژگی‌های متناسب با آن فرد را به او آموزش می‌دهد ← فرد حقوق و تکالیف خود را برای جهان اجتماعی تعیین می‌کند.
- ۲) هر فرد در یک جهان اجتماعی متولد می‌شود ← جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد ← بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند ← فرد آموزش‌های اساسی و ماندگار خود را از رسانه‌های جمعی می‌بیند ← به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.
- ۳) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم ← اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد ← فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی ← شیوه زندگی در آن را می‌آموزد ← به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.
- ۴) جهان اجتماعی فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد ← برای فرد ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد ← پذیرش فرهنگ جامعه ← انطباق دادن فرد با انتظارات جامعه ← بازتولید هویت اجتماعی ← فرد به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که دارد، آشنا می‌شود.

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- در ارتباط با پیامدهای لیبرالیسم اولیه کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت.
  - ۲) روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت، کشاورزان را از بردگی رها کرد و به آن‌ها اجازه مهاجرت داد.
  - ۳) صاحبان سرمایه به بهره‌کشی از بردگان جدیدی پرداختند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.
  - ۴) کارگران سرمایه وجود خود را آزادانه به صاحبان ثروت و صنعت می‌فروختند و سرمایه‌داران آزادی فعالیت کارگران را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.
- ۲۷۲- به ترتیب «اشتراک مالتوس و ریکاردو»، «علت عدم مقابله با قحطی ایرلند» و «حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری از نظر مارکس» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) نظریه اقتصادی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی - عبور از اقتصاد سوسیالیستی
- ۲) نظریه پردازان لیبرال - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی - انقلاب
- ۳) نظریه سیاسی - حاکمیت سوسیالیسم - عبور از فردگرایی لیبرالیستی
- ۴) نظریه پردازان لیبرال - حاکمیت مارکسیسم - انقلاب

۲۷۳- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

ریکاردو	(ج)	(ب)
(الف)	آزادی فعالیت صاحبان سرمایه	آزادی مثبت و منفی

- نظریه پردازان لیبرال
- مخالف دخالت دولت در اقتصاد
- نقد لیبرالیسم اقتصادی

- ۱) ج - الف - ب
۲) الف - ب - ج
۳) ب - ج - الف
۴) ج - ب - الف

۲۷۴- در ارتباط با بلوک شرق و بلوک غرب کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) با دو اقتصاد و سیاست متفاوت جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند.
- ۲) از نظر سیاسی، اقتصادی، جغرافیایی و فرهنگی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند.
- ۳) آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند و هر دو بلوک درون فرهنگ غرب قرار داشتند.
- ۴) چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در تمام قرن بیستم تا فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م ادامه یافت.

۲۷۵- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

الف) مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت.

ب) ریکاردو معتقد بود که افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان، موجب بالاتر رفتن تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌شود.

ج) رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و فراتر از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

د) لیبرالیسم، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت و کارگران را از بردگی رها کرد.

- ۱) غ - ص - ص - غ
۲) ص - غ - غ - ص
۳) غ - ص - غ - ص
۴) ص - ص - غ - غ

۲۷۶- هر عبارت به ترتیب به کدام اندیشمند اشاره دارد؟

- آزادی مثبت و منفی

- استعداد و تلاش، پاداش طبیعی خود را دارد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را می‌بیند.

- فیلسوفانی که مدافع نوانخانه‌ها و مستمندان بودند را به سخره گرفت.

- نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند و بر سر سفره گسترده طبیعت جایی برای آن‌ها وجود ندارد.

(۱) آیزایا برلین - مالتوس - دیکنز - ریکاردو (۲) آیزایا برلین - ریکاردو - دیکنز - مالتوس

(۳) راسل - مالتوس - مارکس - دیکنز (۴) مارکس - ریکاردو - مالتوس - آیزایا برلین

۲۷۷- جامعه آرمانی مارکس از ..... و ..... عبور می‌کند، ..... را از بین می‌برد و صورتی ..... و ..... پیدا می‌کند.

(۱) فردگرایی لیبرالیستی - مالکیت خصوصی - اقتصاد سرمایه‌داری - ناسیونالیستی - مارکسیستی

(۲) سوسیالیسم - کمونیسم - مالکیت خصوصی - ناسیونالیستی - مارکسیستی

(۳) فردگرایی لیبرالیستی - اقتصاد سرمایه‌داری - مالکیت خصوصی - سوسیالیستی - کمونیستی

(۴) جمع‌گرایی لیبرالیستی - اقتصاد سرمایه‌داری - آزادی فردی - سوسیالیستی - مارکسیستی

۲۷۸- کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

چالش بلوک غرب و شرق	(ج)	طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی	(د)
(الف)	آزادی خصوصاً آزادی اقتصادی	(ب)	عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت

(۱) چالش‌های بین‌فرهنگی - براساس قدرت - سوسیالیسم - لیبرالیسم

(۲) چالشی جهانی - براساس ثروت - لیبرالیسم - کمونیسم

(۳) درون فرهنگ واحد - براساس ثروت - لیبرالیسم - سوسیالیسم

(۴) درون یک فرهنگ و تمدن واحد - براساس قدرت - لیبرالیسم - سوسیالیسم

۲۷۹- به ترتیب هر عبارت علت، مفهوم و پیامد کدام گزینه است؟

- آزادی اقتصادی

- رویکرد جامعه‌گرا

- از بین رفتن آزادی افراد

(۱) اشتراک دیکنز و مالتوس - لیبرالیسم - عدالت اجتماعی

(۲) باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت - کمونیسم - عدالت اقتصادی

(۳) افتراق ریکاردو و مالتوس - سوسیالیسم - ضامن پیشرفت جامعه

(۴) نادیده گرفتن عدالت - لیبرالیسم - توزیع مناسب ثروت

۲۸۰- به ترتیب هر عبارت به کدام گزینه اشاره دارد؟

- مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم

- به مالکیت خصوصی معتقد است، ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند.

- نخستین چالش در کشورهای غربی

(۱) مارکسیسم - سوسیالیسم - شرق و غرب

(۲) سوسیالیسم - سوسیالیسم - فقر و غنا

(۳) لیبرالیسم - مارکسیسم - شرق و غرب

(۴) سوسیالیسم - کمونیسم - فقر و غنا

فلسفه و منطق

فلسفه (۲)

۲۸۱- کدام گزینه درباره عهد ایران باستان نادرست است؟

(۱) حکمای ایران باستان خدا را نور هستی می‌دانستند.

(۲) از طریق کتب و متون کهن به دیدگاه خدانشناسی آن‌ها دست می‌یابیم.

(۳) در ایران باستان، شناخت واضحی از منشأ آفرینش وجود داشت.

(۴) فیلسوفان کهن ایران، نخستین مخلوق را بهمن می‌نامیدند.

۲۸۲- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) در ایران باستان، یکی از مبداهای آفرینش بهمن نام داشت.
(۲) در یونان باستان، نخستین مخلوق خدایان زئوس نام داشت.
(۳) در خداشناسی ایران باستان، شناختی مبهم از خدا وجود داشت.
(۴) فلسفه ایران باستان از طریق نماد و اسطوره به ما رسیده است.

۲۸۳- چرا هیوم برهان نظم را نمی‌پذیرد؟

- (۱) هیوم تجربه‌گراست و برهان نظم یک استدلال عقلی است.
(۲) نظم نیز مانند علیت قابل ادراک حسی نیست.
(۳) این برهان از اثبات یک ناظم و مدبر برای جهان ناتوان است.
(۴) صفات نامتناهی و وجوب برای واجب، حسی و تجربی نیستند.

۲۸۴- برهان اخلاقی در اثبات خدا مبتنی بر کدام مورد زیر نیست؟

- (۱) اختیار و اراده (۲) وجود نامتناهی (۳) نفس مجرد (۴) نظم جامعه

۲۸۵- اعتقاد به خدا در نگاه فیلسوفان غربی خداپاور قرن بیست و یک، ..... برای هدف‌داری جهان و زندگی است.

- (۱) مینا (۲) نتیجه (۳) علت (۴) مبدأ

۲۸۶- کدام گزینه اعتقاد به نتیجه اصل سنخیت را نشان نمی‌دهد؟

- (۱) راننده برای توقف کردن، پدال ترمز و برای حرکت کردن، پدال گاز را می‌فشارد.
(۲) باغبان بذر می‌کارد و آن را آبیاری می‌کند و از آن نگهداری می‌کند.
(۳) فردی تشنه می‌شود، لیوان آبی برداشته و می‌نوشد.
(۴) برای روشن شدن اتاق تاریک، از لامپ یا شمع استفاده می‌کنیم.

۲۸۷- نوزادی صدایی می‌شنود و صورت خود را به سمت صدا برمی‌گرداند؛ این واقعه نشان می‌دهد که او .....

- (۱) اتفاق به معنای نبودن رابطه حتمیت میان علت و معلول را نپذیرفته است.
(۲) اتفاق به معنای نبودن سنخیت میان علت و معلول را نپذیرفته است.
(۳) به دلیل ذهن پرسشگر خود، از هر اتفاق پیش‌بینی نشده‌ای حیرت می‌کند.
(۴) در حرکات و نظم جهان، غایت و هدفی خاص می‌یابد.

۲۸۸- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) صرفاً با انکار اصل وجوب بخشی می‌توان معنای اول اتفاق را پذیرفت.
(۲) صرفاً با انکار اصل سنخیت می‌توان معنای دوم اتفاق را پذیرفت.
(۳) صرفاً با انکار اصل علیت می‌توان معنای سوم اتفاق را پذیرفت.
(۴) صرفاً با انکار اصل علیت می‌توان معنای چهارم اتفاق را پذیرفت.

۲۸۹- چگونه می‌توان غایتمندی جهان را انکار کرد؟

- (۱) با انکار لوازم اصل علیت و سنخیت (۲) با انکار لوازم اصل علیت و علل‌العلل
(۳) با انکار اصل وجوب‌بخشی و سنخیت (۴) با انکار اصل سنخیت و علل‌العلل

۲۹۰- یکی از اقدامات مؤثر و مهم فیلسوفان ..... و سپس ..... آن‌ها است.

- (۱) تعمیق در مفاهیم فلسفی - نقد (۲) نقد مفاهیم عامیانه - حذف
(۳) دقت در مفاهیم عامیانه - تصحیح (۴) توجه به مفاهیم فلسفی - تعریف

منطق

۲۹۱- کدام گزینه از شرایط قضیه نیست؟

- (۱) صادق بودن (۲) معنادار بودن (۳) خبری بودن (۴) جمله بودن

۲۹۲- کدام گزینه قضیه شخصی است؟

- (۱) هیچ‌کس جز علی (ع) فاتح خیبر نیست.
(۲) یک اتومبیل در پارکینگ است.
(۳) دانش‌آموزان دهم انسانی مدرسه سراج درسخوان هستند.
(۴) ظلم خوشایند نیست.

- ۲۹۳- اگر قضیه‌ای سور جزئی داشته باشد، ..... و اگر موضوع جزئی داشته باشد، ..... است.
- (۱) محصوره - محصوره (۲) شخصی - محصوره (۳) محصوره - شخصی (۴) شخصی - شخصی
- ۲۹۴- کدام گزینه قضیه شرطی است؟
- (۱) هر آن‌کس که دندان دهد نان دهد. (۲) دل بر کسی میند که دل بسته تو نیست.
- (۳) حباب‌وار براندازم از نشاط کلاه. (۴) طریق درویشان ذکر است و شکر.
- ۲۹۵- در کدام گزینه نسبت به صورت منطقی وجود دارد؟
- (۱) هر گردی گردو نیست. (۲) در این مدرسه پزشک نیست.
- (۳) خدا هست. (۴) علی می‌رود.
- ۲۹۶- ملاک تشخیص صدق و کذب یک قضیه کدام است؟
- (۱) مطابقت با واقع (۲) بامعنا بودن (۳) سازگاری با سایر قضایا (۴) خبری بودن
- ۲۹۷- دلیل اصلی این‌که جملات اثنایی در منطق بررسی نمی‌شوند، این است که .....
- (۱) خطا در آن‌ها رخ نمی‌دهد. (۲) منطق فقط جملات خبری را بررسی می‌کند.
- (۳) این‌گونه جملات معنای مستقل ندارند. (۴) خبری از عالم خارج نمی‌دهند.
- ۲۹۸- کدام گزینه یک قضیه است؟
- (۱) عراق پایتخت ایران است. (۲) تهران پایتخت شیراز است.
- (۳) تهران پایتخت عراق است. (۴) شیراز پایتخت فارس است.
- ۲۹۹- قضیه‌ای که محمول آن به افراد محدودی نسبت داده می‌شود، .....
- (۱) یک قضیه کلی است. (۲) ممکن است جزئی باشد.
- (۳) حتماً محصوره نیست. (۴) بدون شک سالبه نیست.
- ۳۰۰- اگر در قضیه‌ای دو نسبت وجود داشته باشد، آن قضیه ..... است، مثل .....
- (۱) حملی - مطلب گر توانگری خواهی. (۲) شرطی - هر که را صبر نیست حکمت نیست.
- (۳) حملی - هر که بامش بیش برفش بیش‌تر. (۴) شرطی - اگر فردا باران بیارد.

فلسفه یازدهم

- ۳۰۱- کدام‌یک از گزینه‌های زیر بدیهی نیست؟
- (۱) اصل معرفت (۲) امکان معرفت (۳) محتوای معرفت (۴) معنای معرفت
- ۳۰۲- انسان معرفت و شناخت خود را همواره افزایش داده است، چون .....
- (۱) اشتباه را به معنای ناتوانی در شناخت نپنداشته است. (۲) در دانسته‌ها و معرفت خود همواره تردید و شک داشته است.
- (۳) تجربه و عقل را در کنار هم برای شناخت به کار گرفته است. (۴) موضوعات شناسایی‌اش را چنان‌که هستند، نشناخته است.
- ۳۰۳- کدام گزینه بهترین نشانه برای این است که انسان می‌تواند جهان پیرامونش را بشناسد؟
- (۱) وجود حقیقت و واقعیت (۲) پیشرفت‌های علمی
- (۳) خطاپذیری حواس (۴) محدود بودن شناخت
- ۳۰۴- این‌که کسی نداند شناخت به چه معنی است، .....
- (۱) نشان می‌دهد که برخی شناخت را بدیهی نمی‌دانند. (۲) به راحتی با بیان معادل به شناخت آگاه می‌شود.
- (۳) به مرحله شکاکیت مطلق رسیده که یک تناقض است. (۴) نمی‌تواند به محدودیت و تکامل شناخت معتقد باشد.
- ۳۰۵- کدام گزینه یک پرسش معرفت‌شناسانه است؟
- (۱) شناخت به چه معنی است و چه معادلی برای آن صحیح است؟ (۲) چرا شناخت، معنا و امکان آن نه اثبات‌شدنی و نه انکارشدنی‌اند؟
- (۳) کدام بخش از فلسفه با شناخت‌شناسی ارتباط بیش‌تری دارد؟ (۴) چرا نظریه معرفت امروزه شاخه مستقلی از فلسفه است؟

۲۰۶- شناخت عقلانی می‌تواند ..... به شناخت ..... دست یابد.

- (۱) بدون تجربه - جهان هستی
(۲) به کمک تجربه - جهان هستی
(۳) بدون تجربه - قوانین طبیعت
(۴) به کمک تجربه - قوانین طبیعت

۲۰۷- خواندن این سؤال در جلسهٔ آزمون نشان می‌دهد که .....

- (۱) پاسخ این سؤال برای ما واضح است.
(۲) شناخت درست از ادراک حسی به دست می‌آید.
(۳) معرفت‌هایی که در ما وجود دارند، بی‌شمارند.
(۴) شناخت ما غریزی است و ما در آن دخیل نیستیم.

۲۰۸- امکان معرفت بدیهی است، چون .....

- (۱) شکاکیت مطلق تناقض‌آمیز است.
(۲) استدلالی علیه آن وجود ندارد.
(۳) امور بدیهی غیرقابل تعریف‌اند.
(۴) لحظه‌ای از زندگی انسان جدا نمی‌شود.

۲۰۹- کدام گزینه دربارهٔ اصل شناخت در انسان نادرست است؟

- (۱) محدود و بدیهی
(۲) خطاپذیر و قابل اعتماد
(۳) تدریجی و طبیعی
(۴) حسی و عقلانی

۲۱۰- دکارت فیلسوف فرانسوی می‌گوید: «شک می‌کنم پس هستم». دربارهٔ اندیشهٔ دکارت می‌توان گفت .....

- (۱) او شکاک نیست و امکان معرفت را پذیرفته است.
(۲) چون شک را پایهٔ هستی قرار داده، پس شکاک واقعی است.
(۳) هم در معرفت و هم در هستی شک دارد.
(۴) شک در هستی را ملاک هستی جهان قرار داده است.

روان‌شناسی

۲۱۱- به ترتیب هر یک از موقعیت‌های زیر بیانگر کدام مرحلهٔ روش بارش مغزی است؟

- الف) معلم می‌گوید: «تکلیف امروز ما تعیین موضوع کاغذ دیواری است».
ب) فقط موضوعاتی که مرتبط با آلودگی هوا است، پذیرفته می‌شود.

- (۱) مرحله (۲) - مرحله (۳)
(۲) مرحله (۱) - مرحله (۲)
(۳) مرحله (۱) - مرحله (۳)
(۴) مرحله (۲) - مرحله (۴)

۲۱۲- در کدام گزینه، حل مسئله دشوارتر است؟

- (۱) علت سوراخ شدن لایهٔ اوزون چیست؟
(۲) بزرگ‌ترین استان ایران کدام است؟
(۳) علت جاری شدن سیل در رودخانه‌ها چیست؟
(۴) دلیل فرسودگی شغل معلمان چیست؟

۲۱۳- کدام روش حل مسئله زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) زهرا سعی می‌کند میله‌ها را در جای مناسب قرار دهد و به وضعیت مطلوب در مسئلهٔ برج هانوی برسد.
(۲) معلم برای انتخاب مکانی مناسب جهت رفتن به اردو، با توجه به نزدیک بودن هفتهٔ دفاع مقدس، دانش‌آموزان را به موزهٔ دفاع مقدس می‌برد.
(۳) زهرا از همسرش می‌پرسد که آیا به مسافرت می‌روند و بعد از اطمینان، وسایل مناسب سفر را آماده می‌کند.
(۴) امیر با توجه به این‌که مادرش برای آشپزی به ظروف نیاز دارد، برای روز مأمور لولزم مورد نیاز او را برایش خریداری می‌کند.

۲۱۴- با توجه به گنام ویژگی مسئله، ممکن است افراد از راه‌حل‌های غیرمنطقی برای حل مسئله استفاده کنند؟

- (۱) مسئله، یک «فرآیند و جریان» تحت کنترل است.
(۲) مسئله، هدفمند است.
(۳) در مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد.
(۴) در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.

۲۱۵- دو عبارت بیان‌شده در کدام گزینه در رابطه با عوامل تأثیرگذار بر حل مسئله نادرست می‌باشند؟

- (۱) اثر تجربهٔ گذشته، همیشه آسان کردن راه‌حل است - تجربهٔ گذشته در صورت بازبینی، راهگشای مفیدی خواهد بود.
(۲) نوع نگاه دانشمندان به مسائل، با افراد عادی بسیار متفاوت است - تجربهٔ گذشته در صورت بازبینی، راهگشای مفیدی خواهد بود.
(۳) پیروی صرف از تجارب گذشته، راهگشای مفیدی خواهد بود - بن‌بست در حل مسئله زمانی اتفاق می‌افتد که حل‌کنندهٔ مسئله با تغییر نگاه خود قادر به حل آن نباشد.
(۴) پیروی صرف از تجارب گذشته، راهگشای مفیدی خواهد بود - نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت است.

۳۱۶- به ترتیب بیان کنید مرحله (۲) حل مسئله چه نام دارد و مثال آن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) ارزیابی راه حل - مقایسه نمرات قبل و بعد تمرین مکرر در درس ریاضی
- (۲) به کارگیری راه حل مناسب - استفاده از تمرین مکرر در درس ریاضی
- (۳) به کارگیری راه حل مناسب - مقایسه نمرات قبل و بعد تمرین مکرر در درس ریاضی
- (۴) ارزیابی راه حل - استفاده از تمرین مکرر در درس ریاضی

۳۱۷- کدام یک از فعالیت‌های زیر مربوط به تفکر نیست؟

- (۱) سینا در مورد راستی یا ناراستی یکی از دوستان خود قضاوت می‌کند.
- (۲) محمد از روش شروع از آخر برای رسیدن به جواب معادلات ریاضی استفاده می‌کند.
- (۳) سارا جهت انتخاب رشته تحصیلی خود مردد است.
- (۴) امین با دیدن خطوط همگرا و واگرا، دچار خطای ادراکی مولر - لایر شده است.

۳۱۸- تعریف «اثر نهفتگی» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی نامشخص
- (۲) اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی کوتاه
- (۳) تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله
- (۴) اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی طولانی

۳۱۹- کدام دو عبارت زیر در مورد تفاوت‌های روش تحلیلی و اکتشافی حل مسئله نادرست است؟

- (۱) روش شیر یا خط مبتنی بر محاسبات ذهنی است - روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات دارند.
- (۲) در بسیاری از موارد، روش‌های تحلیلی زمان‌بر هستند - روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات دارند.
- (۳) روش شیر یا خط مبتنی بر محاسبات ذهنی است - روش‌های تحلیلی مورد قبول همه است.
- (۴) در بسیاری از موارد، روش‌های تحلیلی زمان‌بر هستند - روش‌های تحلیلی مورد قبول همه است.

۳۲۰- کدام عبارت زیر در رابطه با ناکامی به درستی بیان شده است؟

- (۱) ناکامی باعث ناتوانی در حل مسئله می‌شود.
- (۲) همه افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی دارند.
- (۳) پرخاشگری یکی از علل ایجاد ناکامی است.
- (۴) ناکامی‌های مکرر، پیامدهای ناگواری به دنبال دارند.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۳

جمعه ۹۸/۰۹/۲۹

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۴۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
		۱۱۶	۱۲۵	
		۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۶۱	۱۷۰	
		۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۲۰۱	۲۱۰	
		۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۲۳۱	۲۴۰	
		۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۲۶۱	۲۷۰	
		۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۲۹۱	۳۰۰	
		۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gajir

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - اردلان منصوری شاهو مرادیان - سید مهدی میرفتحی پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی‌کبیر محمد رضایی‌نفا	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی‌فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتخار سودابه آزاد - زهرا ساسانی
اقتصاد	میترا چینی‌ساز - میلاد اکبری	مریم پارسائیان - رقیه بزند اردلان منصوریان - مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - اردلان منصوریان
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی
جامعه‌شناسی	میانا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بزند سیده مریم میرقاسمی - اردلان منصوریان
فلسفه و منطق	الهام سادات عابدی	مریم پارسائیان - عماد صفرزاد
روانشناسی	نگار کاخ‌دگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بزند

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

سرپرست واحد فنی: سیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - التاز دارانی - مهناز کاظمی
فرزانه رجبی

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱) (۳) معنی درست واژه‌ها: پاهیز: باغ، گلزار، کشتزار / سرسام: بزم، مغز، سرگجه و پریشانی، هذیان / سامان: درخورد، میسر، امکان / دهساز: مونس، همراز، درناشنا / آوند: آوگ، آویزن، آویخته

۲) (۱) معنی درست واژه‌ها: پونا: جولن / لغاف: پلرجه و کاغذی که بر چیزی پیچند / صباحت: خوب‌رویی و سفیدی رنگ انسان، زیبایی / آماس: ژونگی، توهم، آماس کردن: گنجایش پیدا کردن، متوهم شدن / زقعت: رقع، نامه کوتاه / زنخدان: چانه

۳) (۲) معنی درست واژه‌ها:

۱) سرپر زدن: توقف کوتاه؛ هر گاه مرغی از اوج، یک لحظه بر زمین نشیند و دوباره برخیزد، این توقف کوتاه را «سرپر زدن» می‌گویند.

۲) گوزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک

۳) مناسک: جمع منسک یا منسک، جاهای عبادت حاجیان، مجازاً آداب، آیین‌ها و مراسم

۴) (۳) املائی درست واژه در سایر ابیات: (ب) مستوران / (ج) ظن / (ه) سور / (و) فراغ

۵) (۲) املائی درست واژه‌ها:

حلاوت: شیرینی

حمیت: غیرت، جوان‌مردی، مردانگی
زایل شدن: نابود شدن، برطرف شدن

۶) (۳) املائی درست واژه در عبارات: (الف) خاست / (ب) اصرار / (ج) گزارد

۷) (۲) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ترتیب اوراق من: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۲) جنبش مژگان او: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۳) جواب آن غزل: صفت مضاف‌الیه

۸) (۴) (ز) آن کسی که ز سودای چشم تو کشته گشت.

نوار فعل مجهول

در سایر بیت‌ها، ساختارهایی غلط‌انداز، شبیه به فعل مجهول وجود دارند که با هم بررسی می‌کنیم:

بررسی سایر ابیات:

(الف) نفس سوخته: صفت / آمد: فعل معلوم

(ب) خنده: متمم / شود: فعل اسنادی معلوم

(ج) نگرددند فعل معلوم / کشته شدن: مصدر

(د) نفس گسسته: مسند / آید: فعل معلوم

(ه) پیچیده: صفت / حشر شود: فعل معلوم

(و) درسته: صفت / شد: فعل اسنادی معلوم

۹) (۴) بررسی هم‌پایه در ابیات:

(الف) یک نفس جان /

(ج) یک جهان فضل و هنر /

(د) یک دریا شراب /

(ه) صد دشت آغوش /

(و) یک زمین و آسمان دور /

(ز) یک دو ساغر اشک / چند عالم بقراری

۱۰) (۲) وبال هیچ دامان: صفت مضاف‌الیه (۱ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کمین جنه خورشید: مضاف‌الیه مضاف‌الیه / جنه خورشید تلبان: صفت مضاف‌الیه (۲ مورد)

۲) تلاش مسند عزت: مضاف‌الیه مضاف‌الیه / سایه بال هما: مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۲ مورد)

۳) گردش چشم: مضاف‌الیه مضاف‌الیه / بی‌قرار چشم تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۲ مورد)

۱۱) (۴) در این گزینه دو بار نقش مسندی دیده می‌شود:

حلقه در از درون خانه بی‌خبر باشد.

نوار مسند فعل

ما دیده‌های باز را مسدود می‌دانیم.

نوار مفعول مسند فعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مست شور محشر را فسانه می‌شمرد.

نوار مفعول مسند فعل

۲) گل عمر خود از خنده بسیار کوتاه کرد.

نوار مفعول مسند فعل

۳) [تو] منعم را سفیه انگار.

نوار مفعول مسند فعل

۱۲) (۲) جناس تام (بیت «ه»): که (چه کسی)، که (حرف ربط)

استعاره (بیت «الف»): جولان کف (اضافه استعاری) / سینۀ دریا (اضافه استعاری)

حسن آمیزی (بیت «د»): زهر دشنام

تلمیح (بیت «ب»): گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع)

ایهام تناسب (بیت «ج»): شور: ۱- هیجان ۲- نمکین (متناسب با نمکدان و ملاحظ)

۱۳) (۴) ایهام: —

پارادوکس: لباس دانستن عریانی

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استعاره: جان‌بخشی به شمع و پسته / حسن تعلیل: دلیل روشنی دیده شمع اشک ریختن و دلیل سرخی دهان پسته، خون دلی است که در اثر خندان شدن بی‌جا نصیب او شده است.

۲) جناس ناقص: شست، دست / کنایه: دست شستن کنایه از رها کردن، صرف نظر کردن و قطع تعلق / گران‌جانی کنایه از پستی و فرومایگی

۳) تشخیص: جان‌بخشی به آینه / مراعات نظیر: رو، چشم / دیدن، چشم، آینه

۱۴) (۱) استعاره: نوگل: استعاره از معشوق، خار: استعاره از عیب / لعل:

استعاره از لب معشوق / گهر: استعاره از سخن معشوق / جان‌بخشی به باد صبا تشخیص و استعاره است.

تناسب: برگ، نوگل، خار / لعل، گهر

تشبیه: آتش عشق (اضافه تشبیهی): تشبیه عشق به آتش

تشخیص: مورد خطاب قرار گرفتن باد صبا و جان‌بخشی به آن.

تضاد: نوگل ≠ خار

۱۵) (۱) تلمیح (بیت «ه»): اشاره به داستان بیستون‌کندن فرهاد

استعاره (بیت «الف»): جان‌بخشی به سپهر، تشخیص و استعاره است. / ناخن اندیشه (اضافه استعاری)

ایهام تناسب (بیت «ب»): شیرین: ۱- گونه‌های مزه ۲- معشوق فرهاد (متناسب با تیشه)

۲۲ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): عشق زندگی بخش

است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) توصیه به خوش‌بختی
- (۲) بی‌تأثیر بودن عشق در دل انسان بی‌خبر / هر کسی بی‌بخت و ظرفیت درک عشق را ندارد.
- (۳) نکوهش تنهایی و بی‌بهره ماندن از همراهان

۲۴ ۳ مفهوم مشترک آیه شریفه و سایر گزینه‌ها: ستایش سازگاری و مدارا

مفهوم مقابل در گزینه (۳): نکوهش سازگاری و مدارا

۲۵ ۲ مفهوم مشترک ابیات گزینه (۲): پاک‌بازی و جان‌فشانی عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) بیت اول: بی‌توجهی به زبان ظاهری در آیین جوان‌مردی / نکوهش منفعت‌طلبی
بیت دوم: وارونگی ارزش‌ها و جایگاه‌ها، دردآور است.
- (۳) بیت اول: قناعت، درمان آزمندی و طمع‌کاری است. / ستایش قناعت‌ورزی
بیت دوم: طلب آمرزش از خداوند و عذر آوردن به دلیل ناتوانی در
خویشترداری، هنگام فراهم بودن شرایط ارتکاب گناه
- (۴) بیت اول: باور به زندگی پس از مرگ
بیت دوم: آزادگی

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن
(۳۵-۲۶):

۲۶ ۲ ترجمه کلمات مهم: قَدْ أُلْفَحَ: بی‌گمان (به راستی) رستگار

شدند (فعل ماضی، باب «إفعال») / الَّذِينَ: کسانی که، آنان که / صَلَاتِهِمْ:
نمازشان / خَاشِعُونَ: فروتن‌اند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «أُلْفَحَ» فعل ماضی است نه اسم تفضیل.
- (۳) «خَاشِعُونَ» اسم است نه فعل، ضمناً در این جا «المؤمنون» بهتر است
«مؤمنان» ترجمه شود نه «مؤمنانی»، عدم ترجمه «هم»
- (۴) «رستگاران هستند» ترجمه «هم المفلحون» است نه «أُلْفَحَ»، «چه»
معادلی ندارد، «خاشعون» بهتر است مفرد ترجمه شود: فروتن‌اند، «نمازها»
باید مفرد باشد.

۲۷ ۴ ترجمه کلمات مهم: لَا فَخْرَ لِلنَّسَبِ: هیچ افتخاری برای

دودمان نیست / و إِنَّمَا: و فقط / يَكْتَسِبُهُمَا: آن‌ها را به دست می‌آورد / طَوْلُ
حیاته: در طول زندگی‌اش

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «إِنَّمَا: فقط» ترجمه نشده است، ضمیر «ه» در «حیاته» و ضمیر «هما»
در «يَكْتَسِبُهُمَا» ترجمه نشده است.
- (۲) «لا»ی نفی جنس باید با «هیچ» ترجمه شود، ضمیر «ه» در «حیاته»
ترجمه نشده است، «يَكْتَسِبُ» مضارع است، «ادب» به صورت معرفه ترجمه
می‌شود.
- (۳) «هیچ» در ترجمه «لا»ی نفی جنس باید بیاید، «إِنَّمَا» ترجمه نشده است،
«يَكْتَسِبُ» مضارع است، «الأدب» باید معرفه ترجمه شود.

تشبیه (بیت ده): بونه اندیشه «اضافة تشبیهی»
کنایه (بیت هوه): حلقه در گوش کشیدن کنایه از مطیع شدن

۱۶ ۳ نام درست پدیدآورندگان آثار:

- روزها: محمدعلی اسلامی ندوشن
فرهاد و شیرین: وحشی بافقی
لذ پلریز تا پلریس: محمدکرامت‌الله پلریزی
فی حقیقه العشق: شهاب‌الدین سهروردی
بهارستان: جامی
قصه شیرین فرهاد: احمد عربلو
تحفة الاحرار: جامی
تمهیدات: عین‌القضات همدانی

۱۷ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): بی‌اعتباری امتیازات

دنیوی در عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) ستایش خاکساری / فروتنی مجال یک‌رنگی است.
  - (۳) بی‌اعتباری امتیازات دنیوی در نظر دریادلان
  - (۴) ستایش پاک‌دامنی و پاک‌دامنی
- ۱۸ ۳ مفهوم گزینه (۳): عشق پنهان‌کردنی نیست. / افشاگری عشق
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: هر کسی محرم راز عشق نیست.

۱۹ ۴ مفهوم ابیات سؤال: نکوهش تقلید

مفهوم مقابل در گزینه (۴): ستایش تقلید.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) برتری عشق بر عقل / نکوهش تقلید
  - (۲) ناکارآمدی تقلید و نکوهش آن
  - (۳) نکوهش شخص بی‌خبر از عشق / نکوهش تظاهر و تقلید
- ۲۰ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): خودجسایی و

آخرت‌اندیشی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) دردمندی در دنیا موجب آسودگی در آخرت است.
- (۲) گذر سریع عمر و ناپایداری دنیا
- (۳) آسودگی ثروتمندان از رنج روزگار

۲۱ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): از خود بی‌خودی

عاشق هنگام وصال

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) سرافکنندگی در جمع عاشقان / خودآتهایی
  - (۲) غم هجران موجب آشفته‌گی است. / تقابل عشق و عقل
  - (۴) ناتوانی همگان از درک حقیقت
- ۲۲ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): پسندیده بودن

هم‌نشینی حتی با بی‌خبران از عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) توصیه به نفی وجود مادی
- (۲) شیدایی بازدارنده تقدیر است. / تقدیرگرایی
- (۴) توصیه به بخشندگی

۲۲ ۲ لا تُخَفَلُوا صِبْغَةً لِلْمَخَاطِبِينَ است و باید جمع ترجمه شود ← تحمیل نکنید، «لا»ی نفی جنس بلید به صورت «هیچ» ترجمه شود.

۲۴ ۳ «مهندسان» معرفه است [رد گزینه های (۱) و (۴)] «کلرخانه ها» معرفه است. [رد گزینه (۲)] ضمناً در گزینه (۴) خبر مرفوع است «و هم مجذوبین» در گزینه (۱) نیز «مجذوب» به عنوان حال بلید منصوب باشد: «مجذوبین»

۲۵ ۲ ترجمه عبارت سؤال: «هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست» آن چه را با مفهوم عبارت تناسب دارد، مشخص کن:

تأکید عبارت بر روی سلامتی و «تندرستی» است؛ که در گزینه (۲) به آن اشاره شده است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) در این بیت، تأکید بر این است که «شرافت آدمی به شخصیت و اخلاق اوست نه لباس های زیبا»، بنابراین ارتباطی با سؤال ندارد.

(۳) در این بیت هم تأکید بر روی «داشتن سیرت زیبا» است و به سلامتی اشاره ندارد.

(۴) پیام گزینه (۴) این است که چهره زیبا بهتر از هزار لباس گران قیمت و زیباست.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۳۶ - ۴۲):

در عصر کنونی ما بسیاری از مردم از چاقی (اضافه وزن) رنج می بردند. برای این بیماری چند علت وجود دارد؛ از جمله وراثت و خوردن مقادیر زیادی از غذا و کم بودن تحرک و فعالیت و مشکلات روانی. مردم برای رهایی از اضافه وزنی که دارند به راه های متعددی متوسل می شوند بدون این که درستی آن ها و تأثیرشان را بر بدن هایشان درک کنند. باید بدانیم که وزن جایز نیست به یکباره پایین بیاید، چرا که وزن اگر به سرعت پایین بیاید به سرعت [هم] بالا می رود!

گام هایی سالم برای کاهش دادن وزن وجود دارد؛ از جمله: انجام تمرین های ورزشی روزانه و خوردن سه وعده اصلی غذا در زمان های مشخص شان و عدم تأخیر در خوردن وعده غذا و هم چنین عدم مشاهده تلویزیون در حین خوردن غذا، به علاوه خوردن سبزیجات و میوه ها!

۳۶ ۳ حقیقتی که پزشکان آن را مورد تأکید قرار می دهند، آن است که .....

ترجمه و بررسی گزینه ها:

(۱) مشاهده تلویزیون باعث افزایش وزن می شود! [دقت کنید، صرف دیدن تلویزیون باعث افزایش وزن نمی شود؛ دیدن تلویزیون در زمان خوردن باعث افزایش وزن می شود.]

(۲) هر کس ورزش را دوست دارد، دچار چاقی نخواهد شد! [دوست داشتن ورزش با ورزش کردن، تفاوت دارد!]

(۳) پایین آوردن وزن باید تدریجی باشد! [دقیقاً در متن هم بر این مورد تأکید شده است: «يَجِبُ أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ الْوِزْنَ لَا يَجُوزُ أَنْ يَثْرُلَ مَوْءَةً وَاحِدَةً ...»]

(۴) خوردن غذاهایی که در آن ها چربی ها هست به سلامتی ضرر خواهد زد! [اولاً اصلاً حرفی از چربی نشده است؛ ثانیاً خوردن چربی، اندازه زیادش قطعاً ضرر دارد نه مقدار کم آن!]

۲۸ ۴ قد: (قبل از فعل مضارع) گاهی، به ندرت، بعضی وقت ها، شاید [رد گزینه (۲)]

تفتش: جستجو می شود (فعل مجهول) [رد سایر گزینه ها]

عين الحياة: چشمه زندگی [رد گزینه (۳)]

انظلمات: تاریکی ها [رد گزینه (۲)]

لا تمرزوا: تلخ نگن [رد گزینه (۲)]

عیشی: بنگی من [رد گزینه (۳)]

و أنت حامل شهيد: در حالی که تو حمل کننده غسل هستی [رد سایر گزینه ها]

۲۹ ۳ ترجمه کلمات مهم: واصل نوبل عملت: نوبل کار خود را ادامه داد / ذؤوباً: با پشتکار / حتى استطاع: تا این که توانست / أن يخترع: اختراع کند / تسهل: آسان می سازد / أعمال الإنسان الصعبة: کارهای سخت انسان را

اشتباهات بارز سایر گزینه ها:

(۱) قسمت اول اصلاً مطابق با متن نیست، «ذؤوباً» حال است، «حتى» ترجمه نشده است، «برای» معادل ندارد، «الإنسان» مضاف الیه «أعمال» است، «تسهل» باید مضارع ترجمه شود.

(۲) «استطاع» ماضی است نه مضارع، تا این که توانست، «انسانی» غلط است، «أن يخترع»: که اختراع کند

(۴) «حتى استطاع» ترجمه نشده است، «باعث آسان شدن می شود» نادرست است، «انسانی» غلط است.

۳۰ ۲ ترجمه کلمات مهم: كل التقنيات: همه تکنولوژی ها / لها وجه نافع: یک روی سودمند دارند / وجه مفيد: یک روی ضرر رسان / علی الإنسان أن يتعود: انسان باید دوری کند / يأتي بالشئ: بدی را (به همراه) می آورد

اشتباهات بارز سایر گزینه ها:

(۱) «كل» اگر بعدش اسم جمع بیاید، باید «همه» و به تبع آن «تکنولوژی» جمع ترجمه شود، «دو وجه» معادلی ندارد، قسمت دوم ترجمه عبارت دیگری است.

(۲) «دو رو» معادلی ندارد، «نافع» و «مضر» نادرست ترجمه شده است، «یأتي بالشئ» درست ترجمه نشده است.

(۴) «هر تکنولوژی» نادرست است، «دو وجه» معادلی ندارد، «به شدت» معادلی ندارد.

۳۱ ۴ ترجمه کلمات مهم: كان هذا العالم يخشى: این دانشمند می ترسید / أن نستخدم: که مورد استفاده قرار گیرد / اخترعها: اختراع کرده بود (با توجه به «كان» در اول جمله) / القتال: جنگ، نبرد / بين الشعوب: میان ملت ها

اشتباهات بارز سایر گزینه ها:

(۱) «ترس این دانشمند ...» کاملاً غلط است، «القتال» مفرد است نه جمع، «اختراع کرده است» صحیح نیست.

(۲) «این» دوم نادرست است و معادلی ندارد، «القتال: جنگ، نبرد» نه «قتل ها»، «اختراع کرده است» صحیح نیست.

(۳) «كان يخشى» معادل ماضی استمراری است نه بعید، «قتل ها» نادرست است، «اختراع کرده است» صحیح نیست، عبارت آخر صحیح معنی نشده است.

۳۲ ۱ بررسی سایر گزینه ها:

(۲) «قربحاً» حال است نه صفت ← دانش آموز را خوشحال دیدم!

(۳) ضمیر «ه» در «تجارجیه» ترجمه نشده است، «واو» حالیه بهتر است به صورت «در حالی که» ترجمه شود. ← در حالی که به ... اطمینان داشت.

(۴) «كانت تساعد: کمک می کرد»، «متعباً» (مذکر) حال برای «أب» است نه «أم»، عدم ترجمه «في أعماله»

۲۷ ۴ [گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) اضافه وزن از بیماری‌های خطرناکی است که انسان از زمان تولد به آن دچار می‌شود! [چنین مطلبی نه در متن آمده است و نه در واقعیت درست است.]

(۲) اضافه وزن میان افرادی شایع است که به حرکت و فعالیت عادت کرده‌اند [طبیعتاً چنین نیست!]

(۳) برای رهایی از اضافه وزن ما باید تنها به یک نظام غذایی درست تکیه کنیم! [واژه «تنها» این گزاره را اشتباه کرده است.]

(۴) باید رهایی از اضافه وزن آهسته و سالم باشد! [کاملاً درست است.]

۲۸ ۳ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) خوردن سبزیجات احتمالاً به فرد چاق برای رهایی از اضافه وزن کم می‌کنند! [در متن و در آخرین قسمت به این مطلب اشاره می‌کنند.]

(۲) پدیده چاقی به علت پیشرفت صنعتی در دوران کنونی زیاد شده است! [جمله اول متن به این مورد اشاره دارد.]

(۳) شکی نیست که فرد چاق، چاقی را از پدر و مادر چاقش به ارث برده است! [ببینید این از نظر منطقی درست نیست؛ متن چندین علت را برای چاقی ذکر کرده است از جمله وراثت. اما این بدین معنا نیست که بگوییم یک شخص چاق حتماً علت چاقی‌اش وراثت است؛ شاید علت دیگری داشته باشد.]

(۴) ممکن است انسان غمگین و افسرده به اضافه وزن دچار شود! [یکی از علل چاقی که در متن به آن اشاره شده است، مشکلات روانی است که غم و افسردگی هم جزء آن است.]

۲۹ ۲ [گزینه] اشتباه را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) شاید آدمی هیچ نقشی در دچار شدنش به چاقی نداشته باشد! [درست است؛ با توجه به عامل وراثت.]

(۲) علت اصلی برای اضافه وزن کم بودن حرکت است! [«الأساسی» این گزاره را اشتباه کرده است.]

(۳) انسان نباید زمان‌های خوردن را به تأخیر بیندازد!

(۴) درمان چاقی عملیاتی است که نیازمند آگاهی و دانش است!

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۴ [دلیل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «يُدْرِكُوا» «لِلغَائِبِينَ» است نه «لِلغَائِبِينَ» ضمناً معلوم است نه مجهول!

(۲) «يُدْرِكُوا» مضارع است!

(۳) این فعل معلوم است نه مجهول و بنابراین فاعل دارد نه نائب فاعل!

۴۱ ۱ [دلیل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) «يَنْزِلُ» معلوم است نه مجهول و بنابراین فاعلش محذوف نیست!

(۳) «فَاعِلُهُ محذوف» نادرست است.

(۴) «مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ» و مجهول نادرست است.

۴۲ ۳ [دلیل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «الْمُحَدَّدَةُ» مفرد مؤنث و اسم مفعول است.

(۲) این اسم مفرد مؤنث و معرب است نه مبنی!

(۴) «الْمُحَدَّدَةُ» مؤنث و معرفه است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۱ «مَوْصُلٌ» ← اسم فاعل درست است، ضمناً «الْكَهْرَبَاءُ» درست

است.

۴۴ ۳ «الْقَضِيحُ: کارخانه» نادرست تعریف شده است: «مَكَانٌ تُضَنَعُ

فِيهِ الْأَشْيَاءُ وَ الْبِضَائِعُ.»

۴۵ ۱ «الإعمار: ساختن، آباد کردن» با «التخریب: ویران کردن»

متضاد است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) این ماده خطرناک ممکن است در ساختن و تخریب به کار برده شود!

(۲) این دانشمند احساس ناامیدی نکرد، بلکه کارش را با پشتکار ادامه داد تا موفق شد!

(۳) این کشتزارها قبل کشت هستند، زیرا شرایط مناسبی دارند!

(۴) محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا، کسی است که با کارهایی نیک به بشریت سود می‌رساند!

۴۶ ۲ مَكْرُمٌ: اسم مفعول از فعل «يَكْرُمُ» از باب «تفعیل» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الْفَرَسَلِينُ: اسم مفعول از باب «إفعال»

(۳) مُنْزَلٌ: اسم مفعول از باب «إفعال»

(۴) الْفُنْكَرُ: اسم مفعول از باب «إفعال»

۴۷ ۴ وقتی از «تکمیل عبارت و رفع ابهام» سؤال می‌کنند باید دنبال

حرف مشبّهة بالفعل «لَكِنَّ» بگردیم که در گزینه (۴) آمده است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) بی‌گمان خداوند با مهربانی توبه را از بندگان می‌پذیرد!

(۲) فهمیدم که موفقیت با تنبلی و بی‌حالی تناسب ندارد!

(۳) ای کاش مظلومان در دنیا به حقوق خود برسند!

(۴) همه دوستانم را دعوت کردم، اما سعید حاضر نشد!

۴۸ ۱ ترجمه: هم‌کلاسی‌ام حامد را دیدم در حالی که او عکسی زیبا

می‌کشید!

بچه‌ها؛ یکی از مواردی که معنای ماضی استمراری دارد، این ساختار است:

«فعل ماضی + جمله حالیّه با فعل مضارع». در گزینه (۱) «يَرْسُمُ» معنای

ماضی استمراری می‌دهد، در سایر گزینه‌ها فعلی که معنای ماضی استمراری

بدهد، وجود ندارد.

۴۹ ۲ [بررسی و ترجمه گزینه‌ها

(۱) «رَاضِيٌّ» ← حال

ترجمه: این هموطنان در کشورشان با رضایت زندگی می‌کنند!

(۲) «حَزِينَةٌ» خبر «أَصْبَحَتْ» است نه حال.

ترجمه: نمی‌دانم چرا این روزها خواهرم غمگین شده است!

(۳) «مَظْلُومِيْنَ» ← حال

ترجمه: بسیاری از کودکان در جنگ‌ها مظلومانه کشته می‌شوند!

(۴) «هَادِئَةٌ» ← حال

ترجمه: دخترکم؛ زمانی که خانه را ترک می‌کنم، آرام بمان!

۵۰ ۴ «الْعَلَامَةُ» به معنای «نشانه» است و بدون تشدید آمده و نباید

آن را با «عَلَامَةٌ» اشتباه گرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) غَفَارٌ ← وزن ← فَعَالٌ

(۲) أَمَارَةٌ ← وزن ← فَعَالَةٌ

(۳) الْخَتَّاسُ ← وزن ← فَعَالٌ

دین و زندگی

۵۱) ۲ در نیازهای برتر و شناخت هدف زندگی، انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر زندگی‌اش را صرف آن نماید؟ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است و چنین کسی در حقیقت «سرمایه وجودی خود» را از بین برده است و این آیه و حدیث به همین موضوع اشاره دارند.

۵۲) ۱ تمام انبیا یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند، بنابراین اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است و این موضوع در این آیه شریفه تجلی دارد.

۵۳) ۱ وقتی حضرت زینب (س) در شام در برابر یزید خطبای ایراد فرمود و یزید را مورد خطاب قرار داد و فرمود: اندکی آرام گیر، مگر سخن خدای را فراموش کرده‌ای که فرمود: «و لا یحسبنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا اِنَّمَا نَمْلِی لَهُمْ خِیْرًا لِّانْفُسِهِمْ اِنَّمَا نَمْلِی لَهُمْ لَیْزِدَاوْا اِنَّمَا...» به آنان که کافر شدند تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می‌دهیم، (این مهلت) به نفع آن‌ها است، فقط به این خاطر به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفزایند برای آنان عذاب خوارکننده خواهد بود. این آیه اشاره به سنت املاء و استدراج دارد.

۵۴) ۲ قرآن منشأ اختلافات و چنددینی را از ناحیه آن دسته رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت)، پیامبر جدید را انکار می‌کردند و منشأ اصلی اختلاف در ادیان الهی می‌شدند.

۵۵) ۳ آیه شریفه: «ذَلِكْ بِمَا قَدَّمْتْ اَیْدِیْكُمْ وَ اِنَّ اللّٰهَ لَیْسَ بِظَلّٰمٍ لِّلْعَبِیْدِ:» این [عقوبت] به خاطر کردار پیشین شماست [و نیز به خاطر آن است که] خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند» به اختیار انسان و این‌که عقوبت تحت تأثیر اعمال است، اشاره دارد. لذا با آیه «...وَلٰكِنْ كَذَّبُوْا فَاَخَذْنَا مِنْهُمُ اَمْوَالَهُمْ بِمَا كَانُوْا یَكْفِبُوْنَ...» ولی تکذیب کردند، پس آنان را گرفتار ساختیم به [کیفر] آن‌چه مرتکب می‌شدند» که درباره سنت «تأثیر اعمال انسان بر زندگی و سرنوشت او» است.

۵۶) ۳ امام خمینی (ره) می‌فرماید: «به این دلیل که هر نظام سیاسی غیراسلامی، نظامی شرک‌آمیز است؛ چون حاکمش «طاغوت» است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم.» و این موضوع به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد و آیه شریفه «اَلَمْ تَرَ اِلٰی الَّذِیْنَ یُزَعَمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا... یُرِیْدُوْنَ اَنْ یَّتَحَاكَمُوْا اِلٰی الطَّاغُوْتِ...» با آن ارتباط مفهومی دارد.

۵۷) ۲ نوع رفتار شهیدانی هم‌چون «ابراهیم هادی» مؤید آن است که انسان باید سعی و تلاش کند، نوع و سبک زندگی خود را به گونه‌ای قرار دهد که در آزمایش الهی سربلند بیرون آید.

۵۸) ۲ رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید، این هدایت، یک کار ظاهری یعنی از طریق آموزش معمولی و عمومی نیست، بلکه از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن صورت می‌گیرد.

۵۹) ۳ با توجه به حقیقت اختیار و رابطه آن با قضا و قدر الهی، قانونمندی حاکم بر جهان خلقت تجلی تقدیر الهی است و زمینه حرکت و پویایی انسان و به کارگیری اراده و اختیار اوست.

۶۰) ۳ آیه ۸۵ سوره مبارکه آل عمران می‌فرماید: «وَ مَنْ یَّبْتَغِ غَیْرَ الْاِسْلَامِ دِیْنًا فَلَنْ یَّقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِی الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِیْنَ:» و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود» یعنی زیان‌کاری در حیات اخروی معلول (تابع) پذیرش دینی غیر از اسلام است. ۶۱) ۳ با توجه به آیه شریفه: «وَ لَا یَحْسَبَنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوا اِنَّمَا نَمْلِی لَهُمْ خِیْرًا لِّانْفُسِهِمْ اِنَّمَا نَمْلِی لَهُمْ لَیْزِدَاوْا اِنَّمَا...» به آنان که کافر شدند، تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می‌دهیم به نفع آن‌هاست فقط [به این خاطر] به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفزایند (لَیْزِدَاوْا اِنَّمَا) و با توجه به آیه شریفه «وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرْیِ اٰمَنُوْا وَ اَتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَیْهِمْ بَرَكَاتٍ...» و اگر مردم شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه می‌کردند (علت و سبب) قطعاً برایشان می‌گشودیم برکاتی... (معلول).

۶۲) ۲ امام صادق (ع) درباره قرار گرفتن در دایره سنت املاء و استدراج می‌فرماید: «... هنگامی که شر بده‌هاش [بنده‌ای که عرق گناه شده است] را بخواهد بعد از انجام گناه نعمتی به او می‌بخشد تا استغفار را فراموش کند و به راه خود ادامه دهد، این همان است که خداوند فرموده: سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَیْثُ لَا یَعْلَمُوْنَ.»

۶۳) ۴ قرآن کریم در آیه ۸۲ سوره نساء می‌فرماید: «اَقْلًا یَسْتَدْبِرُوْنَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانْ مِنْ عِنْدِ غَیْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوْا فِیْهِ اِخْتِلَافًا كَثِیْرًا:» آیا در قرآن تدبیر نکنند و اگر از نزد غیر خدا باشد، قطعاً در آن اختلاف و ناسازگاری می‌یافتند.» قرآن تأکید بر تفکر در قرآن دارد و اگر قرآن از سوی غیر خدا بود در آن تعارض و ناسازگاری وجود داشت.

اگر پیامبر استمرار نوشتن و خواندن داشت «ما كُنْتُ تَلُو مِنْ قَبْلِی مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تُحْطَءُ بِیْمِیْنِیْكَ اِذَا لَارْتَابَ الْمُبْتَطِلُوْنَ» کجروان و اهل باطل به شک می‌افتادند.

۶۴) ۳ قرآن کریم خطاب به مخالفان سرسخت اسلام و دعوت آنان به مبارزه (تحدی) می‌فرماید: «اَمْ یَقُوْلُوْنَ اَفْتَرٰهُ قُلْ فَاَنوُا بِسُوْرَةِ مِثْلِهِ:» آیا می‌گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.

۶۵) ۳ آیه شریفه: «كُلًّا نُمِیْدُ هُوْلًا وَّ هُوْلًا عِطَاءٌ مِنْ عَطَا رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عِطَاءٌ رَبِّكَ مَحْضُوْرًا:» هر یک از اینان و آنان (خواهان آخرت و دنیا) را مدد می‌رسانیم از عطای پروردگارت و عطای پروردگارت [از کسی] منع نشده است» مربوط به سنت امداد عام الهی است و گستردگی رحمت واسعة الهی است و آیه شریفه: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا...» کسی که کار نیکی بیاورد ده برابر آن [پاداش] می‌گیرد...» مربوط به سنت سبقت رحمت بر غضب است و رضایت سریع خداوند از کسی که طلب آموزش کرده است، مصداقی از این سنت است.

۶۶) ۳ با توجه به آیه شریفه: «ما كُنْتُ تَلُو مِنْ قَبْلِی مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تُحْطَءُ بِیْمِیْنِیْكَ اِذَا لَارْتَابَ الْمُبْتَطِلُوْنَ:» و پیش از آن هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و با دست خود، آن را نمی‌نوشتی که در آن صورت، اهل باطل به شک می‌افتادند» استمرار خواندن و نوشتن (ماضی استمراری) = ما كُنْتُ تَلُو... لا تُحْطَءُ... متبوع (علت) شک کجروان می‌شد.

۶۷) ۴ در سلسله علل طولی تأخیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این‌گونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می‌کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. برای مثال به هنگام نوشتن، چند عامل در طول هم در انجام این کار دخالت دارند، مثل نفس یا روح که اراده نوشتن می‌کند، در این مثال علت‌ها در طول هم هستند، یعنی در یک ردیف و مستقل نیستند، بلکه نسبت به هم در مرتبه‌های مختلف قرار دارند و علت مرتبه پایین، وابسته به علت مرتبه بالایی است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ عموماً ادعا می‌شود که شما نمی‌توانید یک تکه کاغذ را بیش از هفت بار از وسط تا بزنید.

توضیح: "piece" (تکه) خودش اسم قابل شمارش است و در نتیجه در این جا طبق مفهوم جمله به حرف تعریف "a" نیاز دارد.

دقت کنید: هر چند "paper" (کاغذ) در این تست غیرقابل شمارش است و "s" جمع نمی‌گیرد، ولی "time" در معنی قابل شمارش «دفعه، بار» استفاده شده و بعد از عدد "seven" جمع بسته می‌شود.

۷۷ ۱ او خیلی انگلیسی صحبت نمی‌کرد، ولی چیزی که من تلاش می‌کردم بگویم را توانست متوجه شود، پس کمکم کرد تا موزه‌ای را که دنبالش می‌گشتم پیدا کنم.

توضیح: در جای خالی لول از "but" برای بیان تضاد و نتیجه غیرمنتظره استفاده شده است و در جای خالی دوم از "so" برای بیان نتیجه استفاده کرده‌ایم.

۷۸ ۴ صدها حلقه‌ای که دور زحل می‌چرخند از میلیاردها ذره یخ و سنگ تشکیل شده‌اند.

توضیح: در این تست، هم "hundred" (صد) و هم "billion" (میلیارد) برای کلی‌گویی استفاده شده‌اند؛ بنابراین هر دوی آن‌ها به صورت جمع و به همراه "of" به کار می‌روند.

۷۹ ۴ در [ماه] ژوئن وقتی که کلاس‌های دانشگاه تمام می‌شود و دانشجویان زیادی شهر را ترک می‌کنند، آپارتمان‌های زیادی موجود می‌شوند.

توضیح: هم "apartments" (آپارتمان‌ها) و هم "students" (دانشجویان) اسم قابل شمارش جمع هستند و در نتیجه در بین گزینه‌ها، تنها موارد موجود در گزینه (۴) می‌تواند به شکل صحیحی پیش از آن‌ها قرار بگیرد.

۸۰ ۲ او در جریان کارش برای مردم زیادی در شهرهای محلی شناخته شده بود و در بین همه بسیار محبوب بود.

۱) ذهنی؛ روحی
۲) محبوب، پرتطرفدار
۳) مایل، مشتاق
۴) قدردان

۸۱ ۴ هیچ اتوبوس همگانی‌ای [در مسیر] آن روستا خدمت (فعالیت) نمی‌کند، پس باید یک تاکسی کرایه کنید تا شما را به آن جا ببرد و وقتی آماده بودید تا برگردید با همان تاکسی هماهنگ کنید تا سوارتان کند.

۱) تأیید کردن، تصدیق کردن
۲) درگیر کردن؛ مشارکت دادن
۳) در نظر گرفتن، لحاظ کردن
۴) هماهنگ کردن؛ ترتیب دادن

۸۲ ۱ یک وسیله نقلیه فضایی باید با سرعت حداقل ۱۷ مایل در ثانیه حرکت کند تا از کشش گرانشی زمین بگریزد.

۱) فرار کردن، گریختن
۲) کاهش دادن؛ کاهش یافتن
۳) منفجر شدن، ترکیدن
۴) چرخیدن، دور زدن

۸۳ ۱ تعدادی از اتومبیل‌های خودران در مراحل پیشرفته توسعه هستند و انتظار می‌رود در طول سال‌های آتی در دسترس عموم قرار گیرند.

۱) پیشرفته
۲) تکرار شده
۳) بزرگ‌نمایی شده
۴) پیشنهاد شده

۸۴ ۳ مصریان باستان قلب را به عنوان مرکز هوش و احساس در نظر می‌گرفتند و اعتقاد داشتند مغز هیچ‌گونه اهمیتی ندارد.

۱) دست یافتن به، رسیدن به
۲) الهام بخشیدن
۳) در نظر گرفتن، لحاظ کردن
۴) تولید کردن، ساختن

۶۸ ۲ امام کاظم می‌فرمایند: «ای هشام، خداوند رسولاتش را به سوی بندگانش نفرستاد، جز برای آن‌که در پیام الهی تعقل کنند، کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری (افضل) برخوردار باشند ... و آن‌کس که عقلش کامل تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

۶۹ ۲ قساوت قلب حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست، آن‌جا که نصیحت هیچ نصیحت‌کننده‌ای در او اثر نمی‌کند، این حالت با تکرار گناه پیدا می‌شود، یعنی قلب با تکرار گناه به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند. امام رضا (ع) می‌فرماید: «گناهان کوچک (صغیره) راه‌هایی برای گناهان بزرگ‌اند (کبیره).»

۷۰ ۲ دغدغه چگونه زیستن از آن رو دغدغه‌های جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند، بنابراین در این فرصت تکرارنشده‌ی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد و در آیه «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ...» به این راه مطمئن که همان راه الهی است، اشاره گردیده است.

۷۱ ۱ انسان با قدرت اختیار و اراده‌اش می‌تواند مراحل کمال را یکی پس از دیگری ببیند و حتی از ملائک و فرشتگان نیز بالاتر رود و البته این موضوع براساس عمل انسان است، بنابراین فقط مورد «ج» صحیح است.

۷۲ ۴ قرآن کریم در سوره شمس می‌فرماید: «فَالْهَمُّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا فَدَفَّلَحْ مِنْ رِجَالِهَا وَ قَدْ خَابَ مِنْ دَسَائِهَا: هر کس آن [نفس] را پاک گردانید، قطعاً رستگار شد و هر کس آن را آلوده کرد قطعاً محروم شد.» آثار گناه عبارتند از: ۱- قساوت قلب ۲- سلب توفیق ۳- از بین بردن آرامش خاطر است.

دقت کنید: قسمت آخر همه گزینه‌ها صحیح است.

۷۳ ۲ همه چیز در سیطره تقدیر است و قانونمندی‌های الهی است و خروج از ناممکن و محال است و آیه شریفه «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ...» نه خورشید را سزد که به ماه برسد... به این موضوع اشاره دارد و این موضوع مؤید آن است که هر چیزی مقدر به تقدیر الهی است.

۷۴ ۴ آیه شریفه: «وَ السَّمَاءُ بَنِينَهَا بَاطِدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ: و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.» اشاره به اعجاز محتوایی قرآن و ذکر نکات علمی بی‌سابقه و انبساط جهان دارد و با توجه به کلید واژه «باید» مؤید حقیقت قدرت خداوند است.

۷۵ ۳ قرآن کریم در آیه ۶۰ سوره نساء می‌فرماید: «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنزَلَ الْبِكُ وَ مَا أَنزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا: آیا ندیده‌ای کسانی که گمان می‌برند به آن‌چه بر تو نازل شده و به آن‌چه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری را نزد طاغوت ببرند، حال آن‌که به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی عمیقی بکشاند.» پیامد و عاقبت بردن داوری به نزد طاغوت گمراهی دور و دراز است (ضلالاً بعیداً) و براساس آیه ۲۵ سوره حدید، غایت و هدف ارسال رسولان این است که مردم به اقامه عدل و داد برخیزند: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيُقَومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ.»

۹۲ ۴ توضیح: در صورتی که یک اسم مصدر (فعل ing دار) در جایگاه فاعل جمله قرار گیرد، فاعل سوم شخص مفرد به حساب می آید.
دقت کنید: چون مفعول فعل "produce" (یعنی "iron") بعد از جای خالی قرار دارد، در جای خالی به فعل معلوم نیاز داریم که شکل مناسب آن برای فاعل سوم شخص مفرد در گزینه (۴) آمده است.

یک مهمان در حال بازگشت است. ما این یکی را خیلی وقت است که ندیده ایم. در [سال] ۲۰۶۱ ستاره دنباله دار هالی بر فراز زمین به سرعت حرکت خواهد کرد. آن به خاطر ادموند هالی [به این اسم] نام گذاری شده است. او استنباط کرد که ستاره های دنباله دار دیده شده در [سال های] ۱۵۳۱، ۱۶۰۷ و ۱۶۸۲ همه دقیقاً یکی بودند. وی ظاهر شدن آن را در [سال] ۱۷۵۸ پیش بینی کرد. اما او زنده نماند تا آن را ببیند. قدیمی ترین [اطلاعات] ثبت [شده] از ستاره دنباله دار هالی از [سال] ۱۰۵۷ پیش از میلاد به دست آمده است. [در این سال] یک کتاب چینی به آن اشاره می کند. ستاره شناسان از [سال] ۲۳۹ پیش از میلاد هر [بار] ظاهر شدن [این ستاره دنباله دار] را ذکر کرده اند.

یک ستاره دنباله دار به صورت یک توده یخی کوچک دورتر از پلوتون در ناحیه ای به نام ابر اورت به وجود می آید. آن جا، میلیاردها تکه آب یخ، آمونیاک یخ، متان یخ و گرد و غبار به دور منظومه شمسی می چرخند. گرانش [سیاره] پلوتون یا نپتون باعث می شود که ستاره دنباله دار شروع به پایین رفتن به سمت خورشید کند. دنباله ای از ذرات خورشیدی، یک دنباله قابل رؤیت از گازهای درخشان ایجاد می کند. این دنباله می تواند به اندازه سی و پنج میلیون مایل امتداد داشته باشد! ستاره دنباله دار به دور خورشید می چرخد. سپس آن [در اثر نیروی گرانش] به سمت بیرون پرتاب می شود و یک بار دیگر به سمت خارج منظومه شمسی با شتاب حرکت می کند. اغلب ستاره های دنباله دار هرگز به منظومه شمسی بر نمی گردند. با این وجود، تعدادی از آن ها [ستاره های دنباله دار کوتاه مدت (دوره ای) هستند. آن ها در فواصل منظم بازمی گردند. ستاره دنباله دار هالی هر هفتاد و شش سال [یک بار] ظاهر می شود. ستاره دنباله دار انکه هر ۳/۳ سال [یک بار از نزدیک زمین] می گذرد.

۹۳ ۲ طبق متن، ستاره های دنباله دار کجا تشکیل می شوند؟

- (۱) نزدیک خورشید (۲) در ناحیه ابر اورت
(۳) نزدیک مشتری (۴) نزدیک زمین

۹۴ ۲ کلمه "deduce" (استنباط کردن، نتیجه گرفتن) به شکلی که در پاراگراف اول استفاده شده به معنی ..... است.

- (۱) متقاعد کردن سایر دانشمندان
(۲) با استدلال به نتیجه ای رسیدن
(۳) تلاش کردن برای درک هستی
(۴) کشف کردن یک واقعیت به صورت تصادفی

۹۵ ۴ کدام رویداد پس از مرگ هالی اتفاق افتاد و به عنوان دلیلی دیده شد که ستاره دنباله دار [هالی] هر هفتاد و شش سال [یک بار] بازمی گردد؟

- (۱) ظاهر شدن [ستاره دنباله دار هالی] در [سال] ۱۹۸۴
(۲) ظاهر شدن [ستاره دنباله دار هالی] در [سال] ۲۰۶۱
(۳) ظاهر شدن [ستاره دنباله دار هالی] در [سال] ۱۰۵۷ پیش از میلاد
(۴) بازگشت ستاره دنباله دار [هالی] در [سال] ۱۷۵۸

۸۵ ۳ او سکه ای قدیمی داشت که فکر می کرد با ارزش است، ولی در واقع بی ارزش بود چون که در شرایط بدی بود (سالم نبود).

- (۱) جمعی، فراگیر (۲) مشترک
(۳) با ارزش، ارزشمند (۴) داخلی، خانوادگی

۸۶ ۳ این کیک خوشمزه است! مواد [آن] چیست؟ یک چیزی این جا [داخل] کیک هست که می توانم [طعم آن را] تشخیص دهم، ولی نمی توانم بفهمم آن چیست.

- (۱) مراقب بودن (۲) اصرار کردن بر، تأکید کردن بر
(۳) پی بردن، فهمیدن (۴) ساطع کردن، منتشر کردن

۸۷ ۳ او در حال حاضر با شرکت های دارویی کار می کند تا نسل جدیدی از داروها را توسعه دهند که ممکن است از آن [داروهای] موجود مؤثرتر باشند.

- (۱) مقایسه، سنجش (۲) اطلاعات
(۳) نسل؛ تولید (۴) جمعیت

سازه های عظیم مانند تانکرهای نفت و پل ها و [هم چنین] اشیای کوچک مانند پیچ و مهره ها همه از فولاد ساخته می شوند. جهان هر سال تقریباً دو میلیارد تن فولاد تولید می کند؛ آن از همه فلزات به طور گسترده تری مورد استفاده قرار می گیرد. فولاد از آهن [که] یکی از متداول ترین فلزات پوسته زمین [است] و کربن که از زغال سنگ حاصل می گردد، ساخته می شود. آهن کاربردهای بسیاری دارد، از جمله ساخت قطعات موتور ماشین و آهن رباها. بدن ما نیز برای [این که] به درستی کار کند، به آهن نیاز دارد. یک رژیم غذایی سالم باید شامل غذاهایی مانند سبزیجات سبز باشد که حاوی آهن هستند. تکه های آهن در شهاب سنگ ها از فضا به زمین می افتند. با این حال، بیش تر آهن [تولید شده] از سنگ آهن [موجود] در سنگ [ها] به دست می آید. حرارت دادن سنگ [آهن] با کک (از زغال سنگ) آهن را می سازد. هیتی های ترکیه حدود ۱۵۰۰ [سال] پیش از میلاد مسیح [مهارت] ذوب آهن را تکمیل کردند. این سرآغاز عصر آهن بود که طی آن آهن برای ساخت سلاح ها و ابزار کاربرد گسترده ای پیدا کرد.

۸۸ ۳ توضیح: اعدادی مانند "billion" (میلیارد) اصولاً قبل جمع

بستن نیستند، مگر این که مانند تست ۷۸ قصد کلی گویی داشته باشیم. ولی در این تست به دلیل کاربرد عدد "two" متوجه می شویم که کلی گویی وجود ندارد و نمی توانیم "billion" را جمع ببندیم. البته اسم قبل شمارش "ton" بعد از این عدد جمع بسته می شود.

نکته: بعد از "every" و مشتقات آن، اسم جمع بسته نمی شود.

- ۸۹ ۲ محل، مکان (۱)
مایع (۳) (۲) فلز (۴) شگفتی، حیرت

۹۰ ۴ (۱) به صورت جمعی، به صورت فراگیر
(۲) جالب این که
(۳) طبق گزارش
(۴) به درستی، به صورت مناسب، به صورت شایسته

- ۹۱ ۴ (۱) درگیر کردن؛ مشارکت دادن (۲) برگزیدن
(۳) پایین آوردن، کم کردن (۴) حاوی ... بودن

ریاضی و آمار

۱۰۱) ۳ میزان مصرف بنزین اتومبیل‌های بررسی شده، داده آماری و

اتومبیل‌های موجود در پارکینگ شرکت واحد آماری است.

۱۰۲) ۲ روش نمونه‌گیری در گام دوم تعیین می‌شود.

۱۰۳) ۱ طبق متن کتاب درسی هر دو عبارت صحیح هستند.

۱۰۴) ۴ از آن‌جا که در بین داده‌ها، داده دور افتاده وجود دارد (عدد

۱۲۰۷)، بنابراین برای توصیف این داده‌ها از میانه به عنوان معیار گرایش به مرکز و از دامنه میان چارگی به عنوان معیار پراکندگی استفاده می‌شود.

۱۰۵) ۴ برای یافتن میانه ۳۴ داده آماری باید از رابطه زیر استفاده کرد:

$$24 = \frac{23 + 25}{2} = \text{میانه} \Rightarrow \text{داده } 118 + \text{داده } 117 = 24 \times 2$$

از طرفی می‌دانیم: $21 = \frac{714}{34} = \frac{598 + 116}{34} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}}$ میانگین

و اختلاف میانه و میانگین برابر است با: $24 - 21 = 3$

۱۰۶) ۳ می‌دانیم: $IQR = Q_3 - Q_1$

طبق فرض مسئله ۲۵ درصد داده‌ها کمتر از عدد ۱۴ هستند، یعنی $Q_1 = 14$ و برای آن‌که بفهمیم ۲۵ درصد داده‌ها بزرگتر از کدام عدد هستند باید چارک سوم را بیابیم:

$$IQR = 13 \Rightarrow 13 = Q_3 - 14 \Rightarrow Q_3 = 13 + 14 = 27$$

۱۰۷) ۳ بهترین نمودار برای نشان دادن چگونگی پراکندگی داده‌ها، نمودار جعبه‌ای است.

۱۰۸) ۲ با تشکیل یک نسبت تناسب ساده می‌توان به نتیجه رسید:

$$\frac{54^\circ}{36^\circ} = \frac{x}{56^\circ} \Rightarrow x = \frac{54^\circ \times 56^\circ}{36^\circ} = 84^\circ$$

۱۰۹) ۲

$$\binom{100}{3} = \frac{100!}{3!97!} = \frac{100 \times 99 \times 98 \times 97!}{3 \times 2 \times 1 \times 97!} = 100 \times 33 \times 49 = 100 \times 1617 = 161700$$

۱۱۰) ۱ اگر داده‌ها را با روش مناسبی تحلیل کرده باشیم، حداکثر

می‌توانیم نتایج را به همان جامعه محدود کنیم و نه به سایر جوامع آماری.

۱۱۱) ۳ اولین قدم برای یافتن داده‌ها و بررسی متغیر مورد نظر،

اندازه‌گیری یا سنجش است.

$$\bar{x}_A = 14, \sigma_A = 17 - 14 = 3 \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\bar{x}_A} = \frac{3}{14} \approx 0.21 \quad 112) 1$$

$$\bar{x}_B = 15, \sigma_B = 19 - 15 = 4 \Rightarrow \frac{\sigma_B}{\bar{x}_B} = \frac{4}{15} \approx 0.26$$

$$\bar{x}_C = 12, \sigma_C = 16 - 12 = 4 \Rightarrow \frac{\sigma_C}{\bar{x}_C} = \frac{4}{12} \approx 0.33$$

$$\bar{x}_D = 14, \sigma_D = 18 - 14 = 4 \Rightarrow \frac{\sigma_D}{\bar{x}_D} = \frac{4}{14} \approx 0.28$$

بنابراین نسبت انحراف معیار به میانگین در فرد A کم‌تر از سایرین است.

۱۱۳) ۴ در گام چهارم (تحلیل داده‌ها) مشخص می‌کنیم از کدام

معیارها برای توصیف داده‌ها استفاده کنیم.

۹۶) ۱ طبق محتوای متن، معنی ستاره دنباله‌دار کوتاه‌مدت (دوره‌ای)

چیست؟

۱) آن در فواصل منظم بازمی‌گردد.

۲) آن از ذرات خورشیدی تشکیل شده است.

۳) آن روی زمین تنها یک بار دیده می‌شود.

۴) آن کم‌تر از یک سال دوام می‌آورد.

فرض کنید معلمان به شما تکلیف داده است تا همه اعداد از ۱ تا ۱۰۰ را بدون استفاده از ماشین حساب یا هم جمع کنید. فکر می‌کنید این [کار] چه مدت طول بکشد؟ شما می‌توانید این [کار] را در حدود ۳۰ ثانیه انجام دهید.

روش [آن] در این‌جا آمده است: ۱ را با ۱۰۰ جمع کنید که مساوی ۱۰۱ می‌شود. ۲ را به ۹۹ اضافه کنید که برابر ۱۰۱ می‌شود. ۳ را با ۹۸ جمع کنید که [آن] نیز مساوی ۱۰۱ می‌شود. شما ۵۰ جفت عدد را با هم جمع می‌کنید که همه برابر ۱۰۱ می‌شوند. بنابراین می‌توانید ۵۰ را در ۱۰۱ ضرب کنید. این مساوی ۵۰۵۰ می‌شود. البته، هنگامی که اعداد یکسان را به کار می‌برید ضرب کردن صرفاً یک روش سریع جمع بستن است.

ریاضیدانی که این مسئله خاص را حل کرد، کارل گاوس نام داشت. او از [سال] ۱۷۷۷ تا ۱۸۵۵ زندگی می‌کرد. وی به عنوان یک دانشجو کالج دریافت که یک شکل هفده‌ضلعی می‌تواند فقط با یک پرگار و یک خطکش کشیده شود. [قبل از آن] تصور می‌شد این [کار] غیرممکن است. گاوس در طول زندگی‌اش در بررسی اعداد و اشکال اکتشافات بسیاری انجام داد. او کاربرد آمار را مورد مطالعه قرار داد. این (آمار) علم جمع‌آوری، کاربرد و بررسی اطلاعات از وقایع واقعی در زندگی است. گاوس ستاره‌ها و سیارات را نیز مورد مطالعه قرار داد. او به دلیل کشف مدار سیاره کوتوله سرس به دور خورشید مشهور شد.

۹۷) ۲ در الگوی توصیف‌شده در پاراگراف دوم کدام عدد به ۹۱ اضافه

خواهد شد؟

۱) ۰

۲) ۱۰

۳) ۱۱

۴) ۲۰

۹۸) ۱ تمام موارد زیر می‌توانند به عنوان نمونه‌های آمار در نظر گرفته

شوند به جز .....

۱) کشف فرمول‌های ریاضی جدید

۲) جمع‌آوری نتایج جام جهانی [فوتبال] فیفا از [سال] ۱۹۳۰

۳) تخمین [تعداد] بشکه‌های نفت فروخته‌شده توسط یک شرکت در یک سال

۴) پی بردن به معدل نمرات یک دانش‌آموز در طول یک سال [تحصیلی]

۹۹) ۱ طبق محتوای متن، می‌توانید چه چیزی را در مورد سرس

برداشت کنید؟

۱) تا [زمان] گاوس هیچ‌کس از مدار آن اطلاع نداشت.

۲) پیش از کارل کشف آن غیرممکن تلقی می‌شد.

۳) سرس در یک منظومه خورشیدی [دیگر] حرکت می‌کند و هرگز

باز نمی‌گردد.

۴) این سیاره کوتوله اولین بار توسط کارل گاوس دیده شد.

۱۰۰) ۴ کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟

۱) تکلیف (پاراگراف ۱)

۲) ماشین حساب (پاراگراف ۱)

۳) حل کردن (پاراگراف ۳)

۴) آمار (پاراگراف ۴)

۱۲۲ ۳

$$\frac{x^2 - y^2}{xy - y^2} \cdot \frac{xy - y^2}{y^2} = \frac{(x-y)(x+y)}{y(x-y)} \cdot \frac{y(x-y)}{y^2}$$

$$= \frac{x+y}{y} \cdot \frac{x-y}{y} = \frac{x+y-x+y}{y} = \frac{2y}{y} = 2$$

۱۲۳ ۲

$$1+x+x^2 + \frac{x^2}{1-x} = \frac{1-x+x(1-x)+x^2(1-x)+x^2}{1-x}$$

$$= \frac{1-x+x-x^2+x^2-x^2+x^2}{1-x} = \frac{1}{1-x}$$

۱۲۴ ۱

$$\frac{x}{x-2} - \frac{x}{x+2} + \frac{x^2+9}{(x-2)(x+2)}$$

$$= \frac{x(x+2) - x(x-2) + x^2+9}{(x-2)(x+2)} = \frac{x^2+2x-x^2+2x+x^2+9}{(x-2)(x+2)}$$

$$= \frac{x^2+6x+9}{(x-2)(x+2)} = \frac{(x+3)^2}{(x-2)(x+2)} = \frac{x+3}{x-2}$$

۱۲۵ ۲

به سطرهای زیر از مثلث خیام توجه کنید:

1									
	1								
		1							
			1						
				1					
					1				
						1			
							1		
								1	
									1

به عنوان مثال، در سطر پنجم جمله دوم، ۴ و جمله (۱-۱)ام یعنی جمله (۵-۱)ام (جمله چهارم) برابر ۴ است یعنی برابر ۱-۱ است.

در سطر ششم جمله دوم، ۵ و جمله (۱-۱)ام یعنی جمله (۶-۱)ام (جمله پنجم) برابر ۵ است یعنی برابر ۱-۱ است، بنابراین در سطر ۱۱ام مثلث خیام اعداد دوم و (۱-۱)ام، برابر ۱-۱ است.

۱۲۶ ۲

نقیض «عدد a بزرگتر از b است»، به صورت‌های زیر می‌تواند باشد: «چنین نیست که a بزرگتر از b است» یا «a بزرگتر از b نیست» یا «a کوچکتر یا مساوی b است».

۱۲۷ ۱

ارزش گزاره «عدد ۲۷ مضرب ۴ نیست» درست است. پس ارزش گزاره $p \vee q$ یعنی a درست است و از طرفی ارزش گزاره «احتمال آمدن عدد اول در پرتاب یک تاس ۱/۳ است» نادرست است (زیرا احتمال آن ۱/۶ است) در نتیجه ارزش گزاره $q \Rightarrow p$ به انتفای مقدم همواره درست است، پس b نیز درست است.

۱۲۸ ۱

از قانون توزیع‌پذیری استفاده می‌کنیم:

$$(p \wedge q) \vee (p \wedge \sim q) \equiv p \wedge (q \vee \sim q) \equiv p \wedge T \equiv p$$

۱۲۹ ۱

می‌دانیم گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ زمانی نادرست است که p درست و q نادرست باشد پس $\sim q$ درست و در نتیجه ارزش گزاره $(p \wedge \sim q)$ درست است، بنابراین گزاره $(p \wedge \sim q) \vee \Gamma$ همواره درست است.

۱۳۰ ۳

دمورگان $\sim(q \Rightarrow p) \equiv \sim(\sim q \vee p) \equiv q \wedge \sim p \equiv \sim p \wedge q$
تبدیل شرطی به فصلی

۱۱۴ ۴

$\sigma^2 = 6/25 \Rightarrow$ انحراف معیار $= \sigma = \sqrt{6/25} = 2/5$
در نمودار داده‌شده عدد ۱۱/۵ از مجموع میانگین و انحراف معیار به دست آمده است، پس:

$$\bar{x} + \sigma = 11/5 \xrightarrow{\sigma=2/5} \bar{x} + 2/5 = 11/5 \Rightarrow \bar{x} = 11/5 - 2/5 = 9$$

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} \Rightarrow 9 = \frac{540}{n} \Rightarrow 9n = 540 \Rightarrow n = \frac{540}{9} = 60$$

$$\text{مجموع مجذورات تفاضل میانگین از داده‌ها} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} \Rightarrow 6/25 = \frac{x}{60}$$

$$\Rightarrow x = 60 \times 6/25 = 375$$

۱۱۵ ۳

هر دو متغیر «سرعت» و «قیمت» اتومبیل از نوع کمی با مقیاس نسبتی هستند.

۱۱۶ ۴

$$(x+y)^2 = x^2 + y^2 + 2xy \Rightarrow x^2 + y^2 = (x+y)^2 - 2xy$$

$$= \left(\frac{y}{x}\right)^2 - 2\left(\frac{y}{x}\right) = \frac{49}{4} - 2 = \frac{49-12}{4} = \frac{37}{4} (*)$$

$$\Rightarrow (x-y)^2 = \frac{x^2 + y^2}{(*)} - 2xy = \frac{37}{4} - 2\left(\frac{y}{x}\right) = \frac{37}{4} - 2 = \frac{37-12}{4} = \frac{25}{4}$$

$$(x-y)^2 = \frac{25}{4}$$

۱۱۷ ۱

تجزیه از طریق اتحاد مزدوج

$$(x^2 - 8x + 8)^2 - (8)^2 = (x^2 - 8x + 8 - 8)(x^2 - 8x + 8 + 8)$$

$$= (x^2 - 8x)(x^2 - 8x + 16) = x(x-8)(x-4)^2$$

۱۱۸ ۳

$$(x+2)(x^2+25) - 10x^2 - 20x = (x+2)(x^2+25) - 10x(x+2)$$

فکتور از $-10x$

$$\frac{x+2}{x+2} (x^2+25-10x) = (x+2)(x-5)^2$$

۱۱۹ ۲

تفاضل مکعب دو جمله‌ای

$$27x^3 - 1 = (3x-1)(9x^2+3x+1)$$

اتحاد مزدوج

$$3x(9x^2-1) = 3x(3x-1)(3x+1)$$

بزرگ‌ترین مقسوم‌علیه مشترک = حاصل ضرب عوامل مشترک با کم‌ترین توان

$$3x-1 = 3x-1$$

۱۲۰ ۴

$$2(2x)(a) = 3x \xrightarrow{+x} 4a = 2 \Rightarrow a = \frac{2}{4}$$

$$\left(2x - \frac{x}{4}\right)^2 = 4x^2 - 2x + \frac{1}{16} \Rightarrow A = \frac{1}{16}$$

۱۲۱ ۱

$$\frac{(a-2)(a^2-2)}{-a^2+a+6} = \frac{(a-2)(a-2)(a+2)}{-(a^2-a-6)}$$

$$= \frac{(a-2)(a-2)(a+2)}{-(a-2)(a+2)} = \frac{a-2}{-1} = -a+2 = 2-a$$

الف) ۱۳۷) $2 = 10\% \text{ دهک دوم} - 10\% \text{ دهک پنجم}$

سهام دهک دوم $x = 5\% \Rightarrow x - 2 = y \Rightarrow y - x = 2$

$4/5 = 10\% \text{ دهک چهارم} - 10\% \text{ دهک هشتم}$

سهام دهک چهارم $y = 6/5 = 12\% \Rightarrow 11 - y = 4/5$

ب) برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد در دو کشور از فرمول:

$$\frac{\text{سهام دهک دهم}}{\text{سهام دهک اول}} = \frac{\text{شاخص دهکها}}{\text{سهام دهک اول}}$$

استفاده می‌کنیم و سپس با مقایسه نسبت‌های به دست آمده در دو کشور، می‌گوییم این نسبت برای هر کشور که بزرگتر باشد، وضع توزیع درآمد در آن کشور نامناسب‌تر است، لذا داریم:

$$A = \frac{26}{4} = 6/5 = \frac{\text{سهام دهک دهم کشور A}}{\text{سهام دهک اول کشور A}} = \text{شاخص دهکها برای کشور A}$$

$$B = \frac{\text{سهام دهک دهم کشور B}}{\text{سهام دهک اول کشور B}} = \text{شاخص دهکها برای کشور B} (*)$$

* از آن جایی که دهک دهم کشور B مجهول است، با استفاده از مفروضات مسئله ابتدا سهم آن را به دست می‌آوریم:

$$14/5 = 10\% \text{ دهک دوم} - 10\% \text{ دهک دهم}$$

$$x - 5/5 = 14/5 \Rightarrow x = 20\% \text{ سهم دهک دهم}$$

پس داریم:

$$B = \frac{20}{5} = 4 = \text{شاخص دهکها برای کشور B}$$

لذا از آن‌جا که این نسبت برای کشور A بیش‌تر از کشور B می‌باشد، می‌گوییم توزیع درآمد در کشور A نامناسب‌تر از کشور B است.

الف) اهداف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در هر کشور:

- ۱- دستیابی به عدالت
- ۲- کاهش انواع نابرابری مثل نابرابری در برخورداری از امکانات
- ۳- کاهش فاصله درآمدی
- ۴- کاهش فقر
- ۵- تأمین حداقل رفاه اجتماعی برای عموم مردم

ب) خط فقر به سطح حداقل درآمد معیشتی معین گفته می‌شود که از یک کشور به کشور دیگر و یا از یک زمان به زمان دیگر متفاوت است و این امر منعکس‌کننده تفاوت در نیازها است.

الف) ۱۳۹) با گذشت زمان و تکامل بشر به ویژه دستیابی به

فناوری‌های نوین اجتماعی و کشف قوانین حاکم بر اجتماعات انسانی، محدوده اقتدار دولت نیز وسیع‌تر شد.

ب) از آن جایی که درآمد اقشار ضعیف جامعه متناسب با افزایش قیمت‌ها، افزایش نمی‌یابد، افراد جامعه در تهیه کالاهای مورد نیاز خود با مشکل روبه‌رو شده و سطح رفاه عمومی کاهش می‌یابد. در این شرایط دولت تلاش می‌کند رشد قیمت‌ها را تثبیت کند.

الف) ۱۴۰) دولت‌ها به منظور تحقق اهداف اشتغال کامل زمینه رونق

اقتصادی را فراهم می‌آورند که در این شرایط، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیش‌تر می‌شود؛ یعنی فرصت‌های شغلی جدید موجب رسیدن به اشتغال کامل می‌شود.

۱۳۱) ۴

p	q	~p	~q	(~p ∧ q)	~q ⇒ (~p ∧ q)	*
T	T	F	F	F	T	F
T	F	F	T	F	F	T
F	T	T	F	T	T	T
F	F	T	T	F	F	F

$$*) \sim p \leftrightarrow [\sim q \Rightarrow (\sim p \wedge q)]$$

۱۳۲) ۲ از نادرستی $(r \leftrightarrow q)$ نتیجه می‌گیریم که p درست و

$r \leftrightarrow q$ نادرست است از نادرستی $r \leftrightarrow q$ هم نتیجه می‌گیریم که ارزش گزاره‌های r و q متفاوت هستند، یعنی یکی درست و یکی نادرست است پس:

$$[q \Rightarrow (p \vee r)] \equiv [q \Rightarrow \underbrace{(T \vee r)}_T] \equiv (q \Rightarrow T) \equiv T$$

۱۳۳) ۳ با تشکیل جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	p ∧ q	(p ↔ q)	(p ↔ q) ∨ (p ∧ q)
T	T	T	T	T
T	F	F	F	F
F	T	F	F	F
F	F	F	T	T

پس مشاهده می‌شود که اگر ارزش p نادرست و q درست باشد (یا p درست و q نادرست باشند) ارزش گزاره داده شده نادرست است.

۱۳۴) ۴

$$\sim p \vee (\sim q \Rightarrow p) \equiv \sim p \vee (q \vee p) \equiv \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee q$$

تبدیل شرطی به فصلی

$$\equiv T \vee q \equiv T$$

$$(p \leftrightarrow T) \equiv p$$

حال داریم:

یعنی ارزش گزاره $T \leftrightarrow p$ به ارزش گزاره p بستگی دارد.

۱۳۵) ۲

$$(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (\sim p \vee \sim q)$$

$$\equiv \sim p \vee (q \wedge \sim q) \equiv \sim p \vee F \equiv \sim p$$

نادرست (F)

بنابراین در جدول ارزش p و q این گزاره در دو حالت از چهار حالت، نادرست است.

اقتصاد

الف) ۱۳۶) ۱ الف) سطح حداقل معیشت (خط فقر) از یک کشور به کشور

دیگر یا از یک زمان به زمان دیگر متفاوت است و این امر منعکس‌کننده تفاوت در نیازها است.

ب) انسان به مثابه مهم‌ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها به افزایش بهره‌وری نیروی کار و در پی آن، افزایش درآمد ملی منجر می‌شود.

ج) فقیر مطلق کسی است که به نیازهای ابتدایی زندگی مانند آب سالم، تغذیه، خدمات بهداشتی، آموزش، پوشاک و سرپناه دسترسی نداشته باشد.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۱ در هیچ یک از بیت‌های مورد سؤال، «لَفَّ» وجود ندارد.

۱۴۷ ۴ بیت «ب»: پارادوکس: معمار بودن خرابی

تغییر کمیت مصوت

کوتاه به بلند

چُن	خُ	رَا	بِی	نِیَسْت	مَع	مَآ	رِی	بَ	نَا	ی	جِسم	رَا
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	U	-	-
تا	نَ	فَس	دَا	رِی	ز	تَع	مِی	بَ	دِن	غَا	فَل	شَو
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

۱۴۸ ۳ باران بَرگِ گل / گِهرِ اطلِسِ عِسل (لَفَّ و نشر مرتب)

لَفَّ ۱ نفَا ۲ نفَا ۳ نفَا ۱ نشر ۲ نشر ۳ نشر

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دست زبان / بدانی مگوی توانی مکن (لَفَّ و نشر مشوش)

لَفَّ ۱ نفَا ۲ نفَا ۳ نشر ۱ نشر

۲) مرغ ماهی / دریا مرغزار (لَفَّ و نشر مشوش)

لَفَّ ۱ نفَا ۲ نشر ۳ نشر ۱ نشر

۴) زلف بناگوش / روز شب (لَفَّ و نشر مشوش)

لَفَّ ۱ نفَا ۲ نشر ۳ نشر ۱ نشر

۱۴۹ ۲ «دریای آتش» ترکیبی متناقض‌نماست.

۱۵۰ ۱ تضاد: روز ≠ شب / شادی ≠ غم

رَو	ز	شَا	دِی	هَ	م	کَس	یَا	د	کُ	نَد	اَز	یَا	رَا
-	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
یَا	رِی	یَا	نَسَبَت	کِی	مَآ	رَا	شَ	بَ	غَم	یَا	د	ک	نِید
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تضاد: خشک ≠ تر

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه: —

۳) تضاد: درد ≠ درمان

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه: —

۴) تضاد: رفت ≠ نرفت / مهمان ≠ صاحب‌خانه

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه: —

۱۵۱ ۴ تضاد: روشن ≠ تیره / پری ≠ اهریمن

لَفَّ و نشر: روشن تیره / عارض زلف / روی پری رای اهریمن

لَفَّ ۱ نفَا ۲ نفَا ۳ نشر ۱ نشر ۲ نشر ۳ نشر

۱۴۱ ۲ الف) هر چه توزیع درآمد دارای عدد بزرگ‌تری باشد، یعنی

وضعیت شکاف طبقاتی بیش‌تر است. پس در سال ۲۰۱۶ توزیع درآمد ۶ درصد و مناسب‌تر بوده است.

ب) $\frac{\text{میزان درآمد ۱۰ درصد ثروتمند}}{\text{میزان درآمد ۱۰ درصد فقیر}} = \text{توزیع درآمد}$

وقتی که شاخص توزیع درآمد در سال ۱۹۹۹، ۸ درصد است، یعنی ۱۰ درصد ثروتمند ۸ برابر ۱۰ درصد فقیر درآمد دارند.

۱۴۲ ۳

نقش اقتصادی دولت: } اشتغال کامل
ثبات قیمت‌ها
رشد و پیشرفت اقتصادی
بهبود توزیع ثروت و درآمد

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) دولت‌ها سعی می‌کنند با افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، رونق اقتصادی و رفاه مردم را نسبت به گذشته بیش‌تر کنند.

ج) اشتغال کامل به وضعیتی اطلاق می‌شود که در آن همه عوامل تولید امکان شرکت در فرآیند تولید را دارند. البته اشتغال کامل به معنی صفر بودن نرخ بیکاری نیست و بیکاری داوطلبانه و بیکاری اصطلاحی نیز وجود دارند.

۱۴۳ ۴ دولت برای هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر خود و با

هدف ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه، مقررات اجرایی را وضع و سیاست‌هایی را طراحی می‌کند و این اقدام مربوط به وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد است، نه عرضه کالاها و خدمات.

۱۴۴ ۱ الف) از آن‌جا که مهندسين تازه فارغ‌التحصیل شده و افراد

ترقیه رتبه یافته و ۲ میلیون افراد مشغول به کار مجموعاً ۴ میلیون یعنی ۴۰٪ از کل افراد جامعه را تشکیل می‌دهند، افراد دیگری شرایط اشتغال به کار را دارا نیستند. پس باید همین سه گروه را بررسی کنیم:

۱- مهندسين تازه فارغ‌التحصیل شده با این‌که شرایط کار مهیاست، ولی به دلایل شخصی حاضر به انجام کار و شاغل شدن نمی‌باشند.

۲- افراد ترقیه رتبه یافته نیز به دلیل مهیا نبودن شرایط محیط کار موقتاً بیکار هستند.

۳- افرادی که با حقوق مکفی مشغول به کار هستند.

پس این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد.

ب) چون پیشگیری بهتر از درمان است، دولت سعی می‌کند از بیکار شدن افراد شاغل جلوگیری کند. برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت و مهارت‌افزایی حین کار و اعطای یارانه‌های تولید از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری است.

۱۴۵ ۱ اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله

با فقر، مستلزم توانمندسازی افراد و به ویژه مولد کردن آن‌هاست.

۱۵۴ ۴

مف	دا	ر	یا	ر	هم	ن	فس	ن	من	ن	دا	ند	هیچ	کس
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ما	هی	ک	بر	خ	کو	ف	تد	قید	مت	پ	دا	ند	آ	ب
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
وق	تی	د	را	بی	تا	م	ب	د	ت	ی	پا	بی	می	ز
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
اک	نوی	ه	مال	پند	دا	شد	تم	در	یا	ی	بی	یا	یا	ب
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

آ	رو	ش	ن	ت	ر	ع	ر	ض	ز	ف
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
چ	رو	ی	ی	ر	ی	را	ی	ا	ر	من
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

۱۵۲ ۴ خط خال / دانه / دام (لف و نشر مشوش)

لغ ۱ لغ ۲ لغ ۳ لغ ۴ لغ ۵ لغ ۶ لغ ۷ لغ ۸ لغ ۹ لغ ۱۰ لغ ۱۱ لغ ۱۲ لغ ۱۳ لغ ۱۴ لغ ۱۵ لغ ۱۶ لغ ۱۷ لغ ۱۸ لغ ۱۹ لغ ۲۰ لغ ۲۱ لغ ۲۲ لغ ۲۳ لغ ۲۴ لغ ۲۵ لغ ۲۶ لغ ۲۷ لغ ۲۸ لغ ۲۹ لغ ۳۰ لغ

زلف روی / شب روز (لف و نشر مرتب)

لغ ۱ لغ ۲ لغ ۳ لغ ۴ لغ ۵ لغ ۶ لغ ۷ لغ ۸ لغ ۹ لغ ۱۰ لغ ۱۱ لغ ۱۲ لغ ۱۳ لغ ۱۴ لغ ۱۵ لغ ۱۶ لغ ۱۷ لغ ۱۸ لغ ۱۹ لغ ۲۰ لغ ۲۱ لغ ۲۲ لغ ۲۳ لغ ۲۴ لغ ۲۵ لغ ۲۶ لغ ۲۷ لغ ۲۸ لغ ۲۹ لغ ۳۰ لغ

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نور ظلمت / عفو خشم / آب آتش / مهر کین (لف و نشر مرتب)
لغ ۱ لغ ۲ لغ ۳ لغ ۴ لغ ۵ لغ ۶ لغ ۷ لغ ۸ لغ ۹ لغ ۱۰ لغ ۱۱ لغ ۱۲ لغ ۱۳ لغ ۱۴ لغ ۱۵ لغ ۱۶ لغ ۱۷ لغ ۱۸ لغ ۱۹ لغ ۲۰ لغ ۲۱ لغ ۲۲ لغ ۲۳ لغ ۲۴ لغ ۲۵ لغ ۲۶ لغ ۲۷ لغ ۲۸ لغ ۲۹ لغ ۳۰ لغ

(۲) [ولی عدو] / روز شب / وعده وعید / نور نار
لغ ۱ لغ ۲ لغ ۳ لغ ۴ لغ ۵ لغ ۶ لغ ۷ لغ ۸ لغ ۹ لغ ۱۰ لغ ۱۱ لغ ۱۲ لغ ۱۳ لغ ۱۴ لغ ۱۵ لغ ۱۶ لغ ۱۷ لغ ۱۸ لغ ۱۹ لغ ۲۰ لغ ۲۱ لغ ۲۲ لغ ۲۳ لغ ۲۴ لغ ۲۵ لغ ۲۶ لغ ۲۷ لغ ۲۸ لغ ۲۹ لغ ۳۰ لغ

(۳) خط لب طوطی / شکرستان / زلف رخ تیره شب ماهتاب (لف و نشر مرتب)
لغ ۱ لغ ۲ لغ ۳ لغ ۴ لغ ۵ لغ ۶ لغ ۷ لغ ۸ لغ ۹ لغ ۱۰ لغ ۱۱ لغ ۱۲ لغ ۱۳ لغ ۱۴ لغ ۱۵ لغ ۱۶ لغ ۱۷ لغ ۱۸ لغ ۱۹ لغ ۲۰ لغ ۲۱ لغ ۲۲ لغ ۲۳ لغ ۲۴ لغ ۲۵ لغ ۲۶ لغ ۲۷ لغ ۲۸ لغ ۲۹ لغ ۳۰ لغ

۱۵۳ ۲

(۱)

ای	ص	با	با	ذ	م	من	کن	ن	ف	سی	هم	را	هی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
پ	سو	ی	شا	ه	ب	رز	من	ش	خ	نی	گر	خا	هی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

حذف همزه

(۳)

حذف همزه

گو	د	ر	م	ک	فر	عو	ن	د	رو	صد	ب	ب	ب
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ع	ز	ز	ز	ک	شد	یو	س	ف	گ	د	چ	ا	هی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

حذف همزه

(۴)

حذف همزه

ام	ن	ز	خ	ک	چ	ن	ر	ب	ک	گر	یا	بد	باز
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
خو	ف	آن	ن	س	ک	از	آ	پ	ب	تر	سد	ما	هی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

حذف همزه

۱۵۵ ۱

ای	با	د	بی	آ	را	م	ما	با	گل	پ	کو	پ	غا	م	ما
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
کی	گل	گ	ر	ز	در	ب	کر	چ	گ	ت	ی	ز	گل	ش	چ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

۱۵۶ ۴

تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت	تغییر کمیت
مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند	مصوت کوتاه به بلند
گر	ز	د	ت	س	ق	ی	ت	ح	ق	ب	ج	م	خ	د	ای	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
می	پ	ر	س	تی	را	ح	ق	ب	ق	ت	ه	تی	را	م	جاز	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

۱۵۷ ۳

تقطیع بیت سؤال:

تا	نگ	ر	ز	گ	ت	بی	ن	ف	ری	چ	م	ز	ب	رم
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
در	غ	مت	از	لا	غ	ری	چ	ش	خ	ی	ن	لو	ف	رم
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

فاعلاتن   فاعلاتن   فاعلاتن   فاعلاتن

تقطیع گزینه (۳):

در	پ	یا	با	ن	چ	ن	س	گ	ت	لم	چ	گر	د	باد
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
هم	ز	هی	با	ید	م	را	م	ن	ص	را	گر	د	کو	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

فاعلاتن   فاعلاتن   فاعلاتن   فاعلاتن

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) فعلاً فاعلاتن فعلاً فاعلاتن
(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
(۴) مفعول فعلاً مفاعیل فاعلن

۱۵۸ ۴

چُن	پ	ه	وا	ی	مد	خ	ت	ز	ر	ش	و	ت	را	ن	ساز
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	-
حَا	سِ	ذ	تِز	سَ	مَ	عِ	مَ	رَ	مَ	آ	ه	نَا	لِ	بِلا	-
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند

دَا	د	گ	رَا	تِ	رَا	فَ	لَک	جِر	عِ	کِ	شِ	پِ	یَا	لِ	بِلا
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	U	U	-	U	-
دَش	مَ	نِ	دَل	بِ	یَا	ه	تِ	غِر	قِ	بِ	خِ	چِ	لَا	لِ	بِلا
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	U	U	-	U	-

تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند

(۲)

اِی	مَ	ه	بِر	جِ	مَند	زِ	لِت	چِش	مُ	چِ	رَا	غِ	عَا	تِ	مِی
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	-
بَا	دِی	صَا	فَا	فَا	دَا	تِ	مِ	دِر	قَد	دَخ	پِ	یَا	بِ	بِلا	-
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	U	-	U	-	-

تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند

(۳)

تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند

تِه	ط	بِ	قِ	بِ	بِه	زِ	اَکْ	قِر	بِ	یِ	مَا	ه	خِر	کِ	هست
-	U	U	U	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	-
بِر	تِ	پِ	خَا	نِ	قَسَمَ	مَ	تِ	سَهیل	تِ	رِجِ	تِ	وَا	لِ	بِلا	-
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	-

۱۵۹ ۲ تقطیع بیت سؤال:

پ	هَر	گ	جَا	کِ	ر	سِی	دَم	زِ	خُو	بِی	یِ	تِ	شِ	نِی	دَم
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	U	U	U	-	U	-
چِ	رُو	یِ	خُو	پِ	تِ	دِی	دَم	ه	نُو	زِ	بِه	تِ	زَا	نِی	-
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	-

تقطیع گزینه (۲):

مَ	نِ	زِ	مِی	دِ	دِ	لَا	بِه	کِ	دِر	سَ	مَا	عِ	تِ	یَا	بِم
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ک	مِر	پِ	پَا	یِ	ذِ	رَا	بِم	پِ	دِر	بِ	رَنبِد	بِ	دُو	شَم	-
-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعِلن فَعَلاتن مفاعِلن فَعَلن (۳) فَعَلاتن فَعَلاتن فَعَلاتن فَعَلن
(۴) فَعَلاتن فَعَلاتن فَعَلاتن فَعَلاتن

۱۶۰ ۲

تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند

چِ	یَا	رِ	آ	شِ	نَا	اَز	مَا	چِ	بِی	گَا	نِ	مِی	مِر	دِد	-
-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
شِ	وَد	جَا	نَا	نِ	خِی	شَا	کَس	کِ	جَا	نِی	آ	شِ	نَا	دَا	رِد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	-

تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند تغییر کَمَّیت مصوَّت کوتاه به بلند

اِ	زَیْ	دَل	بِ	تِ	گِی	دَا	رِد	دِ	لِ	مَا	بَا	تِ	رِ	زِ	فِش
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
کِ	هَر	تَا	رِی	زِ	گِی	سُو	بِش	زِ	گِی	بَا	جَا	نِ	مَا	دَا	رِد
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	-

۱۶۱ ۲ نوع را در عبارت سوال و گزینه (۲): فک اضافه

پارسازاده‌ای را نعمت بی‌کرن به دست افتاد: نعمت بی‌کرن به دست پارسازاده‌ای افتاد.
در قیامت همه را چشم به سوی: در قیامت چشم همه به سوی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) را (در «عشق را گفتم»): در معنی حرف اضافه «به» / را (در «مرا»): نشانه مفعول
(۳) رای مالکیت، همراه فعل اسنادی (بود) در مصراع اول، به معنی «داشتن»
(۴) رای نشانه مفعول (هر دو مورد)

۱۶۲ ۳

با توجه به معنی و آهنگ خواندن بیت‌ها، در سه بیت «ب، ج و ه» سخن شاعر در مصراع اول تمام نمی‌شود. دو بیت دیگر، هر کدام مصراع‌های مستقل دارند.

۱۶۳ ۲

مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) عشق موجب ارزشمندی‌ست.
(۳) توصیف بارش باران صبحگاهی و طبع شاعری لطیف و ارزشمند سراینده
(۴) لازمه وصل، ترک وجود مادی‌ست.

۱۶۴ ۳

(الف) تشبیه: تشبیه نحوه ساختن حجره، به چیزی که هم اکنون ساخته شده (با استفاده از «بدین‌سان»)
(ج) تشبیه: مرد به تو
(د) تشبیه: یار به کیمیا، صدف و دُر
بررسی بیت «ب»:
چون: هنگامی که

۱۷۳ ۳ عبارت سؤال معرّف «عطاملک جوینی» است که با «شمس

قیس رازی» در یک قرن می‌زیسته.

۱۷۴ ۴ همه عبارت‌ها نادرست‌اند.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) تاریخ جهان‌گشا: کتابی که در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزم‌شاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیّه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده.

(ب) بهارستان اثریست به نثر از جامی.

(ج) جمشید و خورشید: مثنوی‌ای از سلمان ساوجی که به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

(د) عشاق‌نامه: مثنوی‌ای سروده عراقی که در هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی پرداخته است.

(ه) اخلاق‌الاشراف: اثری منشور که در آن ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه طنز و تمثیل بیان شده است.

۱۷۵ ۴ هر پنج عبارت درج‌شده درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هم‌چو / چون (۲) مانند

(۳) مانند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بار عشق (۲) دریای راز

(۳) چشمه خورشید

۱۷۸ ۴ مصراع اول:

لب: مشبه / لاله: مشبه به / شکفتن: وجه شبه / مانند: ادات تشبیه

مصراع دوم:

دل: مشبه / چشمه مهتاب: مشبه به / بی‌قراری: وجه شبه / مانند: ادات تشبیه

۱۷۹ ۳

م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و
م	ه	ر	ث	ش	ی	ز	ش	ب	و

تغییر کَمَتِ مصوّت بلند به کوتاه

۱۸۰ ۳

ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن
ب	م	پ	ش	آن	لب	چ	نی	گا	هی	ت	ب	س	کن

۱۶۵ ۲ واژه «چون» در دو بیت «ب و د» به معنی «چگونه» است.

بررسی سایر بیت‌ها:

(الف) چون: هنگامی که

(ج) چون: همانند

۱۶۶ ۱ تشبیه: دخل به آب روان / عیش به آسیاب گردان

۱۶۷ ۲ کنایه: روی سپه کنایه از خطاکار، ناکام و مانند این‌ها

تشبیه: —

بررسی آرایه در سایر گزینه‌ها:

(۱) تضاد: پر ≠ خالی

مراعات نظیر: پیاله، می، ساغر

(۳) غثل: «مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد»

واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «س، ص» در مصراع اول، و تکرار صامت «ر»

(۴) مجاز: سیری مجاز از بهره‌مندی کامل و دل‌زدگی

تشخیص: جان‌بخشی به چشم

۱۶۸ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): نگوئش دل‌بستگی

به تعلقات دنیوی که در حقیقت به منزله بازیچه هستند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) رنج عاشقی

(۲) تقابل عشق و عقل و شوریدگی عاشق / ظاهر آئینه باطن، و سخن معرّف

راز درون است.

(۴) رنج عاشقی و بی‌وفایی معشوق

۱۶۹ ۴ پیام مشترک مصراع سؤال و گزینه (۴): ارزشمندی دل

پیام سایر گزینه‌ها:

(۱) نگوئش دل‌بستگی یک‌طرفه

(۲) تأثیر نگاه زیبارویان / نگرستن به زیبارویان زمینه‌ساز دل‌دادگی‌ست.

(۳) نگوئش بی‌وفایی و دورویی زیبارویان

۱۷۰ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عدم امکان شناخت

ختلوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بی‌تعلقی عرفان

(۴) ترجیح دین بر دنیا و مادّیات

۱۷۱ ۳ (ج) حال و هوای عبارت، عرفانی است.

(ه) آرایه به کار رفته در ترکیب‌های «باران محبت» و «ید قدرت»، یکسان نیست.

«باران محبت» اضافه تشبیهی و «ید قدرت» اضافه اقتراعی‌ست که البته کتاب

درسی آن را معرّفی نکرده و به هر حال کارکرد همانندی و تشبیه ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(الف) تلمیح: اشاره به ماجرای آفرینش انسان

(ب) ترکیب اضافی: «ابر کرم» و «خاک آدم»

(د) واژه‌آرایی: تکرار واژه «گل» / جناس ناهمسان: گل، دل

۱۷۲ ۲ گزینه (۲) یادآور نام کتاب «مرصادالعباد» از «نجم‌الدین رازی»

معروف به «نجم دایه» است.

۱۸۷ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) در این گزینه اسم علم وجود ندارد.
 (۲) در این گزینه اسم فاعل دیده نمی‌شود؛ «خَوَالِج» جمع «حَاجَة» اسم فاعل نیست.
 (۳) در این آیه حال وجود ندارد. ← «سَقَفًا» مفعول دوم است و «مَحْفُوظًا» صفت است.

۱۸۸ ۱ اسم «لَيْتَ» و «حُرُوفٌ مَشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ» منصوب است. ←

«لَيْتَ الْمُسْلِمِينَ ...»

۱۸۹ ۴ در این گزینه اسم مکان نداریم.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) أَكْبَرُ: اسم تفضیل / مَكَاتِبُ: اسم مکان
 (۲) مَتَجَرَّحٌ: اسم مکان / أَفْضَلُ: اسم تفضیل
 (۳) مَصْنَعٌ: اسم مکان / أَرْحَصُنُ: اسم تفضیل
 (۴) أَثْقَلُ: اسم تفضیل

۱۹۰ ۳ در جمله «حَالِيَّةٌ» گزینه (۳) خبر مرفوع است زیر جمله اسمیه است. ← «و هم جالسون.»

تاریخ

۱۹۱ ۳ وقتی ژاپن که کشوری آسیایی بود در جنگ با روسیه (۱۹۰۴-۱۹۰۵ م) به پیروزی رسید، حقارت و ضعف سلسله قاجار بیش از پیش آشکار شد.

۱۹۲ ۳ به رغم رکودی که در صنایع دستی ایران به ویژه از نیمه دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، به ویژه اروپا و آمریکا، رشد چشمگیری پیدا کرد.

۱۹۳ ۱ با سقوط صفویان و آغاز بحران‌های شدید سیاسی و نظامی، کشور ما در عرصه اقتصادی و تولید دچار رکود فراوانی شد؛ اما با به قدرت رسیدن قاجاریه و فروکش کردن جنگ‌های داخلی، مجدداً در اوایل دوره قاجار صنایع دستی در ایران رشد و رونق یافت. در این زمان، به علت جنگ‌های ناپلئون کالاهای صنعتی اروپایی چندان به ایران وارد نمی‌شد، اما صنایع دستی ایران مانند منسوجات ابریشمی، شال، مخمل، زری‌باف، ظروف سفالی و لعاب‌دار، منبت‌کاری، قلم‌کاری، خاتم‌کاری و انواع اسلحه گرم و سرد، با کیفیت خوب تولید می‌شدند.

۱۹۴ ۴ بلافاصله پس از صدور فرمان مشروطه، هیئتی شامل نمایندگان بازرگانان، اصناف، روحانیان و روشنفکران تشکیل شد و اقدام به تدوین نظام‌نامه انتخابات مجلس شورای ملی کرد.

۱۹۵ ۴ در دوره قاجار، نظام تعلیم و تربیت سنتی ایران تداوم و گسترش یافت. در آن زمان سوادآموزی مقدماتی در مکتب‌خانه‌ها یا از طریق معلمان خصوصی و یا معلمان سرخانه انجام می‌گرفت. دانش‌آموزانی که توانایی مالی و علاقه به ادامه تحصیل داشتند، وارد مدرسه‌های قدیم و حوزه‌های علمیه می‌شدند. در این مراکز آموزشی، علوم نقلی و عقلی تعلیم داده می‌شد.

۱۹۶ ۳ نخستین مدرسه‌های جدید را مسوون‌های اروپایی در ایران تأسیس کردند.

۱۹۷ ۴ طیف گسترده‌ای از گروه‌ها و قشرهای اجتماعی عمدتاً شهری مانند روحانیان، بازرگانان، روشنفکران، اصناف و پیشه‌وران، زنان و کارگران در انقلاب مشروطه مشارکت داشتند و رهبری انقلاب بیش‌تر در اختیار سه گروه نخست بود.

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص‌کن (۱۸۵-۱۸۱):

۱۸۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: إِنَّمَا: فقط، تنها / وَآلِي: سرپرست، دوست /

الَّذِينَ: کسانی که / آمَنُوا: ایمان آوردند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) این ترجمه برای عبارتی دیگر است. «جز» اصلاً معادلی در متن ندارد، «آمَنُوا» باید ماضی ساده ترجمه شود نه بعیداً، «رسوله»: فرستاده او
 (۳) «إِنَّمَا» ترجمه نشده است، «به او» معادلی ندارد.
 (۴) «إِنَّمَا» در ترجمه لحاظ نشده است، ضمناً ساختار عبارت در ترجمه به هم خورده است.

۱۸۲ ۴ ترجمه کلمات مهم: إِذَا: هرگاه، اگر، چنانچه / قَدَرْتُ عَلَيَّ:

چیره‌گشتی، سیطره داشتی / أَعْفُ عَنْهُ: از او درگذر / لَا شَيْءَ: هیچ‌چیزی / أَجْمَلُ: زیباتر

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «عنه» ترجمه نشده است.
 (۲) عدم ترجمه «علی»، «مغلوب تو گشت» ترجمه نادرستی است، «لا»ی نفی جنس ترجمه نشده است.
 (۳) «شکست دادی» نادرست است. «علی» و «عنه» ترجمه نشده است.

۱۸۳ ۳ ترجمه کلمات مهم: هَذِهِ الْجَائِزَةُ الَّتِي: این جایزه که /

خُصِّصَتْ: در نظر گرفته شده است، اختصاص داده شده است / يُنْشَرُ السَّلَامُ: برای گسترش صلح / قَدْ لَا تُعْطَى: ممکن است (شاید) داده نشود / لِيَمُنَّ: به کسی که / هُوَ أَهْلُ لَهَا: شایسته آن است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه قسمت دوم گزینه، ترجمه این عبارت است ← «قَدْ تُعْطَى لِمَنْ هُوَ لَيْسَ أَهْلًا لَهَا»
 (۲) «این جایزه‌ای است که» ترجمه این ترکیب است ← «هذه جائزة ...»، «تنها» معادل ندارد، «اما» نادرست است، «لا تُعْطَى» مضارع منفی است، «أهل لها» ← «شایسته آن است»
 (۴) «این جایزه‌ای است که» نادرست است، «در حالی‌که» نادرست است.

۱۸۴ ۱ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۲) «نیامد» ماضی است و باید با «لَمْ» بیاید ← «لَمْ يَحْضُرْ»
 (۳) «گردشگران» معرفه است نه نکره، ضمیر «هم» در «دليلهم» اضافی است.
 (۴) «تینما: در حالی‌که» نادرست است، ضمناً «كَانَ لَمْ يَحْضُرْ» معادل ماضی بعید است.

۱۸۵ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان

است.»

این عبارت با گزینه (۳) هم‌مفهوم است که می‌گوید: «اگر انسان دانا و خردمند به تو زهر داد بخور و به او اعتماد کن اما اگر نادان به تو شربت گوارا داد، قبول نکن.»
 ■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۹۰-۱۸۶):

۱۸۶ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «أَفْلَحَ» لازم است نه متعدی / جمله فعلیة است نه اسمیة.

(۳) «صَلَاةٌ» مفرد مؤنث است.

(۴) «خَائِعُونَ» نکره است.

- ۱۹۸) ۱ قانون اساسی مشروطه که با عجله تدوین و به امضای مظفردالدین شاه رسیده بود، بیش‌تر به طرز کار مجلس شورای ملی مربوط می‌شد. به همین سبب، متممی برای آن تدوین شد که مشتمل بر اصول اساسی درباره حقوق و تکالیف متقابل دولت و ملت بود و محمدعلی شاه با اکراره و به ناگزیر آن را تأیید کرد.
- ۱۹۹) ۲ عمده اصول قانون اساسی مشروطه و متمم آن، از اصول قانون اساسی کشورهای فرانسه و بلژیک اقتباس شده بود.
- ۲۰۰) ۳ پس از فتح تهران، مجلسی از بزرگان مشروطه تشکیل شد. این مجلس محمدعلی شاه را از سلطنت برکنار کرد و پسر خردسالش، احمد میرزا را به جانشینی او برگزید، هم‌چنین با تعیین مقرری برای شاه برکنار شده، به او اجازه داد از کشور خارج شود. یک دولت موقت را نیز برای اداره امور کشور انتخاب کرد. مجلس مذکور، هم‌چنین برای محاکمه و مجازات مخالفان مشروطه، دادگاه ویژه‌ای تشکیل داد. این دادگاه شیخ فضل‌الله نوری و چند نفر دیگر را به اعدام محکوم کرد.
- ۲۰۱) ۳ در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.
- ۲۰۲) ۲ در مرحله کشف و شناسایی، باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و ... از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و سامانه اطلاعات جغرافیایی که قابلیت زیادی در نقشه‌برداری، کشف و بازسازی دقیق محوطه‌ها و آثار باستانی دارند، استفاده می‌کنند.
- ۲۰۳) ۱ در دوره امپراتوری قدیم، قدرت فرعون‌ها در اوج بود.
- ۲۰۴) ۳ واژه تاریخ دارای معانی مختلفی است. گاهی منظور از آن، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است. عباراتی مانند «تاریخ ایران» یا «تاریخ باستان» به چنین معنایی از تاریخ اشاره دارند.
- ۲۰۵) ۴ بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده: مطالعه تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. بدین‌گونه، علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده، کمک کند.
- ۲۰۶) ۳ شناسایی منابع: در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؟ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؟ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند؟ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند؟
- در تدوین پرسش‌های تحقیق، پرسش‌های پژوهش اغلب درباره زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد و گروه‌های درگیر در رویدادها، مطرح می‌شوند.
- ۲۰۷) ۲ ابن‌خلدون، اندیشمند مسلمان تونس‌ی که در قرن ۸ ه.ق. می‌زیست، بخشی از مقدمه کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.
- ۲۰۸) ۱ مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۲) رویدادهای تاریخی سرزمین‌ها و کشورهای مختلف از جمله کشور ما با چند نوع گاه‌شماری، ثبت و نگارش یافته‌اند.
- ۳) گاه‌شماری اوستایی در هر ۴ سال، یک شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد.
- ۴) گاه‌شماری اوستایی در دوره ساسانیان به عنوان تقویم رسمی عمومیت یافت.
- ۲۰۹) ۴ تپه‌های باستانی یکی دیگر از مکان‌های مهم باستان‌شناختی به شمار می‌روند. هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف به تناوب مردمی در یک مکان سکونت نمایند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند و تپه‌های باستانی را شکل می‌دهند.
- ۲۱۰) ۴ در حدود ۲۴۰۰ ق.م. قوم اکدی که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور - شهباهای سومری مسلط شدند. سارگن سپس سرتاسر بین‌النهرین را به زیر فرمان خود آورد و امپراتوری بزرگی را تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت. این امپراتوری مردمان و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، یکپارچه و متحد ساخت.
- ۲۱۱) ۳ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
- ۲۱۲) ۴ از نمونه‌های تاریخ منظوم می‌توان به کتاب ظفرنامه حمدالله مستوفی و شاه‌اسماعیل‌نامه قاسمی حسینی گنابادی درباره فتوحات مؤسس سلسله صفوی، شاه اسماعیل اول اشاره کرد.
- ۲۱۳) ۱ معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم (ع)، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند. اینان به حنفا معروف شدند.
- ۲۱۴) ۳ هنگامی که رسول خدا (ص) تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، سردسته منافقان، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد. عبدالله بن ابی هم‌چنین می‌کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک نماید. او حتی در غزه‌های أحد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.
- ۲۱۵) ۳ دشمنی و درگیری مشرکان با اشخاصی مانند پیامبر (ص) و دیگر مسلمانانی که متعلق به طایفه و قبیله نیرومندی بودند، چندان آسان نبود؛ زیرا ممکن بود تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای را برانگیزد و باعث ایجاد جنگ و خونریزی شود.
- یادآور:** گزینه (۳) از دلایل دشمنی مشرکان مکه با اسلام بود.
- ۲۱۶) ۳ حضرت محمد (ص) در سال ۱۱ بعثت، شش نفر از مردم یشرب را که برای انجام مراسم حج به مکه آمده بودند، به اسلام دعوت کرد. آنان مسلمان شدند و پس از بازگشت به شهر خود به تبلیغ اسلام پرداختند. سال بعد، ۱۲ مرد یشربی، هنگام مراسم حج در مکانی موسوم به عقبه در مینا، با پیامبر (ص) بیعت کردند. این بیعت در تاریخ به پیمان عقبه اول معروف شده است.
- ۲۱۷) ۴ هنوز نشانه‌هایی از دین ابراهیمی نزد ساکنان شبه‌جزیره عربستان وجود داشت و برخی از عرب‌ها از جمله مردم شهر مکه، «الله» را آفریننده جهان می‌دانستند.

- ۱۹۸) ۱ قانون اساسی مشروطه که با عجله تدوین و به امضای مظفردالدین شاه رسیده بود، بیش‌تر به طرز کار مجلس شورای ملی مربوط می‌شد. به همین سبب، متممی برای آن تدوین شد که مشتمل بر اصول اساسی درباره حقوق و تکالیف متقابل دولت و ملت بود و محمدعلی شاه با اکراره و به ناگزیر آن را تأیید کرد.
- ۱۹۹) ۲ عمده اصول قانون اساسی مشروطه و متمم آن، از اصول قانون اساسی کشورهای فرانسه و بلژیک اقتباس شده بود.
- ۲۰۰) ۳ پس از فتح تهران، مجلسی از بزرگان مشروطه تشکیل شد. این مجلس محمدعلی شاه را از سلطنت برکنار کرد و پسر خردسالش، احمد میرزا را به جانشینی او برگزید، هم‌چنین با تعیین مقرری برای شاه برکنار شده، به او اجازه داد از کشور خارج شود. یک دولت موقت را نیز برای اداره امور کشور انتخاب کرد. مجلس مذکور، هم‌چنین برای محاکمه و مجازات مخالفان مشروطه، دادگاه ویژه‌ای تشکیل داد. این دادگاه شیخ فضل‌الله نوری و چند نفر دیگر را به اعدام محکوم کرد.
- ۲۰۱) ۳ در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.
- ۲۰۲) ۲ در مرحله کشف و شناسایی، باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و ... از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و سامانه اطلاعات جغرافیایی که قابلیت زیادی در نقشه‌برداری، کشف و بازسازی دقیق محوطه‌ها و آثار باستانی دارند، استفاده می‌کنند.
- ۲۰۳) ۱ در دوره امپراتوری قدیم، قدرت فرعون‌ها در اوج بود.
- ۲۰۴) ۳ واژه تاریخ دارای معانی مختلفی است. گاهی منظور از آن، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است. عباراتی مانند «تاریخ ایران» یا «تاریخ باستان» به چنین معنایی از تاریخ اشاره دارند.
- ۲۰۵) ۴ بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده: مطالعه تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. بدین‌گونه، علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده، کمک کند.
- ۲۰۶) ۳ شناسایی منابع: در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؟ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؟ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند؟ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند؟
- در تدوین پرسش‌های تحقیق، پرسش‌های پژوهش اغلب درباره زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد و گروه‌های درگیر در رویدادها، مطرح می‌شوند.
- ۲۰۷) ۲ ابن‌خلدون، اندیشمند مسلمان تونس‌ی که در قرن ۸ ه.ق. می‌زیست، بخشی از مقدمه کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.

- ۲۳۷ ۲ در مرحله آخر (پنجم)، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد.
- ۲۳۸ ۲ به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است. ← تدوین فرضیه
- عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر چیست؟ ← طرح سؤال و بیان مسئله
- ۲۳۹ ۲ تدوین فرضیه به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد و یکی از مراحل حساس پژوهش است.
- بررسی عبارت‌هاک نادرست:**
- الف و د) مربوط به طرح سؤال و بیان مسئله هستند.
- ۲۴۰ ۳ ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی شامل پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده است.
- ۲۴۱ ۴ انتخاب معیارها و ملاکها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.
- ۲۴۲ ۱ چهار زبان رسمی در کشور سوئیس آلمانی، فرانسوی ایتالیایی و ژرمانی است.
- ۲۴۳ ۴ جغرافی‌دانان براساس میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند.
- ۲۴۴ ۴ دور ← آلمان
بوهمیا ← جمهوری چک
- ۲۴۵ ۲ (الف) ← ساوان پراکنده
(ب) ← بیابان
- ۲۴۶ ۳ در مجاورت مرز کشورهای ایالات متحده آمریکا و مکزیک، زبان‌های انگلیسی و اسپانیایی رواج دارند.
- ۲۴۷ ۲ مردم مسلمان میانمار در پی پاکسازی قومی به مرزهای بنگلادش مهاجرت کردند.
- ۲۴۸ ۱ با ساخته شدن جزایر مصنوعی در کشور امارات، خاک‌برداری و گل‌آلوده شدن وسیع آب به بوم‌سازگان (اکوسیستم) دریایی و آب‌سنگ‌های مرجانی محیط زیست خلیج فارس آسیب رسانده است.
- ۲۴۹ ۴ عوامل انسانی در ناحیه‌بندی شامل جمعیت، اقوام، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت‌های اقتصادی و نظایر آن می‌باشد.
- ۲۵۰ ۱ الف) هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیش‌ترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند. ← ص
ب) هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور شویم و به طرف مرزها حرکت کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود. ← ص
ج) در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی است. ← ص
د) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. ← ص

- ۲۱۸ ۱ تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ص) و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعدها برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز از این روش استفاده شد.
- ۲۱۹ ۳ کتاب فتوح البلدان، از نمونه‌های مشهور تاریخ‌نگاری ترکیبی است.
- ۲۲۰ ۲ از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته اشاره کرد.

جغرافیا

- ۲۲۱ ۲ داده‌ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی دارند (داده‌های مکانی) و دارای ویژگی‌هایی هستند (داده‌های توصیفی).
- ۲۲۲ ۴ اطلاعات خروجی به صورت اشکال، نقشه، نمودار، جدول، متن، گزارش و ... نمایش داده می‌شود.
- ۲۲۳ ۲ راه‌ها و چاپخانه‌ها ← هخامنشیان
جاده‌های سنگ‌فرشی گسترده و طولانی ← امپراتوری روم
- ۲۲۴ ۴ اهمیت زیست‌محیطی: حمل و نقل بر زمین، آب و هوا تأثیر می‌گذارد.
- ۲۲۵ ۴ اختراع موتور بخار تحول بزرگی در حمل و نقل آبی و ریلی به وجود آورد.
- ۲۲۶ ۱ تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل به ترتیب دو و سه برابر شده است.
- ۲۲۷ ۳ حمل و نقل ریلی برای مسافت‌های «نسبتاً دور» مناسب است.
- ۲۲۸ ۴ **بررسی عبارت‌هاک نادرست:**
- الف) ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است.
ب) جغرافیای حمل و نقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.
- ۲۲۹ ۳ در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.
- ۲۳۰ ۲ اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.
- ۲۳۱ ۳ واژه جغرافیا که اولین بار توسط اراتوستن ارائه شد، شامل کلمات GEO (زمین) و GRAPHY (ترسیم و توصیف) است.
- ۲۳۲ ۲ زیست‌شناسی ← جغرافیای طبیعی
هواشناسی ← جغرافیای طبیعی
جمعیت‌شناسی ← جغرافیای انسانی
- ۲۳۳ ۴ دو مفهوم مهم در علم جغرافیا، مکان و روابط متقابل انسان و محیط است.
- ۲۳۴ ۳ جغرافی‌دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کنند.
- ۲۳۵ ۳ چه چیز ← ماهیت هر پدیده یا مسئله
چطور ← بررسی سیر تکوین و تحول پدیده
- ۲۳۶ ۱ بی‌توجهی به تثبیت خاک ← چه کسی
از بین رفتن دریاچه‌ها ← چطور
تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر ← چرا

جامعه‌شناسی

۲۵۱) ۲ یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و

مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد.

برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام

اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند.

در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش

تجربی صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

۲۵۲) ۳ بررسی عبارت نادرست،

ج) جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی

توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند.

جوامعی که نظم اجتماعی را از این منظر برقرار می‌سازند، شاید با تهدید، تطبیع

و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب مشارکت و

همکاری افراد بر اساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

۲۵۳) ۱ اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی

انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام

قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های

ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما

نمی‌توانیم تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.

جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش

علوم است.

جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و

تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند.

۲۵۴) ۴ رشد جمعیت از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی

در خود ایجاد می‌کند.

موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی، باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند

تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی هم‌چون ماشین و بدن انسان را برجسته

کنند و نظم جامعه را همانند نظم میان اعضای بدن یا اجزای ماشین بدانند.

هدف جامعه‌شناسی تبیینی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است.

روش جامعه‌شناسی تبیینی، حس و تجربه (نگاه از بیرون) است.

۲۵۵) ۲ پوش دانشجویان ترکیه علیه قانون منع حجاب در مدارس،

دانشگاه‌ها و ادارات دولتی به این موضوع اشاره می‌کند که زندگی اجتماعی

انسان و نظم، همزاد یک‌دیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه

قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند.

«اوردوس» بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و

برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن،

تقریباً خالی از سکنه مانده و این مثال به این موضوع اشاره می‌کند که رویکرد

تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و

آن چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از

نژاد برتر برخوردار است، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است

ولی انسان‌ها در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی هستند که

دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند (ارزش‌زدایی).

۲۵۶) ۳ همراهی همدلانه به معنی تأیید کنشگران نیست، بلکه به

معنای نگاه کردن به مسائل انسان‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم

آن‌ها است.

ماکس وبر از سلطه نظمی که هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها

دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و

تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم

معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

۲۵۷) ۱ تأکید بر آگاهی و معنا از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی

تفسیری هموار ساخت.

با این‌که فضای مجازی معنای به‌روز بودن را در خود دارد، ولی سبب می‌شود

که فرد کاربر از زمان و مکان خود جدا شود، با وجود دسترسی به مطالب زیاد و

متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت

کنترل قرار بگیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی شود.

کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی،

اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ

هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فزاینده می‌گذارد، مثل

گالیله که روش تجربی را در دورانی به کار گرفت که شهود تنها روش علمی قابل

قبول بود.

۲۵۸) ۳ نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند.

به دلیل اخلاق‌گریزی، پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا

به فراگیری و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است.

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور

قابل مشاهده است که از مصادیق ارزش‌زدایی می‌باشد.

۲۵۹) ۲ آشنایی‌زدایی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی

نمی‌باشد.

۲۶۰) ۳ بررسی عبارت‌های نادرست،

الف) در رویکرد جامعه‌شناسان کنش اجتماعی، فلزات نقطه جوش و ذوب

مخصوص خود را دارند، اما انسان‌ها این‌گونه نیستند.

ج) مشکلات و مسائل اجتماعی، آن‌چنان که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره

نفوذ و تأیید ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی بتوانند بر آن‌ها

تأثیر بگذارند.

۲۶۱) ۲ دانش‌آموز ← اکتسابی، اجتماعی، متغیر

راستگو ← اکتسابی، فردی، متغیر

ایرانی ← انتسابی، اجتماعی، ثابت

۲۶۲) ۲ فرهنگی‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیش‌تری دارند و با

فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتناعی بیش‌تری برخوردارند.

هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد،

در معرض آسیب‌های بیش‌تری قرار می‌گیرد؛ بازتولیدش با مشکل مواجه

می‌شود و بقای آن تهدید می‌شود.

به اعمال افرادی که به حقوق و تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف

آن را انجام می‌دهند، گزروی اجتماعی می‌گویند.

۲۷۳ ۱ نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را
ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد می‌باشد.

اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم
آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

۲۷۴ ۲ آمریکا و شوروی به عنوان دو قطب اصلی چالش بلوک شرق
و غرب به فرهنگی واحد تعلق داشتند و هر دو بلوک درون فرهنگ غرب
حضور داشتند.

۲۷۵ ۴ بررسی عبارات نادرست:

ج) رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان
بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

د) لیبرالیسم روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت و کشاورزان را از
بردگی رها کرد.

۲۷۶ ۲ اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی مانند آیزایا برلین در
نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

ریکاردو: «اگر حکومتگران ما بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال
کند، کالاها قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش
طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را ببیند،
پیشرفت کشور را به بهترین وجه تأمین خواهند کرد.»

دیکنز در رمان «البور تویت»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها
بودند، به سخره گرفت.

از نظر مالتوس، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. او در این باره
گفته است: «... بر سر سفره گسترده طبیعت جایی برای او وجود ندارد...»

۲۷۷ ۳ جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد
سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی
سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۲۷۸ ۴ آمریکا و شوروی به عنوان دو قطب اصلی چالش بلوک شرق و
غرب، به فرهنگی واحد تعلق داشتند و هر دو بلوک درون فرهنگ غرب
حضور داشتند.

در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه براساس ثروت، بلکه
براساس قدرت سازمان می‌یافت.

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را
برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع
مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

۲۷۹ ۲ لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی
اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

سوسیالیسم و کمونیسم - در مقابل فردگرایی لیبرال - دو رویکرد جامعه‌گرا
هستند.

در جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه
آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

۲۸۰ ۲ مارکس، سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به
کمونیسم می‌دانست.

سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را
مطلق نمی‌داند.

نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی شکل گرفت.

۲۶۳ ۳ ابعاد هویتی از یکدیگر جدا نیستند و با یکدیگر تعامل یا
ارتباط دوسویه دارند، همان‌طور که جهان اجتماعی و نفسانی با یکدیگر در
ارتباطند ← یک انسان با تقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.

۲۶۴ ۱ هویت هر جهان اجتماعی، براساس عقاید، آرمان‌ها و
ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. هر جهان اجتماعی
براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند. نگاه دنیوی
جهان متجدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در
طبیعت مجاز می‌داند. انسان در این جهان هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری
بیش‌تر از طبیعت انجام می‌دهد. در جهان معنوی اسلام، طبیعت به عنوان
موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند محسوب می‌شود.

۲۶۵ ۳ بررسی عبارت نادرست:

د) زرنگی یا صلبی، صبوری یا زودرنجی و ... ویژگی‌های فردی ما هستند.

۲۶۶ ۳ هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل
اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیش‌تری قرار می‌گیرد.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با
انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود
نمی‌شوند، به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند،
کژروی اجتماعی می‌گویند.

۲۶۷ ۳ هر جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعدش
عمل کنند، تشویق می‌کند و به آن‌ها پاداش می‌دهد.

۲۶۸ ۴ خانواده از نهادهای اجتماعی است.

جامعه‌پذیری مترادف فرهنگ‌پذیری می‌باشد.

چگونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی را بازتولید هویت اجتماعی
می‌گویند.

اقتناع روشی است که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

۲۶۹ ۳ بعضی ویژگی‌ها هستند که در به دست آوردن آن‌ها نقشی نداریم،
اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم، مانند منزلتی که از
طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم و با کنش‌هایمان آن را تغییر می‌دهیم.

۲۷۰ ۳ جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و
شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای مشارکت در جهان
اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان
اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

۲۷۱ ۴ نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن
پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.
سرمایه‌داران آزادانه به بهره‌کشی از کارگران پرداختند.

۲۷۲ ۲ توماس مالتوس و دیوید ریکاردو هر دو از نظریه‌پردازان
لیبرال بودند.

حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از هر
اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند.

از نظر مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل
حل بود.

فلسفه و منطق

۲۸۱) ۲ آثار مدون و مکتوب چندانی از آن دوره به ما نرسیده است.

۲۸۲) ۴ بررسی سایر گزینه‌ها؛

۱) ایران باستان نخستین پرتو و مخلوق خدا را بهمین می‌نامید.

۲) در یونان باستان یکی از خدایان زئوس نام داشت.

۳) حکما در آن زمان شناختی روشن از مبدأ هستی داشتند.

۲۸۳) ۴ در نگاه هیوم، نظم جهان قابل مشاهده حسی است و با

مشاهده آن صرفاً یک ناظم و مدبر برای جهان اثبات می‌شود، اما خدایی با صفات نامتناهی و واجب اثبات نمی‌شود؛ زیرا این صفات حسی و تجربی

نیستند و نمی‌توان از مقدمات حسی، یعنی مشاهده نظم، هیچ نتیجه غیرحسی حاصل کرد.

۲۸۴) ۲ در برهان اخلاقی کانت بر مبنای اختیار و اراده، نفس مجرد و

نظم اجتماعی، وجودی نامتناهی ثابت می‌شود؛ پس وجود نامتناهی مبنای این برهان نیست، بلکه نتیجه آن است.

۲۸۵) ۲ فلاسفه غربی قرن بیست و یک براساس معناداری زندگی خدا

را اثبات می‌کنند (نتیجه).

۲۸۶) ۲ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) نشان می‌دهند که ما اعتقاد داریم که

از علت خاص معلول خاص حاصل می‌شود که نتیجه اصل سنخیت است، اما گزینه (۲) صرفاً اعتقاد به اصل علیت و وجوب‌بخشی را نشان می‌دهد.

۲۸۷) ۱ گویی نوزاد می‌داند که هیچ حادثه‌ای بی‌علت نیست و با

شنیدن صدا به دنبال منشأ صدا و علت آن می‌گردد که این نتیجه اصل وجوب‌بخشی علت به معلول است.

۲۸۸) ۳ صرفاً با انکار اصل علیت نمی‌توان اتفاق به معنای سوم را

پذیرفت بلکه باید وجود علت‌العلل را نیز انکار کرد.

۲۸۹) ۲ معنای سوم اتفاق این است که غایت و نظم خاصی در جهان

موجود نیست و برای پذیرفتن این معنای اتفاق علاوه بر انکار لوازم اصل علیت باید وجود علت‌العلل را نیز انکار کرد.

۲۹۰) ۳ یکی از اقدامات مهم و مؤثر فیلسوفان، دقت در مفاهیم

عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آن‌ها بوده است.

۲۹۱) ۱ به جملات بامعنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم

درباره صدق یا کذب آن‌ها سخن بگوییم، قضیه می‌گویند.

۲۹۲) ۱ هیچ‌کس جز علی (ع) فاتح خیبر نیست = علی (ع) فاتح

خیبر است = شخصیه است، چون موضوع جزئی دارد.

۲۹۳) ۳ سور جزئی = محصوره / موضوع جزئی = شخصیه

۲۹۴) ۲ دل بر کسی میند که دل بسته تو نیست = اگر کسی دل بسته

تو نیست، به او دل میند = شرطی

۲۹۵) ۱ هر = سور / گردی = موضوع / گردو = محمول / نیست = نسبت

۲۹۶) ۱ برای تشخیص صدق یا کذب یک قضیه باید آن را از جهت

مطابقت با واقع بررسی کرد.

۲۹۷) ۱ هدف از منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، این یعنی

منطق صرفاً موضوعاتی را بررسی می‌کند که خطاپذیر باشند و خطا در حوزه

قضایا در تشخیص صدق و کذب اتفاق می‌افتد.

۲۹۸) ۳ قضیه باید یک جمله خبری بامعنی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

۱) معنا ندارد که یک کشور پایتخت یک کشور دیگر باشد.

۲) معنا ندارد که یک شهر پایتخت یک شهر دیگر باشد.

۴) معنا ندارد که یک شهر پایتخت یک استان باشد.

۲۹۹) ۲ قضیه‌ای که به افراد یک مجموعه (چه محدود چه نامحدود)

نسبتی می‌دهد، یک قضیه محصوره است که می‌تواند موجه یا سالبه و کلی یا جزئی باشد.

۳۰۰) ۲ بررسی سایر گزینه‌ها؛

۱ و ۳) در قضایای شرطی به اتصال یا انفصال دو نسبت حکم می‌شود.

۴) اگر فردا باران بیارد حکمی را بیان نکرده، لذا قضیه نیست.

۳۰۱) ۳ محتوای شناخت و معرفت می‌تواند بدیهی یا غیربدیهی

باشد.

۳۰۲) ۱ از آن‌جا که بشر به طور طبیعی به امکان شناخت خود و

پدیده‌های دیگر باور داشته و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی بشر در کسب

معرفت تلقی نمی‌کرده، شناخت و معرفت خود را همواره افزایش داده است.

۳۰۳) ۲ پیشرفت‌های علمی نشان می‌دهد که انسان توانایی شناخت

جهان پیرامون خود را دارد.

۳۰۴) ۲ شناخت یک امر بدیهی است و همه نسبت به آن آگاه هستند،

اگر هم کسی معنای شناخت را نداند یا گفتن معادل نیست به آن آگاه خواهد

شد.

۳۰۵) ۲ معرفت‌شناسی درباره شناخت پرسش‌های بنیادینی مطرح

می‌کند که پاسخ آن صرفاً باید عقلانی باشد.

۳۰۶) ۱ شناخت عقلی بدون کمک تجربه است. (رد‌گزینه‌های (۲) و

((۴))

قوانین طبیعت را می‌توان با شناخت تجربی به دست آورد. (رد‌گزینه‌های (۳)

و ((۴))

۳۰۷) ۳ همین که ما این سؤال را می‌خوانیم نشان می‌دهد که

معرفت‌های بسیاری در ما وجود دارد.

۳۰۸) ۴ این‌که در زندگی روزمره اعمالی را انجام می‌دهیم، حاکی از بدیهی

بودن امکان شناخت است، چون بدون شناخت نمی‌توان به ساحت عمل رسید.

۳۰۹) ۴ اصل شناخت در انسان حسی و عقلانی نیست، بلکه حس و

عقل ابزار شناخت هستند.

۳۱۰) ۱ «شک می‌کنم پس هستم»، یعنی گرفتار تناقض شکاک

واقعی نشدن، یعنی می‌گوید چون شکاک هستم پس هستم.

روان‌شناسی

۳۱۱) ۳ الف) مرحله (۱) بارش مغزی ← تعریف مسئله ← تعیین

موضوع کاغذ دیواری

ب) مرحله (۲) بارش مغزی ← ارائه معیارهایی برای داوری ← پذیرفته شدن

موضوعاتی که پیرامون موضوع آلودگی هوا هستند.

۲۲۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که «ناکامی» نام دارد.
- (۲) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند.
- (۳) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.

۲۲۲ ۲ گزینه (۲) مربوط به علوم انسانی است پس ← «بد تعریف شده» است ← به همین دلیل پیچیده است و حل آن دشوار است (بد تعریف شده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل مسئله است). مسائل بیان شده در سایر گزینه‌ها مربوط به علوم دیگر هستند و دلایل و پاسخ‌های تقریباً مشخصی دارند.

۳۱۳ ۱ در گزینه (۱) زهرا از روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب برای حل مسئله برج هانوی استفاده کرده است که روشی اکتشافی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) انتخاب مکان برای رفتن به اردو، براساس نیازسنجی دانش‌آموزان بوده است ← روش تحلیلی
- (۳) آماده کردن وسایل سفر بعد از موافقت همسر، مبتنی بر قواعد منطقی و محاسبات ذهنی بوده است ← روش تحلیلی
- (۴) خرید کادو توسط امیر برای مادرش، مبتنی بر نیازسنجی و قواعد منطقی بوده است ← روش تحلیلی

۳۱۴ ۴ عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها، باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود. این موضوع به محدود بودن توانمندی‌های ما در هنگام مواجهه با مسئله و حل آن مربوط است.

۳۱۵ ۳ مهم‌ترین دلیل عدم موفقیت برخی افراد در حل مسئله، پیروی صرف از تجارب گذشته است. بن‌بست در حل مسئله زمانی ایجاد می‌شود که حل‌کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه‌حل نیست - درست
- (۲) درست - درست
- (۴) نادرست - درست

۳۱۶ ۲ مرحله (۲) حل مسئله ← به کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله ← مطالعه خردخرد یا تمرین مکرر

مرحله (۳) حل مسئله ← ارزیابی راه‌حل ← مقایسه نمرات بعد و قبل به کارگیری روش مناسب

۳۱۷ ۴ قضاوت در گزینه (۱)، استفاده از روش شروع از آخر (روش اکتشافی حل مسئله) در گزینه (۲) و تردید در جهت انتخاب رشته تحصیلی که نشان‌دهنده تردید در تصمیم‌گیری است در گزینه (۳) نشان‌دهنده فعالیت‌های مربوط به تفکر هستند.

۳۱۸ ۲ اثر نهفتگی ← اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی کوتاه (اثر نهفتگی) از دیرباز سنت معمول حکما و دانشمندان بوده است.

۳۱۹ ۱ روش شیر یا خط جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله است که با خطا مواجه بوده و تابع نظر و احساس شخصی است. روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) درست - نادرست
- (۳) نادرست - درست
- (۴) درست - درست